Beogradske Novine

Izlazi:
dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se:
u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 8 h
izvan ovog područja . . . 12 h

Pretplata:
za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1·50
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2·40
izvan ovog područja . . . K 3·—

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 67.
Uprava i primanje preplate Topličin Venac broj 21, Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 304. BEOGRAD, petak 15. decembra 1916. Godina II.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 14. decembra.

Istočno bojište:

Front maršala pl. Mackensena.

Neprijatelj se nalazi u povlačenju i u oblasti donje Jalomice. Mi smo i opet zadobili na prostoru.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Rusi i dalje napadaju, ali su i jučer krvavo odbijeni južno od trotuske doline i zapadno od Tölgyesa.

Nad Comanesci svalio je jedan austro-ugarski letač neprijateljsku borbenu letilicu; ova se prebacila i svalila u šumu.

Front maršala princa Leopolda bavarskog.

Uz obe strane Dnjestra porasla je ruska topnička djelatnost. Inače nema ništa novoga.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Nema osobitih dogadjaja.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 14. decembra.

Zapadno bojište:

Front bavarskog prijestolonasljednika Ruprechta:

U pojedinim odsjecima fronta na Sommi traje privremeno jaka topnička vatra.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Kod Le four de Paris u Argonnima odbijene su francuske izvidnice, koje su poslije jake topničke pripreme pošle na napad. Na desnoj obali rijeke Maase bila je danas jača topnička vatra.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Ništa osobitoga.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U šumskim Karpatima topnička vatra. U György-gorju i u dolini Trotusa navalili su Rusi i opet, ali bez uspjeha i sa teškim gubitcima.

Front maršala pl. Mackensena:

Povoljni uspjesi na cijelom frontu u prkos neprohodnosti puteva. Velika je Vlaška južno od željeznice Bukarešt—Černa Voda očišćena od neprijatelja.

Maćedonsko bojište:

Istočno od Crne Reke odbijeni su svi srpski napadi sa vrlo teškim gubitcima.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Odlučni za borbu, gotovi za mir.

Mi preživljujemo sada dane, koji su puni zapetosti. Cio svijet očekuje odgovor, koji će dati vlade sila sporazuma na ponudu za mir, koju su podnijeli saveznici; — svaki je radoznao, da li će one prihvatiti ruku, koju im je protivnik pružio, ili će predpostaviti da produže rat, u kome su oni do sad mjesto željenih uspjeha pretrpili samo štete. Savezne sile mogu ponosnom mirnoćom čekati na tu odluku, koja će vjerojatno idućih dana pasti; to njihovo dostojanstvo i silno spokojstvo ogleda se i u govorima, koje su držali njemački kancelar i grof Tisza, stavljajući parlamentima do znanja akciju mira, a koji su primljeni s velikim odobravanjem. S riječima „odlučni za borbu, gotovi za mir", završio je Bethmann-Hollweg svoja razlaganja, u njima se upravo nalazi sve, što saveznici imaju sporazumu da kažu, nalazi se pored jasno iskazane volje za mir i strahovita prijetnja, da će se putem, koji je središnje vlasti već više od dvije godine vodio samo iz pobjede u pobjedu, produžiti nemilosrdno i dalje, ako bi to sporazumnim silama bilo po volji. Četvorni savez ne moli za mir, za to on nema ni sa vojničkog ni privrednog gledišta ni najmanjeg povoda ni uzroka. On nudi mir u jednom vremenu, u kome se nadmoćnost središnjih vlasti i od njihovih protivnika nevoljno priznaje. Već je i sam pohod u Srbiji razgolitio bio jasnim načinom nemoćnost sporazumnih sila, a ona se još jače razgolićuje sad pobjedama u Rumunskoj. Ponavlja se ono isto što je bilo i prošle godine, ali baš zbog tog ponavljanja nije više ono isto, jer je od tog vremena prošla godina dana puna najkrvavijih i u žrtvama bogatih borbi, a država, koju je sada sila i snaga središnjih vlasti slomila, bila je baš ona, koja je sporazumu trebala da pridruži poslednje pomoćne zborove. Iz izjava Bratiana sad se saznaje, kako se u krugovima sporazuma zamišljao rat poslije rumunjske objave rata. On nije trebao samo da donese odluku u korist sporazuma, nego jednu brzu, jednu nepremijenjenu odluku. Rumunjsku su uvjerili, da Njemačka i njeni saveznici nijesu više sposobni ni za kakvu ofenzivu, da će ući u jednu zemlju, koja se ne će ni braniti, i da do zimskog rata ne će više ni doći. A kad su se u Rumunjskoj stvari obrnule baš protivno onome, što s. u ratnom savjetu sporazuma očekivalo, nije moglo ostati bez velikog utiska u neprijateljskom inostranstvu, a štampa sporazuma je osvojenjem Bukarešta, koje slavno kruniše najvažniji odsjek rumunjskog pohoda, pala u najgrdju zaprepaščenost i zabunu. Ne može se više oporeći, da je ratni smjer sporazuma u ovoj godini bijedno propao. — Središnje vlasti i njihovi saveznici, koji poslije jedne njihove najveće pobjede pružaju ruku za mir, ne mogu ničim drugim bolje da označe zbilju svoje volje za mir, nego baš izborom ovoga vremena. Oni time kazuju, da nijesu opijeni svojim pobjedama, dok njihove čete u jurišu kroz Vlašku napreduju prema Moldaviji, oni daju protivniku prilike, da se razmisli i uvidi, da bi svako dalje prolivanje krvi bilo uzaludno; šta više, one uvjeravaju, da ne misle da ikoga razbiju ili unište, već da samo žele da osiguraju svoj opstanak i slobodu svoga daljeg razvića. Ovaku predusretljivost može da pokaže samo onaj, koji je svjestan svoje nadmoćnosti. Pobjedioću, koji pruža ruku za mir, svakako se može više povjerovati u njegovu iskrenost, nego pobijedjenome, koji je na takav korak primoran. Želiti je, da upravni državnici sila sporazuma ne zatvaraju oči pred ovim faktima, jer im se istodobno stavlja do znanja, kakva bi sljedstva nastupila odbijanjem ponude za mir. Mi smo ne samo za mir spremni, već i za borbu riješeni, a ta riješenost naša ogleda se u po gdjekojim mjerama poslijednjeg vremena na način, koji u naprijed isključuje svaku nadu država sila sporazuma u mogući preokret ratne sreće. Gradjanska službena obveza pretvara Njemačku u jedan jedini veliki arzenal, a u nedalekoj budućnosti taj će primjer da primjene i njezini saveznici. Odbijanje ponude za mir razbuktalo bi do krajnjih granica riješivost naroda četvornog saveza i rat bi se toliko zaoštrio, da bi mu u skoro morao doći kraj. Ali bi tada poslije više ratnih mjeseca vojnička situacija sila sporazuma svakako mnogo gora bila nego što je sada, a prijedlozi, koji bi tada imali da posluže kao osnovica za mir, znatno bi se razlikovali od ovih, koje sada nude države četvornog saveza. Za nekoliko dana već ćemo znati, da li se sile sporazuma odista nadaju preokretu rata u njihovu korist. Ako su toliko obnevidile, onda će četvorni savez znati, šta mu valja činiti. Mač još nije vraćen u korice, već će još jače zamahnuti. A mi ne strepimo, po koga će to gore biti.

Prijedlog za mir.

Briandov odgovor kancelaru. — „Po stoti put ne!" — „Pokušaj, da se izazove nesloga medju saveznicima".

Kb. Paris, 14. decembra.

(Izvještaj Havasovog ureda.) U sjednici komore, koja je održata juče poslije podne, dao je ministar predsjednik Briand slijedeću izjavu:

U toku tajnih sjednica izdvojena su dva pitanja i izradjena u dnevnom redu o povjerenju. To je prvo pitanje o vojnoj upravi, to jest o njenom radu uz saradnju ratnoga odbora, a drugo pitanje o izmjenama vrhovnog vojnog zapovjedništva. Ratnom će se odboru staviti na raspoloženje sva punomoćja, potrebna radi donošenja brzih odluka i sva srestva za brzo izvršenje njihovo. On će zasijedati gotovo neprekidno i vodit će računa o tome, da se uredi snabdjevanje i da se obezbjedi pravilna raspodjelba potreba medju gradjanskim stanovništvom i vojskom. Ne pretjerujući u optimizmu, koji se danas više no ikada sastoji u tome, da ne popustimo u bezuslovnoj vjeri u pobjedu, mi ne smijemo zaboraviti, da su se Nijemci u početku rata ustremili gotovo svom svojom snagom isključivo na nas. Francuska je prihvatila udarac i onemogućila je Nijemcima odlučnu pobjedu. Nigdje Nijemci nijesu zadobili odlučnih uspjeha. Istina hrabra je Rumunjska morala popustiti, a to je žalosno. Ali njena vojska, naslonjena na Rusiju, opet će se pribrati; jer valja znati, da istočno pitanje još ni izdaleka nije riješeno, a sutra ćemo imati front, koji će biti u stanju, da pokrene neprijateljske borbene redove. Neko će reći, da 1916. godina nije donijela očekivanu pobjedu. Ali treba hladno razmatrati činjenice. Treba imati na umu, da ni njemačka vojska nije sa svoje strane izvojevala pobjedu, jer smo mi na Verdunu poslije borbe od osam mjeseci ostali pobjednici. Rad ratnog odbora ne će stvoriti nikakve poremećaje u životu zemlje. Mi ćemo rekvirirati što bude potrebno. Mi ćemo tražiti rješavanje izvjesnih pitanja vladinom odlukom, pošto bi njihovo rješavanje zakonodavnim putem u ovome slučaju bilo i suviše sporo. Produžićemo zabranu alkohola. Vidimo svi, da se kod našega protivnika pokazuje diktatorska volja, da sebi na proljeće obezbjedi pobjedu time, što će svoj nedostatak u ljudstvu nadoknaditi povećanjem svoga ratnog materijala.

Osvrčujući se na govor njemačkog državnog kancelara Briand veli: **Dužnost mi je, da svoju zemlju sačuvam od mogućnog trovanja!** (Burno odobravanje.) Kad se jedna zemlja oruža do zubi, kada ona vrijedjajući medjunarodno pravo, svuda daje na regrutovanje ljudi, koje prisiljuje na rad, kada ja u takvome času u svojoj domovini ne bi uzvikivao: **„Pazite, gledajte šta radite!", ja bi bio dostojan da se kaznim!** (Burno odobravanje i oduševljeni usklici.) Predlažu nam, da pregovaramo o miru, dok su Srbija, Belgija i deset francuskih okruga zaposjednuti od neprijatelja. Uvijeno i ovlaš, a pomoću svečanih teatralnih riječi pokušava se, da se pokrene nemirna savjest i srca u državama, koje oplakuju toliko mrtvih. (Odobravanje.) Šta nalazimo mi u tome govoru? Prije svega manifestaciju, kojom trebaju da se obmame neutralci i njemački narod. Nijesmo mi ti, koji smo željeli ovaj strašni rat. On nam je namenut. Na tu manifestaciju ja ću **po stoti put odgovoriti: Ne!** Vi ste bili napadači, pa ma šta rekli u svoju odbranu, postoje činjenice koje to dokazuju. Prolivena krv pada na Vašu dušu, a ne na našu. Bethmann je rekao: Mi hoćemo da damo svojim narodima sva srestva za njihovo blagostanje, koja bi samo mogli poželjeti. A drugim narodima medjuto on dijeli milostinju, uvjeravajući ih, da ih ne želi potpuno uništiti. Evo šta se poslije bitke na Marni i poslije Verduna **nudi slavnoj i nesalomljenoj Francuskoj!** (Živo odobravanje.) Takav dokumenat mora se brižljivo razmatrati, mora se ispitati, kakav mu je cilj. Sa te govornice ja imam pravo kada tvrdim, **da je to manevar, pokušaj, da se stvori nesloga medju saveznicima, da se pomute savjesti i da se demorališu narodi!** Francuzi pod takvim okolnostima isto će tako postupiti, kao sada što posupa parlamenat! (Jednodušno odobravanje.)

Podlistak.

Jedinac.

— Ded' Savo, založi se malo, nisi od jutros ništa okusio, samo komadić proje.

— Mani me, Jovanka, jeo sam ja, nego ajde prihvati se ti.

— Šta ću, kad se meni baš 'ić ne jede, odvrati stara seljanka i zlovoljno položi na zemlju torbu.

— Šta ti je jopet, baš danas, kada mi dolazi Dušan?

— Da ga Bog poživi, ali vidim još ga nema . . .

— E, babo, batali čorava posla. Zar mi sada putovali dva dana, juče ceo dan dreždili po kiši, čekali voz, a ti baš sada, gde vele, sada će voz sigurno doći, ko' veliš, ne će doći!"

— E, pa koj' mu ga zna!

Čika Sava zlovoljno prekide razgovor i stade zamišljeno gledati preda se u maglu. Sitna kiša neprekidno je padala i s vremena na vreme bi starcu po koja krupna kap vode potekla sa otrcane šubare niz obraze. On ne bi mario za to, već bi samo po gdjekad, kradimice, da ga baba ne vidi, pogledao duž šina u pravcu, odakle je trebao naići davno očekivani voz, kojim je trebao da mu stigne jedinac sin. Skoro ga godinu i po dana nije bio vidio. Pre mesec dana bio je teško oboleo i ležao je u bolnici, a onomad je preko jednog svog seljaka javio, da stiže kroz dva dana na kratko bolovanje. Vozovi su na ovoj pruzi dosta neredovno saobraćali. Čika-Sava i njegova Jovanka već su skoro čitav dan i celu noć proveli na stanici, a voza još nikako nema. No pre pola sata reče im jedan željezničar, da je javljeno, da će voz najdalje za sat stići.

Osim njih dvoje bilo je na maloj stanici još dosta sveta. Sve sami seljaci i nekoliko vojnika, kojima je isticalo i koji su odlazili na ponovni pregled. Mnogi od njih još su se podštapali. Upale oči, zažareni obrazi i nesigurni pokreti pokazivali su, da se još nisu potpuno oporavili od strašne bolesti, koja kao da uvek bira baš najbolje ljude, koji dotle sretno izmakoše kuršumu — pegavi tifus. Svi su se nadali, da će dobiti produženje bolovanja, osećajući, da još nisu ni za kakvu službu. Neki su sami za se sedeli, i ne mareći za kišu, zamišljeno bi posmatrali vrhove svojih opanaka. Drugi su opet sedeli u grupi i poluglasno bi razgovarali. S vremena na vreme izvadio bi koji od njih svoju „objavu" i zagledao bi se u nju, razmišljajući, šta li će sutra-preksutra stajati napisano na poledjini kao rešenje lekarske komisije, da li „Produženo bolovanje do . . ." ili ono lakonsko „Zdrav — u komandu!"

Čika Sava, posle podužeg ćutanja, pogleda vojnike i više za sebe promrmlja:

— Bre, ovi jadnici, isteče im bolovanje, pa još ne valjaju ni Bogu ni ljudima. Daj Bože, da se moj Dušan kod kuće dobro oporavi i odmori, pa onda, šta mu Bog da . . ."

— Ma čekaj prvo da vidimo, da li će da nam dodje, nekako jetko odgovori Jovanka.

— Ma šta ti je babo, ako Boga znaš, pa što sad jopet da ne dodje? Zar nisi čula gde čovek lepo reče da voz tek što nije došao?

— Ma ništa ja ne verujem, dok Dušana očima ne vidim . . .

„. . . . neka dodje", produži baba posle nekoliko trenutaka, „pa makar ko onaj Milovanov, bez jedne noge . . ."

— Ćut, babo! planu čika-Sava i u pola priguši ružnu psovku, — zar tako misliš detetu!

— Bo'me, ja kazah, uporno će baba, — onaj bar sedi kući, i niko više nema da ga dira, a onaj naš? Koj' ti ga zna, šta sve još može biti.

Sava htede opet oštro da joj odgovori, kad se začu oštri glas stničnog signalnog zvona. Svi skočiše kao oparen. Starac stražar, koji je dotle stajao nemarno naslonjen na stanični bunar, čvršće pritegnu pušku i podje šinama, dajući dostojanstvenim gestom ruke „na znanje" „narodu", da se dalje ukloni od šina. „Dežurni" stanični činovnik, koji je dotle sedeo u razgovoru sa jednim policijskim pisarom, ljutit zbog ovog strašnog zadocnjenja, dokazujući ovome, kako se ovde nezna, „koji pije i koji plaća" i kako bi „sto puta više voleo da je u rovu, nego da vrši željezničarsku službu za vreme rata" — izlete napolje.

Ne potraja dugo, pa se začu iz daljine, pa zatim bliže, pisak lokomotive.

Čika Sava se opet udobrovolji.

— E, brate babo, šesnajs' meseci ga nisam video, a večeras ćemo opet sedeti sa njime za večerom . . .

Jovanka ništa ne reče, već samo podje za njim u susret vozu.

U taj se mah u neposrednoj blizini začu brektanje lokomotive i ogromno dugački voz poče nailaziti u stanicu. Pretovaren, kao i uvek u ratno vreme. Prozori načičkani vojničkim glavama. Neki već poznali svoje i dozivaju se s njima.

— Oj, nano! začu se sa stepenica jednog od poslednjih vagona, — nano, evo me . . .

Jovanka, koja je dotle mrko gledala u bezbroj tudjih lica, trže se, kao da ju je zmija ujela. Stara seljanka, koja je valjda retko kada u životu davala maha svojim osećajima, raširi ruke i promrmlja:

— Dušan, moj Dušan!

Starac ju je ćutke posmatrao, a na očima mu zablistaše suze.

A i mladiću na stepenicama od vagona poče življe kucati srce. Za čas je zaboravio šesnaest meseci muka i patnji. Nikoga nije više video oko sebe, samo ono grubo staračko žensko lice, na kojemu su rad i sve tegobe težačkog života bile ostavile toliko vidnih tragova. Za sve vreme svoga života u kući on se sa majkom ophodio prilično ravnodušno, možda čak i sa neke visine, kako se u seoskoj kući muškarac-gospodar ophodi prema ženi. Ali sada, ovoga časa, izbilo je u njemu ono, što je toliko vremena skriveno živelo pod tvrdom korom njegovog seljačkog srca.

— Nano, evo me!, ponovi on i podje da skoči sa voza. On nije video srdite znake rukom, kojima ga je železnički činovnik pozivao da ne skoči, on nije više čuo glasno dovikivanje stražarevo i nekolicine seljaka, on nije osećao, kako ga drugovi, koji su stajali pored njega, pokušavaju zadržavati. On je video samo ono grubo lice stare seljanke, preko kojega je lebdeo blaženi osmejak . . .

. . . Kao iz jednog grla razleže se stanicom strašan uzvik. Baba-Jovankino lice kao da se skameni. Sumanutim pogledom zverala je u jedno mesto, gde se za tili čas iskupiše skoro svi prisutni. Voz stade na prečac, strašnim potresom . . . Posle nastade za kratko vreme isprekidana graja . . . Kada užasnuta majka, prikupivši svu snagu, podje za mužem ka mestu nesreće, začuše se već glasovi:

— Beše mu, pogibe jadnik bez puške! —

Vojni lekar, koji se slučajno bio zatekao u susednom vagonu, potvrdi to. Iz stanične zgrade iznose nosila. Obazrivo položiše onakaženo telo na nj. Pokriše ga šinjelom, njegovim šinjelom, koji se on spremao da pokaže majci, kako je na nekoliko mesta izbušen kuršumima, koji su njega sretno mimoišli . . .

Povorka se krete ka volovskim kolima, koja su već skoro dvadeset četiri sata čekala iza stanice na povratak kući. Napred nosila, koja su nosila četiri seljaka. Za njima roditelji. Čika-Sava kao da još nije čestito mogao da shvati, šta se to i kako desilo. Kod majke prvi burni izlivi očajanja, strašno naricanje i udaranje pesnicama u grudi, bilo je ustupilo mesto nemom očajanju.

Možda je pogled varao posmatrača, ali nekako je izgledalo, kao da ona usred svoga neizmernog bola s vremena na vreme gleda nekako s prekorom u muža, a nije mogla da mu kaže, što je ovaj čas osjećala . . .

Slikareva smrt.

— † Mališi K. Glišiću. —

Bio je mutan jesenji dan. Nebo je bilo mračno i tužno kao da je i ono žalilo poslednje časke duše, koja ga je tako često prestavljala u lepim konturama njegovog nebesnog plavetnila.

Na malom vojničkom krevetcu pokrivenom prljavim čaršavom, na kome je toliko njih prije njega ispustilo svoju idealnu dušu, obranjenu na raznim poljima časti i slave, ležao je naš Mališa.

Malo jastuče, čija se boja već ne raspoznaje, bilo je jedino uzglavlje, koje je podupiralo dugačku glavu sa već upalim očima, dugom bujnom plavom kosom, zašiljenim mršavim nosem i mračnim i tužnim pogledom, koji je gledao negde da-

GLASOVI SPORAZUMNE ŠTAMPE.

Engleska štampa.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Amsterdam, 14. decembra.

„Morning Post" opisuje ponudu središnjih vlasti za mir kao očajni pokušaj, da izbjegne kazni za vojnički bankrot. List tvrdi, da je Njemačka tobož već u septembru mjesecu, za vrijeme najvećih borbi na Sommi i kod Verduna tražila primirje, a da je taj zahtjev odbijen.

„Times" veli, da njemački prijedlog nema nikakove veze sa ciljevima, za koje se sporazum bori. Komedija neograničene moći i svečane iskrenosti, što ju je priredio njemački kancelar, ne će činiti nikakovih utisaka na saveznike. Pošto nijesu uspjele, da sklonu Sjedinjene države na posredovanje, one sad pokušavaju sreću sa neposrednom ponudom.

Večernji list „Star" veli: Izjave njemačkoga kancelara ne će imati znatnijeg uticaja na tok rata dokle god se središnje vlasti, zahvaljujući svojoj novo pronadjenoj svijesti odgovornosti ne riješe, da **Rusiji odstupe Carigrad i Dardanele, a Francuskoj Elsas i Lotaringiju, zatim da napuste posjednute oblasti uz isplatu odgovarajuće naknade štete.**

„Daily Chronicle", kako naročito ističe poluzvanični Reuterov ured, veli, da Njemačka u svako doba može dobiti mir, kao i da u svako doba može saznati uslove, ako su joj u opšte još nepoznati. Kao uvijek, veli list, **mi tražimo potpuno uništenje pruskoga militarizma, izdavanje i uništenje cjelokupne njemačke flote i njemačke artilerije, jer se inače nikako ne može doći do trajnog mira.**

„Daily News" vele, da saveznici ne mogu da stupe u pregovore za mir na osnovi, koju predlaže Bethmann-Hollweg, već da sa svoje strane moraju iznijeti svijetu pravo stanje stvari i svoje uslove, ostavljajući središnjim vlastima odgovornost za njihovo odbijanje.

„Daily Mail" piše, da Bethmann-Hollweg sa isto toliko prava može da traži odgovor kao kakav **razbojnik**, koji bi s oružjem u ruci prodro u kakvu privatnu kuću. Svi saveznici znaju, **da je šteta za artiju i mastilo**, kojim bi se sklapao mir sa narodom, koji se sastoji od **tigara, zlikovaca i državnika, koji sve ugovore smatraju kao komad artije.**

Kb Rotterdam, 14. decembra.

Dopisnik „Nieuwe Couranta" brzojavlja iz Londona slijedeće izjave engleskih listova na ponudu mira od strane četvornog saveza.

„Times" piše: Govor, kojim se služi Njemačka, nije govor boraca, koji uvidja neuspjeh militarizma, te da zato teži, da se sa svojim protivnicima sporazumije. „Daily Chronicle" piše: Njemačka zna, da joj predstoji katastrofa, ako se rat produži do idućeg ljeta. Mjeseci juni i juli ove godine bili su mjeseci polugladi, a isti mjeseci iduće godine biće mnogo gori. Istodobno će Njemačka jamačno pretrpiti i vojničke poraze, koji će takodje biti mnogo gori od ovih iz 1916. godine. Još uvijek važi Asquithova izjava, da se za sva vremena ima ukloniti vojno vrhovno gospodstvo Pruske. Zapadni narodi ne smiju zaboraviti na opasnost, da nadjačana njemačka snaga može drugdje da se podigne. List piše: Ne postoji još nikakav potpun sporazum o držanju sporazumnih sila prema ponudi središnjih vlasti.

Javno mišljenje u Engleskoj.

Kb. Rotterdam, 14. decembra.

Londonski dopisnik „Manchester Guardian"-a brzojavlja: Od Lloyda Ceorgea će po gdjekoji očekivati držak cogovor. Ne postoji apsolutno nikakva naklonost, da se Njemačka sumnjiči neiskrenošću, niti se njezina ponuda smatra za priznanje njezinog poraza. Samo se misli, da je Njemačka uvidila, da je dostigla granicu svojih vojnih podviga i da bi od sad u najboljem slučaju ulazila u rat, koji bi je iscrpao.

Glasovi francuske štampe.

Kb. Paris, 14. decembra.

„Petit Journal" veli o sadržini izjave, koju će ovih dana dati Briand povodom note o miru: Notu ne treba uzeti kao nešto, što cio svijet potresa. Ovo držanje jako liči svima, koja su predhodila. Ono je svakako isaknutije, ali ono ipak ostaje uvijek jedan manevar, kome je cilj, da uznemiri raspoloženje u sporazumnim zemljama i da ga podvoji. Usprkos svim pjesmama o pobjedi, ima u Njemačkoj dosta briga, koje objašnjavaju manevar upravnih državnika.

Talijanska štampa.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Ženeva, 14. decembra.

„Corriere della Sera" na brzu ruku komentariše prijedlog središnjih vlasti, zadržavajući sebi pravo, da još jednom da svoj konačni sud o tome. Za prijedlog veli, da je podao. List medju ostalim veli: **Mi smo još daleko udaljeni od evropskog mira** i za sada vidimo samo san o nekom njemačkom miru, što bi ga volio da ga postigne Bethmann-Hollweg, uveličavajući Hindenburgove uspjehe i precjenjujući utisak, koji su oni u stanju da učine na moralnu otpornu snagu naroda sila sporazuma.

Članak, što ga o prijedlogu donosi „Popolo d' Italia" jako je izoran od strane cenzure. List medju ostalim veli: Prijedlog na svaki način pretstavlja pruski mir, kakov slobodni narodi ne mogu usvojiti. Njemačka nudi mir poslije jednog vojničkog uspjeha, nadajući se da izvuče koristi od prolazne vojne pobjede. **Niko od saveznika ne će nasjesti ovome pokušaju.** Talijanski će narod doviknuti Nijemcima (a ratuje samo s Austrijancima!): **Ne ćemo ropstvo, rat do konačne pobjede!**

Prijedlog pred francuskim parlamentom

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Zürich, 14. decembra.

„Tagesanzeiger" javlja iz Parisa, da će vlada iznijeti ponudu središnjih vlasti za mir na riješavanje pred skupštinu i senat.

Izjava novoseelandskog ministra predsjednika.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Amsterdam, 14. decembra.

Novoseelandski ministar predsjednik Massey rekao je u jednom govoru medju ostalim ovo: Ja mislim, da govorim u ime cjelokupne naše britanske imperije kada velim da se prijedlog možda slaže sa njemačkim gledištem ali nikako sa našim. Dalje je rekao, da bi eventualno primirje bilo od koristi za Nijemce, a štetno za sporazum.

Talijanski socijalisti i prijedlog.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Berlin, 14. decembra.

Kako javljaju iz Lugana, čuje se, da će, usli ed prijedloga središnjih vlasti, talijanski socijalisti ponovo iznijeti svoju interpelaciju o miru. Socijalisti vele, da sad prilikom ponovnog iznošenja te interpelacije na dnevni red, oni više neće u tome biti usamljeni u parlamentu.

Japan daje posjednuta njemačka ostrva.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Frankfurt, 14. decembra.

„Frankfurter Zeitung" javlja, da je na navaljivanje od strane Engleske i Sjedinenih Država, Japan izjavio, da je voljan da pri zaključenju mira preda zauzeta njemačka ostrva u Tihom Okeanu, s time da mu se dadu kompenzacije u Kitaju.

Španski napori za mir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Basel, 14. decembra.

Postoji opravdano vjerovanje, da će poslije izjave središnjih vlasti sve neutralne države, a naročito Španija, preduzeti energične korake za uspostavljanje mira, koji su već mjesecima pripremani.

Svajcarski glas.

Kb. Zürich, 14. decembra.

„Züricher Post" piše o prijedlogu za mir: Ako ponuda saveznih sila za mir ne bude našla odziva, onda je jedno izvjesno: rat će se produžiti dalje na bezobziran način. Neutralne države, koje su već za 2 i po godine rata mnogo pretrpile, moraće primiti na sebe nove terete. S toga se nameće pitanje, da li će i sada, s pogledom na psihološki momenat mira, neutrali ostati i dalje u strani i skrštenim rukama gledati nesreću Evrope. Mi se nadamo, da će švajcarsko savezno vijeće, ako se njemu bude uputilo pitanje, odgovoriti osjećajima svoje velike odgovornosti za nevolje čovječanstva.

Jedan smućeni slučaj.

Bolest engleskog ministra predsjednika.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Berlin, 14. decembra.

„Lokalanzeiger" javlja iz Haaga: Vijest, koja je sinoć stigla u Haag o bolesti Lloyda Georgea, prosto je izazvala smućenost. Politički krugovi su bili na čisto o tome, da taj dogadjaj može možda da bude odlučujući za svjetsko-povjesnićke dogadjaje. Jer se u utorak baš istoga časa, kada se u Berlinu bio sastao Reichstag da čuje izjavu državnog kancelara, trebala u Londonu da predstavi engleska vlada parlamentu, da mu saopšti svoj program, koji zvanično još nije bio poznat. Izvodilo se: „Ako se tajanstveni nagovještaji o sjednici u Berlinu ostvare i ako izjave u Reichstagu stvore jednu povjesničku novinu, onda bi moglo biti sudbonosno, ako bi se engleska vlada, u neznanju te novine, odala jednoj novoj politiki. Dakle odgovara samo očekivanjima političkih krugova, što je sjednica engleskog parlamenta za dva dana, dakle za četvrtak, odložena. Dokle su do sad obično predsjednici engleskih stranaka pozivali sami članove u sjednicu, ovom je prilikom Lloyd George svojeručnim pismom lično svakom pojedinom članu parlamenta saopštio odlaganje sjednice. Jednovremeno saopštava ministar-predsjednik u svome pismu, da je najvažniji zadatak vlade snažno produženje rata. Ministar-predsjednik tom prilikom primjećuje: nova vlada traži potporu parlamenta samo dotle, dok vlada u to bude založila svoju snagu.

Predistorija svjetskog rata.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 14. decembra.

U časopisu „Aus Deutschlands Geschichte" saopštava Eduard Meyer u jednom članku „Zur Vorgeschichte des Weltkrieges" jedno pismo, koje mu je pisao grof Rewentlow o shvaćanju državnog ta nika Kiderlen-Wächtera o balkanskom ratu. Pismo, kome je bila svrha, da odbije napade na Rewentlovovo djelo „Deutschlands auswärtige Politik 1888 bis 1914", povjesnički je zanimljivo, a njegovu sadržinu potvrdjuje i jedna izjava pokojnoga admirala Hollmanna, koji je u jednom razgovoru sa Meyerom, poslije turskog poraza rekao, da je istina bilo pravilnih obavještenja o sposobnosti Bugarske, ali se na to nije obraćala pažnja, nego sa omalovažavanjem preko toga prešlo, dokle dogadjaji nijesu naučili, da smo se prevarili u računu.

Pismo Rewentlowa govori o jednom razgovoru, koji je pisac pisma imao na nekoliko dana prije početka balkanskog rata (str. 173—174). Kiderlen-Wächter je računao sa mogućnošću jedne opsežne balkanske krize, koja nebi morala biti baš sa ratom vezana, u ostalom je bio gledišta, da treba mirno pustiti balkanske države, da se sudare sa Turskom, neće im to ništa pomoći, jer su velike sile odlučile, da ni jedna balkanska sila ne smije povećati svoje zemljište. On nije vidio, da je saglasnost velikih sila manevar sporazumnih sila, da prevare središnje vlasti, i nije se nadao, da je balkanski rat organizovan, da uništi Tursku u Evropi, Austro-Ugarskoj da stvori jedan nov, nezgodan front, Njemačkoj carevini da pripremi tešku štetu a Italiju da veže za sporazumne sile. Vojničko, političko i diplomatsko stanje našlo ga je nespremnog.

Rat sa Rumunjskom.

Pobjedjivanje Rumunjske najveća nesreća za sporazum.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Köln, 14. decembra.

Prema „Kölnische Zeitung" naišao je ruski saradnik „Bund"-a na slijedeća razlaganja u petrogradskoj „Riječi": Osvojenjem Srbije središnje su vlasti dobile na raspoloženje samo jednu željezničku prugu za Carigrad. Osvojenjem Rumunjske oni će dobiti tri takve željezničke pruge. Osim toga imaće središnje vlasti na raspoloženju ogromni vodeni put Dunava za transport svojih četa. Sporazum će vjerojatno morati dići ruke od solunske ofenzive. Pošto će Njemci osim toga naći u Rumunjskoj velike zalihe žita, kao i izvore nafte, bakra i nikla, to bi pobjedjivanje Rumunjske značilo veliku nesreću za sporazum. Borba na rumunjskom bojištu je odlučujuća okolnost u ovom ratu.

Imenovanje turskog izaslanika za posjednutu rumunjsku oblast.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 14. decembra.

Bivši turski poslanik na berlinskom dvoru, general-lajtnat Osman Nizami paša, imenovan je kako se javlja, za izaslanika Turske u posjednutim oblastima Rumunjske.

Bratianu podnio ostavku.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Budimpešta, 14. decembra.

Jedan ovdašnji list javlja iz Züricha, da je rumunjski ministar predsjednik Bratianu podnio ostavku.

General-pukovnik Kövess o drugoj karpatskoj bitki.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Beč, 14. decembra.

Armijski zapovjednik general-pukovnik Kövess primio je ovih dana jednog dopisnika u svome glavnom stanu i rekao mu je:

Vi dolazite baš u zgodno vrijeme. Poslije konačno svršene prve karpatske bitke napada Rus sada obnovljenom snagom i još žešće nego li do sad, i to na cijelom frontu moje vojske. Borbe nisu još okončane. Ja sam uvjeren, da neprijatelj neće ni ovom prilikom postići svoj cilj; njegovi će se napadi slomiti o liniju mojih junačkih austro-ugarskih i saveznih njemačkih četa. Ja sam pouzdan, da će se i sad, kao i do sad, uspjeti, da se ledja i bok Mackensenovih borackih snaga i u buduće zaštite i osiguraju.

Francuski sud.

„Rumunija je svršila svoje"

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Bern, 14. decembra.

General Bertheaut piše u „Petit Journal"-u da rumunjsko odstupanje više ne predstavlja strateško već prinudno odstupanje, koje se vrši po načelima, koje je bolje nikad ne primjenjivati. Očekivanja, koja su polagana na ruske pomoćne vojske, nijesu se ispunila. Danas je jasno, da one u opšte više neće doći: **može se dakle smatrati da je Rumunjska svršila svoje.** Do duše nije isključena nova vojna u Rumunjskoj, ali u medjuvremenu, Njemcima će poći za rukom, da se tamo isto tako utvrde kao što su učinili i na drugim bojištima. Pošto je sada rumunjsko pitanje riješeno u korist središnjih vlasti, to sporazum tim više treba da obrati najozbiljniju pažnju riješenju grčkog pitanja.

Podjela privrednoga plijena.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Minchen, 14. decembra.

„Münchner Neusten Nachrichten" dobijaju slijedeći izvještaj iz Berlina:

Podjela rumunjskog privrednog plijena (petroleja, žita, stoke i t. d) izvršiće se izmedju saveznika prema u napred utvrdjenoj srazmjeri, pri čemu će se naročito voditi računa o interesima svakog pojedinog člana saveza.

Osamdeset kilometara istočno od Bukarešta.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Zürich, 14. decembra.

Prema saopštenjima švajcarskih listova, vojske središnjih vlasti stoje već osamdeset kilometara istočno od Bukarešta. Sa zapada i juga zagrožena oblast izmedju Foçšani i Galca mučno da će moći dati dužeg otpora.

Saziv parlamenta.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Budimpešta, 14. decembra.

Kraljevskim ukazom sazvani su oba doma rumunjskog parlamenta, i to skupština za 21. decembar, a senat za 22. decembar.

Iskrice.

Je li Rusija neiscrpiva?

Posljednja utjeha Francuske i Engleske, na koju se ove pozivaju, kad im stvari ne ispadaju onako, kako one žele, jeste argumenat o neiscrpivosti ruskih rezerva. A kako faktično s ovima stoji, vidi se iz jednog članka, koji publikuje jedan stručnjak u listu „Züricher Post". On odlučno pobija vjeru u neiscrpivost ruskih rezerva i piše:

U stvari Rusija u sravnjenju prema dužini svoga fronta ne raspolaže s većim brojem naroda od Francuske. Kad se izuzme ruski front u Maloj Aziji i francuski u Maćedoniji, onda dolazimo do slijedeće srazmjere: U jednom zvaničnom ruskom izvoru označen je tu skoro broj stanovništva Rusije sa 180 milijuna s primjetbom, da je 1897. godine bilo samo 130 milijuna. Od tada nije Rusija zadobila nikakve nove predjele, te prema tome izlazi, da je sadašnji broj narastao samo radjanjem. A od godine 1897. na ovamo dolazi u račun samo jedna jedina godina, koja je dala mladiće za vojnu službu. Dalje su oslobodjeni od vojne službe muhamedovci sa Kavkaza i tri milijuna Finlandjana. Gubernije sa najmanje 20 milij. stanovnika posjednute su i ne daju rekrute već godinu dana. Uzevši sve to u obzir, Rusija nema više od 110—115 milijuna stanovnika, a sa onih 7 i po milijuna Rumunja okruglo 120 milijuna stanovnika, iz kojih se uzimaju regruti. Dužina istočne fronte iznosi, sve i kad se po vjerovatnom gubitku velike Vlaške prekrati direktno od Dornavatre duž Sereta ka ušću Dunava, još uvijek 1800 kilometara, te tako dolaze na jedan milijun stanovnika 15 km. fronta. Tačno ista srazmjera postoji i u Francuskoj, koja po odbitku posjednutih departmana broji 36 milijuna stanovnika, a drži 540 km. fronta. Problem momčadi postao je po Rusiju isto tako težak kao i za Francusku.

Kriza u Grčkoj.

Sukob izmedju Grka i Francuza?

Kb. Budimpešta, 14. decembra.

Jedan ovdašnji list javlja da se grčka vojska već grupiše prema sporazumu. Dalje se tvrdi, da je u Pireju došlo do sukoba izmedju Francuza i Grka, pri čemu je bilo 500 mrtvih i 1000 ranjenih.

Poljska kraljevina.

Nadvojvoda Karlo Stevan u izgledu za regenta Poljske.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 14. decembra.

„Berliner Tageblatt" javlja, da je u izgledu da će nadvojvoda Karlo Stevan, biti naimenovan za regenta Poljske. Iz toga se izvodi, da će nadvojvoda docnije ponijeti krunu Poljske.

Borbe u Maćedoniji.

Ostavka Sarraileva?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Lugano, 14. decembra.

„Idea Nazionale" javlja, da je general Sarrail podnio ostavku.

Engleska i kolonije.

Poginulo 12.694 članova engleskog višeg plemstva.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Amsterdam, 14. decembra.

Prema engleskom plemićskom kalendaru, koji je baš sad izašao, poginulo je 12.694 člana višeg engleskog plemstva.

---

leko. Očni kapci crnkasti spustili su se nemarno na utrnule oči.... Obrazi blijedi i ispijeni od bolovanja. Preko jednog vojničkog ćebeta izmrljanog krvlju visile su dvije duge suve kosti sa dugačkim ušiljenim prstima od samo još kostiju i kože sa prljavim dugačkim noktima, ofarbanim još na po nekom mjestu slikarskom bojom.

Potmuli pogled gledao je negde daleko neodredjeno u beskonačnost.

Kako je sve prolazno. Da li je to zaista Mališa, pitao sam se ne vjerujući i sam. Da li je moguće, da preda mnom leži već smrvljeno tjelo onoga visokog zdravog čovjeka, sa širokim čelom i dugu'jastim licem, koji je gordo išao s bojišta na bojište i sa kičicom u ruci ostavljao patnje ratnikove duše na prostom bijelom platnu; zar je to naš Mališa, koga sam video i kod Jedrena, i na Mačkovom Kamenu i u logoru i u tuzi i u veselju. Više ni kašalj ga nije uznemiravao, po koji put potmulo jekne, to je sve.

Kako sam sa uživanjem gutao Mališine reči, kada mi je na svojoj lijepoj izložbi njegovih slika iz ciklusa „Opsada Jedrena" u sali druge beogradske gimnazije objašnjavao lepe motive onih duboko ostalih u uspomeni borbe oko Jedrena. — Kako mi je sa zanosom govorio o onim strašnim borbama, gdje je proljivena tolika krv.

Sjedeli smo jedne prijatne večeri za stolom u jednoj lijepoj niškoj bašti pri čaši vina. Teška boljka,koja ga je i survala u grob beše već otpočela da uzima maha.On i sam uvidjaše, da kraj nije daleko i da patnji i borbi života udruženim sa ovom grabljivom boljkom, neće moći još dugo da odoljeva, ali bar prividno utješen našim prijateljskim rječima, kojima ga hrabrismo, da će on dugo još s nama provoditi prijatne večeri pored čaše dobrog vina i lijepe muzike, tako reći kroz suze odgovori nam: „Vi možda, ali ja znam, da su meni ovo posljednje večeri s vama." I zaista rastali smo se odmah uskoro zatim, i mi njegovi prijatelji nećemo vidjeti više našeg Mališu.

Kraj života ove dobre duše primicaše se. Kroz natmureni jesenji dan pojavi se sunce, slikareve grudi ispuniše se nekim čudnim mirisavim vazduhom, poslijednji uzdah vinu se divnoj, cvijetnoj, beskrajnoj poljani....

Kažu, da ono nekoliko trenutaka, za koliko se utopljenik davi, vidi cio svoj život; kažu, da za jedan trenutak može vidjeti u svoj potpunosti prizore koji su u istini trajali čitave časove! I blaženo lice umirućeg umjetnika razvedri se sjećajući se lijepih dana mladosti svoje, on vide svoju lijepu cijelu prošlost, ali u brzo oseti tešku sadašnjost, koja ga vodi u smrt, i njegove jasne oči zamutiše se i osuziš.

Mališe-Glišića nije bilo više. Jednog od najboljih mladjih umjetnika nestalo je. To je bio jedan od rijetko otvorenih i čestitih ljudi, što se može naći. Prostodušan, dobar i iskren do preteranosti, predusretljiv kao niko, odan kakvih je malo i vjeran prijateljima do smrti.....

Nijedna duša nije bila otvorenija, nježnija i osjetljivija, nijedan talenat nije više zadobijao, srce puno poštenja i plemenitosti. To je bio prekrasan čovjek, razborita i otvorena duha.

Osvanuo je kišoviti dan. Prosta kola dodjoše pozno u veče pred malu kapelu, da ponesu slikarevo tjelo u vječni pokoj. Kočijaš uzdahnu i bez volje sidje s boka. — Ah ovo vrijeme, gundjaše on prekorno, šmrknuv nosom, natovari laki teret i ne rado ponese na bok. Laki ostatci slikarevi truckahu se po neravnoj kaldrmi. Kljuse šljapkaše po rijetkom blatu, skoro svaki čas spotičući se. Kočijaš se klimataše monotono na kolima i šljapajući po blatu dovuče kola do groblja.

Kiša padaše, a od silnog vjetra šuštaše drveće, ali se u mraku ne vidjahu ni kiša ni drveće.

Umorno tjelo spuštaše se u duboku raku, da počiva tihim snom. Stari grobar zatrpavaše polako slikareve ostatke i tupi udarci zemlje o prost drveni sanduk sanjivo zvonjahu kao pjesme. Sve je tako tiho, samo grobar pjesmu pjeva o svelom djulu..... — slav.

MALI PODLISTAK.

John Archold umro.

„Times" javlja iz Tarrytown (Amerika) od 5. t. m. da je umro poznati financista i predsjednik Standard Oil Cy, John Archold.

Gradnja hotela u Kotoru.

Kako javljaju iz Kotora sagradiće se tamo u najskorije vrijeme veliki, moderni hotel prvoga reda, sa 300 soba za strance, lijepim trepezarijama i prostranom kavanom. Odobrenje za gradjenje je izdato. Gradjenjem ovoga hotela u Kotoru sa svim konfortima udovoljava se davnoj želji putnika. Gradjenje je povjereno arhitektu Karlu Pariku, višem gradjevnom savjetniku izvan službe u Sarajevu, koji je već upravljao mnogim monumentalnim gradjevinama.

Preziranje neutrala.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Roterdam, 14. decembra.

„Daily Mail“ ponovo traži jednu odlučniju blokadu da bi se rat skratio i spasli engleski vojnici. Cecil strahuje da ne uvrjedi neutralne zemlje, kao što su Danska i Holandija. Mi medjutim polažemo veću važnost na engleski ljudski život, nego li na dobre odnose prema neutralnima. U obe neutralne zemlje postoje jake stranke, koje su protivne ukazivanju pomoći Njemačkoj snabdjevanjem životnim namirnicama.

Italija.

Želja Italije da razori Austriju.

Izjava jedne visoke talijanske vojne ličnosti.

Švajcarska „Telegraphen-Information“ javlja iz Rima:

Jedno visoko talijansko vojno lice, čije se ime ne označava, ovo je izjavilo u jednom razgovoru o zahtjevima Italije na Trst i jadransku obalu, a povodom pitanja, zašto se u Italiji neprekidno pridržavaju obrta u cilju uništenja austro-ugarske monarhije, zbog čega će se rat samo u nedogled produžiti: „Nama je sa svim jasno, da je Trst sa jadranskom obalom za Austro-Ugarsku tako isto životno pitanje, kao što je i za Italiju. Italija je ovaj rat otpočela, da u svoje ruke dobije Trst i jadransku obalu, i ona će rat voditi sve dotle, dokle taj cilj ne postigne. S druge strane mi ni za jedan trenutak ne sumnjamo o tome, kad bi i dobili ta mjesta, a da ne ostvarimo uništenje monarhije, da bi nas Austro-Ugarska, možda već i poslije jednog kraćeg mira, napala, da nam pomenuta osvojenja otme. Mi dakle te dobitke, koje smo sebi stavili u zadatak, moramo za budućnost potpuno osigurati, a to možemo postići, ako budemo u stanju da protivu Austro-Ugarske izvršimo takve udare, koji će nju sa svim oboriti, i to tako, da za duga vremena ne pomisli na odmazdu“.

Grad i okolica.

Vojna ljekarska predavanja.

Sutra u subotu 16. ov. mj. održaće se treći sastanak pod predsjedništvom načelnika saniteta kod glavne gubernije dr. Lochbichlera u dvorani menaže car. i kralj. zapovjedništva mosne brane. Pozvat je radi održavanja predavanja prof. univerziteta dr. Julije Tandler, iz Beča, koji će govoriti o temi: Rat i stanovništvo.

Gosti su dobro došli.

Zasijavanje ziratnog zemljišta.

Pošto je veliki broj polja, bašta, njiva, utrine i u opšte veliki dio ziratnog zemljišta kako u Beogradu, tako i u okolini Beograda ostao ne obradjen i ne zasijan, to se ovim skreće pažnja i preporučuje svima vlasnicima nezasadjene i ne obradjene ziratne zemlje, da upotrebe sva srestva, da svoja zemljišta obrade i zasiju, u protivnom ko to ne učini, biće uzet na odgovor i najstrože kažnjen. Ko ne bi bio u stanju sam da obradi i zasije svoje imanje, ima se odmah obratiti vojnim nadležnim vlastima radi pomoći u obradi svoga zemljišta.

Traži se.

Vladimir Simić, sveštenik iz Stojnika, potrebno je, da se javi g-djici Ljubici Atanacković, Šljivarska ulica broj 32 radi prijema novca za porodicu pok. Vićentija Ćirovića, biv. učitelja u penziji.

Prilozi.

Za božićne darove djeci, koja su sklonjena u skloništu za siročad (pod upravom gdje barunice Lang) stigli su slijedeći prilozi: Negoslava Biba K 20, Anica Nikolić K 10, Kata Konstantinović K 10, Stana Bogićević K 2, Dr. Deutsch K 50, Mirko Golubović K 4, trgovac Marko Vuletić ogrtače za djecu, jednu zavjesu i jedan zastirač. Plemenitim priložnicima se izriče iskrena blagodarnost, a gdja barunica Lang je voljna da primi i dalje priloge.

Prilog.

Medju članovima ovdašnje austro-ugarske kolonije skupljeno je u mjesto vjenca na odar Njegovog Veličanstva preminulog cara i kralja Franje Josipa 220 Kr. Svota je predata c. i k. vojnoj glavnoj guberniji, da se upotrijebi na dobrotvorne cijeli.

Arbanske novine u Skadru.

U Skadru je 5. decembra izašao prvi broj arbanskog lista pod naslovom „Posta E. Shqypnies“ (Albanska pošta). On se smatra kao nezavisan nacijonalni organ arbanskog naroda, izlaziće 2 puta sedmično. Urednik mu je P. Gjergj Fishta,

Nesretan slučaj.

Na dunavskom pristaništu je jedna lokomotiva u prolazu dohvatila jednog konja i ubila ga.

Izgubljeno.

Avram Nachmann izgubio je 13. t. mj. u Donjoj ulici novčanik sa izvjesnom sadržinom.

Jovanović Radisav, sa stanom u Poslaničkoj ulici 25, izgubio je u beogradskoj klanici svoj novčanik sa većom svotom novaca i jedno pismeno o povlastici. — Čestiti nalazači neka gornje stvari donesu i predadu redarstvu.

Kažnjen.

Sima S. Blatt, rabadžija, Dubljanska 71, kažnjen je sa 100 K zbog toga, što je prenebregao dužnost povjerenog mu javnog rada.

Narodna privreda.

Šume u Staroj Srbiji i Maćedoniji.

Ne može se sa pouzdanom tačnošću utvrditi, koliko zemljišta ima pod šumom u Staroj Srbiji i Maćedoniji. Solunski vilajet smatra se kao najviše šumovit, a on ima oko 180.000 hektara pod šumom. Bitoljski vilajet manje je šumovit, u njemu ima oko 150.000 hektara pod šumom, ali je šumovitiji od kosovskog vilajeta, gdje jačih kompleksa šuma rijetko ima. Računa se, da u kosovskom vilajetu nema više do 100.000 hektara pod šumom.

U mediteranskoj klimatskoj oblasti preovladjuje bukova šuma, dalje od nje hrastova, a javlja se po gdje-gdje i borova šuma.

Prave šume, i u nešto većim razmjerama, ima u ovim oblastima kosovskoga vilajeta: na Šar-planini i u njenim župama naročito u Siriniću, u tetovskoj oblasti, u Gornjoj i Donjoj Moravi, na Kačaniku, u dijelovima Metohije, na planinskim prevojima izmedju Peći i Djakovice, Mirovici, u oblasti Pčinje, lesnovsko-zletovskoj i kočanskoj oblasti, i najzad u Malešu, u kome su najveći sklopovi šuma, koje se od oblasti Pijanca nastavljaju i zahvataju svu planinu Plačkovicu.

U šarskoj oblasti razvodje i desna strana Lepenca obrasle su mladom šumom, poglavito hrastovom. Samo iznad sela: Kovačevca, Bičevca i Nikića ima prostrana oblast bukove gore i zove se Bukovik. Ta gora se penje visoko uz istočnu stranu Ljubotina. U širinićskoj župi dosta su šumovite planine, Grmovata, Prozrak i Jezeračke planine, koje ju sa sjevera zagradjuju. Iznad širske podgorine, na obje strane Lepenca nastaje prava šumovita oblast.

I ravan tetovske kotline je mjestimice, naročito oko Vardara, zelena od mnogobrojnih joha, vrba i leske. One gdje gdje čine lugove, kao što je Konja-Bara na putu od Tetova za Gostivar. Šumski krajevi su po onim čelenkama šarskih riječica ,zatim južno od Gostivara i iznad izvorišta Vardareva. Mnogi stanovnici (sa tih strana) imaju valjane privrede od ugljarstva i drvodjelistva.

Kosovo je bez šume. Postoje tragovi od ranije posječene šume. Ostalo je šume u oblasti Lugova i Obice, gdje se još čuvala gusta hrastova šuma, i gdje su mnogi proplanci iskrčeni.

Donja Morava, koja se računa u Kosovo, dnom i stranama svoje kotline obrasla je mladom gorom.

Na Kačaniku šume sve više nestaje, i nije trebalo mnogo, da ova planina sasvim ogoli.

Metohija je, za razliku od Kosova obrasla sitnom hrastovom gorom. — U djelu: „Osnovi za geografiju i geologiju Stare Srbije i Maćedonije“ veli se: „Na mene je bio utisak da je ¾ Metohije pod hrastalakom i šumaricama“. Nema ni jedne kotline na Balkanskom poluostrvu za koju bi ova vegetacijska formacija bila tako karakteristična kao za Metohiju. Samo je Šumadija u početku XIX. vijeka imala sličan vegetacijski izgled, dok je bila pod lugovima. Ipak je bilo razlike izmedju hrastova ili šumaraka i lugova, jer u poslijednjima je bilo mnogo starih grmova, a izmedju njih, žbunje, nisko drveće od trna, drena, gloga, graba sa pavitinom i raznim biljkama puzavcima.

Prizrenska oblast najvećim je dijelom gola, ili sa malo hrastova i žbunja. Prave šume ima samo na Crnoljevi. — Utvrdilo se, da su pod gustom hrastovom gorom najviši dio Crnoljeve i istoku okrenute strane. I kosovske strane Crnoljeve razbijene su u mnogobrojne jake i šumovite kose.

Planina Rogozna je bez šume. To je oblast prostranih suvata i livada, sa kojih je šuma dosta iskrčena.

U slivu Vardarevu bilo je, jamačno, mnoge šume. O jakoj šumovitosti ove oblasti svjedoče puno spomenika. Vardar je u doba XII. i XIII. vijeka bio plovan, a to je pouzdan znak da je duž njegova toka bilo gustih i velikih šuma. K. Kostić u svome djelu: „Stara srpska trgovina i industrija“, utvrdjuje po spomenicima, da se Vardarom plovilo i u XVII. vijeku, kad su trgovačke barke i ladjice stizale od njegova ušća do Skoplja.

U slivu Vardarevu, u koliko ima šume, više su šumovite oblasti na njegovoj lijevoj strani nego na desnoj.

U oblasti Pčinje, na mjestu gdje se oko rijeke podižu visoke ivice Ovčeg Polja, nastaje šumovit terain. Visoki dio Ovčeg Polja, istočno od Pčinje, jako je šumovit. Po planinama Kozjaka i Lisca vidjaju se jači sklopovi guste šume.

Kratovska oblast prije, a morala je biti u doba i docnije za prvo tursko vrijeme, neobično bogata šumom, da bi se u njoj rudarstvo moglo razviti do tako visokog stepena. Sad su njene planine sasvim gole.

U lesnovsko-zletovskoj oblasti, koja je na jugu od Kratova, ima gdje-gdje i lisnate šume. Naročito je jako šumovit sliv rijeke Zletovštice u toku do Zletova.

U kočanskoj kotlini pod gustom je šumom planina Plačkovica.

Maleš, koji počinje sa svojim planinskim sklopom na jugo-istok od kočanske kotline, najšumovitija je oblast u sjevernoj Maćedoniji. Tu su pod šumom planine Golak, Obozna, Suvostrel, Vrapčug i grupa Ograždena Bregalnica teče izmedju šumovitih kompleksa, koji čine, da ona uvijek obilna vodom. Od maleševskih planina najviše su šumovite Obozna i Golak. Na njima prevladjuje gusta hrastova šuma, ali ima i bukve i bora.

Izmedju dolina Vardara i Strumice, nastavlja se sklop maleševskih šuma na planinu Belasicu gdje, pored hrastove šume, ima čitava gora od bukava, lipa i kestenova.

U veleskoj kotlini nešto malo šume ima na Babuni, a lugova u oblasti Hasa i Klepe.

Istina ove oblasti nemaju osobito velikih kompleksa šuma, kakvih bi moglo biti. da nije šuma nepametno i bespravno satirana, ali ima puno uslova da se u njima obnove i podignu guste šume.

—

Činovničke menaže u Bosni.

Kako javljaju bosanski listovi, b. h. zemaljska vlada, vodeći računa o činovničkim materijalnim prilikama, promijenjenim uslijed rata, riješila je da pristupi organizaciji činovničke menaže u Sarajevu, gdje će činovnici kao i njihove porodice, po cijeni od 2.50 kr. dnevno dobijati ukusnu domaću hranu, s time da samo imaju svakog dana podnijeti odgovarajući broj karata za hljeb.

Za niže državne službenike, poslužitelje, državne radnike i t. d. ustanoviće se takodje menaža pod odgovarajućim nižim cijenama.

—

Povećanje glavnice Skodinih postrojenja.

Dobili smo slijedeće saopštenje:

„Upravni savjet dioničkog društva Skodinih postrojenja u Plzenu zaključio je u svojoj sjednici od 6. o. m., da za 22. o. m. sazvanoj izvanrednoj glavnoj skupštini društvenoj podnese na usvajanje slijedeće prijedloge:

1. Da se sadašnja dionička glavnica od 45 milijuna kruna popne na 72 milijuna kruna. To povećanje za 27 milijuna kruna ima tako, da se izvrši, da se postojećih 225.000 dionica u nominalnoj vrijednosti od po 200 kruna angažovanjem svote u iznosu od 27,000.000 kruna iz postojećeg glavničkog pričuvnog fonda od 27,122 971·11 povećaju na nominalu od 320 kruna.

2. Povodom toga povećanja glavnice imaju prema tome da se izmijene društvena pravila. Upravni savjet će u glavnoj skupštini tražiti ovlašćenje, da sprovede zaključeno povećanje glavnice i izmjenu društvenih pravila i da eventualne modifikacije te zaključene izmjene po želji visoke vlade u sopstvenom djelokrugu preduzme, a da ne mora za to ponovno sazivati glavnu skupštinu“.

O SNOVIMA.

Proročanski snovi znamenitih ljudi. Josifov san u Sv. Pismu. — Šta misliš, to i sanjaš. — Bismarckov san. — Ciceron. — Snovi na francuskom dvoru. — Moroshi. — Lincoln predvidjeo smrt.

Tumačenje snova stajalo je u staro doba u velikom uvaženju. Poznata je biblijska priča o Josifu, koji je prorekao Faraonu, da ovoga san, kako se najprije pojavilo sedam ugojenih, a zatim sedam mršavih krava i kako su te mršave krave pojele onih sedam ugojenih, znači, da će poslije sedam rodnih godina nastupiti sedam nerodnih i da će ove utrošiti sve ono, što je zaostalo iz rodnih godina. Faraon je povjerovao tom tumačenju i zbirao je hranu za vrijeme sedam rodnih godina, te je tako mogao da ishrani narod za vrijeme nastupivših sedam nerodnih godina. Na žalost, današnji svijet ne imadjaše Josifa, koji bi ga mogao opomenuti, da se zbrine dovoljnom hranom za sadašnjicu. Ali ne samo Jevreji, već i stari Jelini bavili su se tumačenjem snova. Tako čuveni jelinski tumač snova, Artemidoros priča, kako je neko snio, da je lancem prikovan za stub Posejdona na Istmusu, a on mu je prorekao, da će postati sveštenik toga svetilišta, što se i zbilo. Ovo se proricanje daje lako objasniti, kad se uzme u obzir, da je sanjač želio, da postane sveštenik. Zato i postoji izreka: „Što misliš, to i sanjaš“.

Na isti način daje se protumačiti i jedan san Bismarckov iz godine 1863. On je tada sanjao, kako je jahao jednom uzanom stazom, koja se provlačila izmedju jedne stijene i jedne provalije. Kad nije mogao dalje, on je zamahnuo bičem po stijeni, ova se razmakla i on se u trku u brzo našao u Českoj medju pruskim četama. Što je dakle mislio i sanjao, to se tri godine docnije i ispunilo.

I drugi znameniti ljudi starijeg i novijeg doba vjerovali su u predskazanje snova, pa su se ta predskazanja i ispunila.

Tako je Marko T. Ciceron vidio u snu, kako se dječak, prijatnog izgleda, spušta niz zlatan lanac s neba na zemlju i kako mu Jupitar predaje žezlo u ruke. Pričajući to svojoj okolini u pratnji Cezarovoj, primjeti medju ostalima i Avgusta, nećaka potonjeg naslijednika Cezarovog, koga dotle ne bijaše poznavao i reče, ukazujući na njega: „To je taj dječko, koga sam u snu vidio“.

Marija od Medici, supruga francuskoga kralja Henrika IV., sanjala je neposredno pred smrt ovoga, da su joj se krunidbeni adidjari pretvorili u biser. A sanjati biser, znači po sanovniku: prolijevati suze, pa se tako i zbilo.

Kralj Luj XIV. sanjao je, da je jedan vojnik njegove tjelesne straže potegao na njega nožem. Sutradan je poznao toga vojnika i podvrgao ga je ispitu, a ovaj je pokajnički priznao, da se odista nosio mišlju, da ubije svoga kralja.

Kad je Njemačka 28 godina bila bez vrhovne poglavice, sanjao je neki plemić Klingen, kako vidi njemačke kneževe okupljene oko jedne krune, koja je bila postavljena na zemlji. Po zajedničkom dogovoru trebala je kruna onome da pripadne, ko uzmogne da je od zemlje podigne i sebi na glavu namjesti. Mnogi se uzalud trudjahu, da to dostignu, a kad pristupi grof Rudolf od Habsburga, on krunu lako podiže i sebi na glavu posadi. Svi ostali viknuše u glas: „Ti ćeš nam biti car!“ Taj se san u brzo godine 1273. i obistinio.

Potonji mljetački senator Jovan Marija Morosini sanjao je kao pretor u Dalmaciji, kako ga brat Donato zagrlio, praštajući se od njega, a u brzo poslije toga sna dobio je vijest o smrti toga svoga brata.

Poznati pjesnik Simonides dao je sahraniti lješ jednog čovjeka, koga je našao kraj morske obale. Kad je jednom namjeravao da preduzme neki put na moru, javi mu se u snu onaj čovjek, čiji je lješ sahranio i odvraćaše ga od toga puta. On posluša savjet i sutra se svojim očima uvjerio, kako je brod, kojim je on namjeravao putovati, dohvaćen burom, potonuo u more.

Princ Evgenije vidio je u snu svoju mater mrtvu, a poslije nekoliko dana dobio je vijest o smrti svoje matere.

Robespierre je sanjao, kako se na njega ustremio čovjek s crnom tablom, na kojoj je bilo ispisano pisme S, a nekoliko sedmica docnije odrubio mu je glavu dželat, čije se ime počinjalo s pismom S (Samson).

Lavater je često sanjao, da će nasilnom smrću umrijeti i odista ga je jedan francuski vojnik na ulici ubio.

Veliki amerikanski predsjednik Lincoln, oslobodilac crnačkih robova, prorekao je na osnovi jednoga sna, da će umrijeti nasilnom smrću i kratko vrijeme po tom ubio ga je u pozorištu iz revolvera jedan glumac.

Kod nas snovi takodje igraju veliku ulogu, kako u srpskoj narodnoj pjesmi, tako i u istoriji. Svi ti primjeri i suviše su poznati čitaocima, da bi naročito morali ukazati na njih.

Ova predskazivanja snova ne daju se protumačiti izrekom „što misliš to i sanjaš“, već nas utvrdjuju u vjerovanju, da izmedju zemlje i neba ima tušta neobjašnjivih stvari, pa i takvih, o kojima čovjek i ne sanja.

Razne vijesti.

Parižanke u nanulama.

Kao i svuda, tako je i u Francuskoj rat donio sa sobom ogromnu nestašicu koža i poskupljavanja obuće. S toga su se i u Francuskoj ugledali na druge države i preporučivali su gradjanstvu da se ne stidi nositi, ako ne baš nanule, a ono bar cipele sa drvenim djonovima. Ovaj ogromni rat učinio je mnogo što sad mogućim, što smo mi smatrali da je više nego nemogućno. S toga i netreba nikako da nas čudi, kada „Figaro“ veli da apsolutno ne bi ništa činilo, kada bi elegantne Parižanke u skupocjenim toaletama šetale po bulevarima — u nanulama. Prvo veli se biće više kože za vojnike, a veli dok bi Parižanke ljupko kloparale sa svojim nanulama po pariškom asfaldu, francuski bi vojnici brže hitali pobjedi. A što je najglavnije, veli se, izdatak za skupe kožne cipele sada je grijeh s obzirom na potrebu opšte narodne štednje. No istovremeno pariški listovi, poznavajući dobro svoje sugradjanstvo, plaše se da i pored uvodjenja nanula od štednje neće biti ništa. Oni očekuju kao sigurno da će ubrzo pariška moda proširiti svoju vlast i nad nanulama, pa će se onda ubrzo pojaviti nanule od abanasa, iskičene ručnim rezbarskih radovima, nanule okovane srebrom i dragim kamenjem. A u tome slučaju, vele oni, jadna nam štednja . . .

Australijski vojnici — najžešći kandidati za ženidbu.

Ono svuda vojnici kao mladoženje imaju većih simpatija, nego li „škartovi“, ali kako izgleda australijanski vojnici u tome se pogledu prosto već ratosiljaju te svoje odlike. Pored strašne dobošne vatre na Sommi engleski listovi javljaju da Australijance iz dalje ili bliže pozadine bije isto tako žestok pljusak — ponuda za ženidbu. Australijanke kanda su se riješile, da medju vojskom, što ju je Australija poslala u pomoć majci Engleskoj ne ostane baš ni jedan momak. Prirodno je da ovako zaključeni brakovi imaju često vrlo čudan karakter. Imućnije Australijanke radi toga dolaze u Evropu. pa onda mladoženja uzme kratko osustvo, vjenča se i opet ode na bojište. Siromašnije pak prosto se vjenčavaju pismeno, „na rastojanje“, što je sada skoro u svima zaraćenim državama odobreno naročitim zakonom. No neki put ove ponude, kao što rekosmo biju pravom dobošnom vatrom u redove hrabrih Australijanaca. Tako piše jedan engleski list da je tu skoro jedan vojnik jednoga jedinog dana dobio ne manje nego 33 ponude za ženidbu. Ne znajući kako da se nadje u tolikom izboru, on je očajnički poslao oglase za nekoliko većih listova u svojoj domovini, u kojima on moli da mu u opšte više niko ne piše, ne bi li tako ostao momak. No pored ovih ženidaba sa djevojkama iz domovine vrlo su česti i brakovi izmedju australijskih vojnika i francuskih bolničarki u poljskim bolnicama neposredno iza bojišta.

—

Neobični listovi.

U „Istoriji žurnalistike“, što ju je izdao Fabijan Buonvino, pripovijeda se o nekim dosta originalnim novinama. Početkom ovoga stoljeća ugleda svijeta u Madridu jedan list „Lu minaria“. U štamparsko crnilo tog lista primješane su neke hemikalije, te se slova svijetle, i tako su se ove novine mogle i u mraku čitati. Jedan još dosjetljiviji izdavač, izdade list od tijesta, od kojeg se prave „zemičke“, što je pružalo dvostruko uživanje; najprije je čitaoc saznao sadržaj a onda bi cijeli list pojeo. Briljantan se izgled pruži pretplatnicima časopisa „Bien être“, da poslije trideset godina dobiju doživotnu penziju i besplatnu sahranu. Ali na žalost poslije mjesec dana svog opstanka ostavi list ovaj svijet, ostavivši za sobom deset pretplatnika, što su tugovali za propalim nadama u penziju. Ko je samom listu platio sahranu, nezna se. Već i u prošlom stoljeću bilo je listova, koji su dosta bili svoje vrste. God. 1850. ugledaše svijeta listovi „Courrier des Baigneurs“ i „Naide“, koje je čovjek mogao čitati kad se kupao, jer su bili od hartije koja se ne kvari; a „Grand Journal“ je bio štampan na platnu, te se poslije čitanja mogao upotrijebiti kao marama. Ovome jelistu bio sličan list „Fazzoleta“, što je služio još i kao krpa za prašinu, dok je „Giornale dei Fumatori“ bio štampan na cigaretnom papiru. Neki listovi pokušaše. da obimom imponuju. Tako izadjoše godine 1858. newyorške novine „Consstellation“ s jednim svečanim brojem prigodom američkog praznika slobode (4. jula) u veličini 2.56 i 4.87 m. U ostalom još i danas ima u skandinavskim zemljama novina vrlo velikog oblika, koje čitaocu daju najljepšu priliku da vrat ispruži.

Mi pak nalazimo, da ne bi bilo zgoreg kad bi se i sada ko sjetio da u ovo ratno vrijeme izda novine, koje se mogu pojesti ili popušiti kao gorespomenuti listovi.

Zvanične objave.

Poziv na ročište.

Br. 106/1916.

Po sporu Omera Jakobovića iz Prijepolja protiv Petra Kokovića i Jefte Kokovića. oba iz Bučeva, opštine Ivanje, zbog ukidanja kupovnog ugovora, odredjen je drugotuženom Jefti Kokoviću, čije je mjesto prebivanja nepoznato, za kuratora Petar Koković. Uslijed toga poziva se Jefto Koković, da 30. decembra 1916. dodje lično na ročište ili da na isto pošlje svoga punomoćnika, pošto će se inače sprovesti ročište s njegovim kuratorom Petrom Kokovićem.

Prijepolje, 3. decembra 1916.

Sud c. i k. okružnog zapovjedništva u Prijepolju. Odjeljenje za gradjansko sudstvo.

—

Poziv na ročište.

Br. 181/1916.

U pravnom sporu Soke Hadži Petrović protivu Save Stevovića, sada nepoznatog mjesta življenja, zbog 415 kruna, postavljen je odsutnome Savi Stevoviću kao staralac Josif Cvijović iz Prijepolja. S toga se Savo Stevović poziva, da u srijedu, 27. decembra 1916. lično predstane ovome sudu ili da koga za zastupanje opunomoći, inače će se ročište održati sa postavljenim staraocem Josifom Cvijovićem

U Prijepolju, 2. decembra 1916.

Sud c. i k. okružnog zapovjedništva u Prijepolju, odsjek za gradjanska sudjenja.

Upisujte peti ratni zajam, koji pruža sjajan priplod za uloženu glavnicu.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Gosp. Rajku Vintrovići, Solun. Svoga muža Lazara K. Nikolića, kapetana VI. puka, II. poziva, drinske divizije, izvještavam, da novać redovno primam, i sa najljepšim željama cesćtam Božić i krsno ime, šaljući mu bezbroj toplih pozdrava. Milka L. Nikolića, Kralja Milana ul. 80, Beograd. 22976—8

Gosp. DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Vašom dobrotom primila sam izvještaj kartom od 16.-XI., da je moj muž Mata M. Matić, pješ. poručnik 5. puka, 3. poziva zdrav, na čemu vam blagodarim i molim vas, da ga izvijestite, da sam ja sa djecom zdrava, kao i Laza sa svima njegovima, osim Lazinog sina Mileta, o kome ništa ne znaju. Ja se u stovarištu nalazim, ništa za nas neka ne brinu, i neka mi se preko vas češće javlja. Vama gospodine unaprijed blagodarim, Matu mnogo svi pozdravljamo. Aleksandra Matić, Bitoljska ul. 18, Beograd. 23066—8

G. MILANU MATIĆU i g. Aćimu Jovanoviću, Ženeva. Primila sam izvještaj za Dragu, Branka i Rajka, na čemu ću vam biti vječito blagodarna. Molim vas, da ovaj oglas dostavite Dragi i Branku, da smo svi zdravo i dobro i da želimo, da nam se što češće javljaju preko vas. Zora, Mile i Anka ljube svog taticu i ujkicu, pozdravlja ih Boja i Boža. Vama mnogo blagodari, a njih pozdravlja Stana D. Sevića, Valjevo. 22991—8

Milutinu Kovačiću, Ženeva. Učtivo vas molim, da se izvjestite za moga brata Stojana Begovića, inžinjerskog kapetana I. klase, koji tamo otide kao komandir I. telegrafskog odjeljenja pri vrhovnoj komandi, pa mu javite, da se ja nalazim kod svojih u Lozoviku, i da mi pošlje novaca za liječenje i ti preko vas, a vi zadržite za trud izvjesnu sumicu. Resto pošaljite i izvještaj o mom bratu Stojanu na moju adresu. Nikolija Ž. Manojlovića, Lozovik, okrug smederevski, Pošta Palanka. 22798-8

Kosti Aleksiću, Hotel Terminus, Ženeva. Pročitao sam tvoj oglas, kojim izvještavaš, da si novac poslao Iliji, na čemu vam hvala. Dopisujte se sami i šalji mu novaca. Piši mu, da za kuću ništa ne brine. Za ljude što izvještavaš njihove porodice blagodare vam na vašoj trudbi, i umoljavaju vas, da ih i u buduće izvještavate, i da ih izvjestite, da su njihove porodice zdravo. Izvjestite Milenka Teodosića, podnarednika bolničara 17. puka, i Lazara Teodosića, 3. četa, 1. bat. 5 kadrovski puk, da za kuću ne brinu. Dostavi im, da je kod kuće njihov brat Živojin i da se preko tebe javljaju. Prikupi podatke od niže imenovanih i o njima preko oglasa izvjesti: za Velička Protića, pitomca 5, čete, 1. voda, iz Gornje Bukovice; Sretena Vidakovića, 3. četa, 3. bat., 15. puka, I poziva, timočke diviz; Božidara Tomaševića, 1. četa, 3. bataljun, 14. kadrovski puk, timočke diviz; Dimitrija Katića, 6. poljska baterija, 2. artiljerijski puk; Božidara Vukojevića, 6. poljska baterija, 2. artiljerijski puk; Ljubomira Vukojevića, obveznika 3. poziva, 5. puka; Luku Jevtića, 2. četa, 3. bataljun, 5. puk, 3. poziva, javi mu, da mu je brat Radoje kod kuće; Milana Vidakovića, pontonjera kaplara 1. poziva; Stanoja Spasojevića, podnarednika bolničara 17. puka, da izvjesti njihovu braću, da su njegovi kod kuće zdravo; Vojislava Maksimovića, mitraljesko odjeljenje 5 kadrovskog puka. Porodice imenovanih učtivo vas mole, da za ova lica prikupite podatke i da ih o tome izvjestite, na čemu vam unaprijed blagodare. — Kojo! Za dole imenovana lica izvjesti me što skorije: za Milivoja Milivojevića, 3. četa, 2. bataljun, 14. kadrovski puk; Živojina Milivojevića, obveznika 3. poziva, 5. puka; Dušana Žarkovića, 3. opsadna gradska baterija, niški odred; Svetislava Žarkovića, regruta 3. čete, 1. bataljuna, 1. puka, kragujevačka dopunska trupa, drinske diviz; Vojislava Žarkovića i Milana Nastića, 2. četa, 1. bataljun, 14. kadrovski puk. — Kojo! Izvjesti Dragića Milivojevića, da su djeca njegova primila kartu, a do danas novac nisu primili, za koji pišeš, da je poslat preko Milana Godjevca. Ja sad te molim, tvoja Stojana za izvještaj za Dušana Aleksića, Miloša Goloskokovića, Zlatarić, Živorada Miletića, Kličevac, Rada Tomić, delegat III. armije, Vojislava Tomića, delgradska četa, kombinovane diviz, Simu Ljubisavljevića, konjanika timočke diviz, Dobrivoja Stojnića, pješ. kapetana, 6. puka, drinske diviz. svi Valjevci. Primila sam pismo što si poslao preko Milana, jer ja sam razumela. S pozdravom, Stojana Aleksić. — Isto vas i ja molim, da se Iliji javljate i da mu novac šaljete. Stoja sa djecom u Valjevu, zdravo je. Ja često dolazim kod njih. Milan i njegovi zdravi su, i ja sa mojima. Primite pozdrav zajedno sa Božom i Miloradom. Panto Janković, Kamenica, — Valjevo. 23103-8

Gosp. Nikoli Petroviću, Ženeva. Poštovani gospodine! Kao na dobrog poznanika moga muža obraćam se na vas, sa najljepšom molbom, za izvješće o njemu. Bio je adjutant načelnika saniteta vrhovne komande. Od 31. maja sam bez ikakve vijesti u velikoj brizi. Za vaš ljubezni odgovor biće vam mnogo zahvalna Kosa Dr. Jakšića Lukića, Požarevac. 23079—8

G. KOSTI ALEKSIĆU, Hotel Terminus, Genéva. — Poštovani gospodine Aleksiću! Pročitasmo u „Beogradskim Novinama" vaš izvještaj za našeg brata Mirka Ž. Vasiljevića, što nas je sve veoma obradovalo. Velika blagodarnost na pažnji. Mi vas molimo, da nas i u buduće o bratu izvještavate i javite mu, da za nas ne brine. Zdravi smo, i ako mu je moguće neka se preko vas češće javlja. Za učinjene ranije kao i buduće usluge zahvaljujemo vam, a Mirka mnogo pozdravljamo. Darinka Vasiljevićka sa sestrama i bratom, Valjevo. 22989—8

Gosp. STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas lijepo javite mom sinovcu Dr. S. Moačanin, da se radujemo, da je zdrav. Dobio sam tek sada njegovo pismo. Novac nam je potreban. Novac neka pošlje preko Wiener-Bank-Vereina, Beograd. Javite mom sinovcu, da je naš kućni broj izmijenjen, sadašnji je broj Mutapova ul. 44. Vami i mom sinovcu srdačan pozdrav. Petar Mohačanin, Mutapova ul. 44, Beograd. 22999—8

MILANU MATIĆU i Aćimu Jovanoviću, Ženeva. Izvještaj za moje zetove Miloradu i Tiosavu veoma me je obradovao, na čemu ću vam biti vječito blagodaran. Ujedno vas molim, da ovaj oglas dostavite Miloradu i Tiosavu, da smo mi kod kuće sa djecom živi i zdravi i želimo, da nam se češće javljaju preko vas. Tako isto Mihajlu Vujoviću, da je njegova sestra Jelenka sa nama zajedno i pita Mihajla za brata Miljka, a brat Djordje je u Austriji zarobljen. Djeca ljube ruke ocima i teči. Vama unaprijed mnogo blagodari, a njih mnogo pozdravljamo, Matija Purić, Valjevo. 22990—8

Molim sve prijatelje i poznanike moje i moga muža Dušana Malenice, crtača uprave za gradjenje srpske željeznice, da me izvjeste ovim putem, ako što znaju za moga muža Dušana, jer do danas ništa nisam čula o njemu, kao i o mom bratu Milošu Jakovljeviću, nadzorniku pruge željezničke, u Kruševcu, kao i za zeta Aleksu Pantića, službenika željezničke ložionice u Kraljevu. Ovaj apel i molbu upućujem i na njihove pretpostavljene. Porodice pomenutih su žive i zdrave. Vječito blagodarna, Zorka Malenica, rodjena Jakovljević, Natalinci, okrug Kragujevac. 23050-8

Miloradu Pejčiću, kafedžiji, kod kafana „Dobra Šljivovica", Niš. Za Kostu Jovanovića. Dragi bato! Ja i mama zdravi smo, i mnogo brinemo za vas. Javi, kako ste, jeste li svi zdravo, javi se i kuma Gaji. On je u Beogradu. U tome mnogo pozdrava tebi, snaji Fani i maloj Soki, koju mnogo ljube, Mama i sestra Persida Ranković, Artiljerijska 43. Šabac. 23025-8

Dragiću Soldatoviću, Ženeva, za Vladislava Petrika, telegrafistu pri vrhovnoj komandi. Dragi prijatelju. Molim te budi tako dobar izvjesti me, kako su moj sin Milan Pejić, vojnik i zet Aleksandar Josifović, pješadijski oficir, jer smo u velikoj brizi. Njih po mogućstvu izvjesti, da smo kod kuće svi zdravi kao i Cana sa ćerkicom, koju je dobila 21. jula. Acine sestre su u Vrnjcima zdrave, pišu često. Mnogo ih svi pozdravljamo i želimo mnogo sreće. Prija Milica i svi ostali zdravi su, tebi i gospodinu Soldatoviću, unaprijed blagodati i pozdravlja Pavle M. Pejić, Lešnica. 22828-8

Strahinji Jagodiću, Hotel Nicole, Ženeva. Dragi Strajo! Tvoje sam karte primila sve i dve fotografije, koje su me mnogo obradovale. Javi mi, jesi li sav novac primio, koji sam do sad položila. Od Milana Matića imaš još da primiš četiri stotine dinara. Za nas se ne brini; zdravi smo. Javili su se Dobrisav i Borisav, Milivoj nije. Saznaj gdje se nalazi Milan Savić (Mošo), u 17. puku, 3. četa, 2. bataljun, pa nas izvjesti. Javljaj se često. — Posao ide dobro. Mića je veliki, ljubi tati ruku. Mnogo te pozdravlja i ljubi Zora Jagodić, Valjevo. 23039-8

G. Aćimu N. Jovanoviću, Ženeva. — Molim vas učinite mi dobrotu, te me izvjestite za moga muža Milana K. Hadžića, učitelja iz Petnice, pisara municione kolone, dunavske diviz. I. poziva, za Mihajla Janjića, iz Petnice, bolničara XVII. puka, I. poziva drinske divizije, jer smo dobili izvještaj, da nisu živi, u što sumnjamo, jer ste vi prije izvjesnog vremena javili oglasom, da su živi. Tako isto molim vas izvjestite po mogućstvu moga sina Slobodana — djaka, da sam dobro i da mi se lično javi, jer sam u velikoj brizi za njim. Dalje molim vas, raspitajte za Dragoljuba Rasulića iz Petnice, regruta rodjenog 1896. godine V. puka, jer njegovi o njemu nisu čuli već godinu dana. Troškove, koje budete učinili, naknadiću vam. U nadi, da ćete mi ovo učiniti, unaprijed vam blagodarim. Marija M. Hadžićka, Petnica. — 23038-8

G. Milanu O. Maksimoviću, pri. Molim vas Maksimoviću, ako je moguće, da saznate o mome Milivoju da li je živ i zdrav. On je u 2. pozelijskoi bateriji, 2. poziva šumadijske divizije, inače gvoždjar. Ako saznate što, molim vas, da mi javite, jer se dosada nije javio. Unaprijed blagodarna poštuje vas Emilija M. Pešićka, Obrenovac. 22790-8

G. Stevi Aćimoviću, Ženeva. Dragi Stevo! Pisah ti, oglasom se javljah, odgovora ne dobih. Molim te kao prijatelja i rodjaka, zauzmi se, da odmah dobijem akonto penzije, osiguranja ili invalide, po rešenju zaječarskog suda broj 6525 od 28. aprila 1915. što veću sumu novaca, jer se sa djetetom nalazim u oskudici. Pomoć ne primam, i ni od koje strane nemam nade do od tebe. Javi Živadinu, da smo svi zdravi, neka mi piše i on i moj sin. Kartu od 6.-IX. primila. Andja do sad primila od njega 3 pošiljke novaca i četvrtu preko mene. Mika neka daje novaca, da ne oskudjeva. Pozdrav, Mica Spasić, Hilendarska ul. 26, Beograd. 23013-8

Gdji Djurić, Pension Adelphie, Rue Caroline 1. Lausanne. Draga kumo! Vaša me je karta vrlo obradovala, na koju vam mnogo blagodarim. Molim vas javite mome Aci, da sam danas primila i petu pošiljku novaca. Svi smo zdravi. Boka već zna nekoliko deklamacija. Sa Jovankom sam često i svi su zdravi. Neka me Aca izvjesti, gdje su moja braća. Otac vas sve pozdravlja. Vas, moga Acu, Djoku i Dragog mnogo pozdravlja, vaša Zora Kuzmanović, Resavska ul. 22. Beograd. 23020-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Ljubazno vas molim, dostavite mome mužu Miladinu Cvijoviću, kapetanu, slijedeće: Dragi Miko! Pre 10 dana dobih izvještaj, kojim mi javljaju, da si nam živ i zdrav i da ćeš nam svakog mjeseca slati novaca, a juče i primih. Hvala. Tim nas obezbedjuješ od oskudice, pošto sada više ovdje ništa ne primam. Sve sam tvoje pošiljke primila, samo te molim Miko, da nam se i što češće javljaš, (koji put i oglasom), jer se mnogo brinemo, a tvoje karte nam neizmernu radost pričine. Ljube te grle i mnogo vole tvoji Rada, Nada i Katarina Cvijović, Resavska 76, Beograd. 23026-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Casse 3545. M. B., Ženeva. Kartu vašu od 20-X. u kojoj mi javljate, da su moja ćerka Darinka N. Djurićić i moja žena Milja u Ajaccio na Korzici zdrave, dobio sam. Ne mogu vam opisati moju radost i spokojstvo, srdačno vam blagodarim na vašem trudu. Svaka moja nagrada za vaš trud u ovakovoj prilici biće neznatna. Rad sam da im pošaljem pet stotina franaka te da im kao otac i kao muž bar u nekoliko ublažim bijedu i nevolju, s toga vas najpokornije molim budite tako dobri dostavite im što prije neka one tamo pronadju koga u Ajacciu i ja ću ovdje tražiti istu priliku, koji bi im sigurno isplatio pet stotina franaka, a ja ovdje istu sumu da isplatim njegovima, pa ako koga pronadju, neka me odmah preko vas izvjeste. Molim vas pošaljite im ovaj oglas i mnogo ih pozdravite. Sa navećom blagodarnošću i poštovanjem Petar Dimitrijević, Janjićeva 13, Beograd. 22995-8

Gospodinu Dragiću Soldatoviću, Geneve. — Po preporuci moga devera slobodna sam, da se obratim vama i da vas zamolim za jednu ljubaznost na kojoj ću vam biti veoma zahvalna. Molim vas, javite mome mužu Dr. Radivoju K. Radenkoviću, da smo ja i djeca zdrava i živimo u Jagodini, jer u Orašju nemamo gde. Neka Radivoje dostavi mojoj braći Bori i Dušanu, da je majka u Nišu u oskudici i neka joj odmah pošalju novac na adresu braca Bdinu, kako bi što pre dobila. Radivoje, ako može, neka mi se javi malo opširnije preko vas. Moja adresa: Obere Hauptstrasse 22., Jagodina. Zahvaljuje vam i poštuje vas Natalija Dr. Radenkovića. 23010—8

SVETISLAVU TRAJKOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas gospodine Tiso, dostavite slijedeće mojoj ćerki Dragici M. Golubovića, na čemu ću vam biti vrlo zahvalan: Mila kćeri! Tvoje karte dobivamo i srećni smo kad si ti i svi naši zdravo i dobro i molimo Boga milostivog da vas i u buduće čuva. Iz tvojih karti vidimo, da mnogo brineš o tvojim stvarima. Pošto smo mi u Obrenovcu sa radnjom radimo i dalje to, da ne bi kiriju na suvo plaćali preselili smo stvari kod našeg Miloša polovicom aprila. Pitaš za djecu, uče li šta. Mira i Marko uče privatno, a Jela, Dana i Vuka produžile su i dalje svoj rad Dvije pošiljke novaca primili smo. Javi za Boška gdje je i zašto se on lično ne javlja, jer smo u brizi za njim. Od zeta Duška i Staniše dobili smo po jednu kartu, koje su nas mnogo obradovale. Ako ti je moguće, javi Dragiši i Ljubiši, da su Gina i Nada zdravo i da mnogo brinu što im se nikako ne javljaju. Mila kćeri! Tebe i zetu čestitamo krsno ime Sv. Stevana sa željom, da ga zdravo i veselo provedete. Javljaj me češće o tebi i svima našima, da ne bibrinuli. Svi smo zdravi kao i Golubovićevi. Mnogo vas pozdravljaju i ljube vaši roditelji brat i sestre. Aleksa D. Hristić, Obrenovac. 23007-8

Gospodinu Dušanu Jankoviću, apotekaru, Ženeva, za Iliju Birčanina, medicinara. — I ovoga se puta obraćam Ilija tebi s molbom, da dostaviš Aci sledeće: Sa djecom sam dobro i zdravo u Valjevu. Pišemo često. Novac smo primili i po treći put, zato nek šalje i u buduće. Želimo od njega što skorije odgovor. Neka nam javi, šta zna za Peru, zetove i čika Ljubinu djecu. Naši su svi zdravi kod svojih kuća, samo Miljko i Milan u Austriji. Nezmjerno ga svi pozdravljamo. Tvoji su Ilija svi zdravi ne brini. Unapred ti blagodari na usluzi Kosara Alek. Mijuškovića, pukovnika, Valjevo. 23100—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Na osnovu vašeg traženja u „Beogradskim Novinama" br. 275 molim vas da se kod nadležnih zauzmete, da se dole označenim pošalje novčana pomoć i to:

Mileniji Miletić iz Kličevca, na ime invalide po rešenju suda broj 3333—1915. godine.

Savki Radović iz Kličevca, na ime invalide po rešenju suda broj 4346—1915. godine.

Milevi Aleksić iz Valjeva, na ime penzije po rešenju suda.

Natalji Djekić iz Valjeva, na ime invalide po rešenju suda broj 2704—1915. godine.

Julki Rašković, Valjevo, na ime penzije po rešenjima.

Živani Simović, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 3497—1915. godine.

Lizi J. Bizmark, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 14698—1914. godine.

Darinki Terzić, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 2042—1914. god.

Velimir V. Nikolićki, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 3496—1915. godine.

Ivani Živković iz Kličevca, na ime invalide za njenog umrlog sina Srećka koji je kao pješadijski narednik u 1914. god. umro, a kojoj invalida nije rešena, na čemu će vam svi biti vječito blagodarni. S poštovanjem Lazar S. Nikolić, ekonom, Valjevo. 22994-8

G. KOSTI ALEKSIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Dragi Kosta! Primio sam vašu kartu, a tako isto pročitah vaš oglas u br. 276. na čemu vam mnogo blagodarim. Izvjesti sina Mihajla, braću Miloja, Vasu i Jovana, kao i prijatelje Živka, Milenka i Mirka, da smo svi zdravo, samo neka o sebi vode računa, a vas molim, da me redovno izvještavate o njima, a ja ću po vašoj karti postupati. Sleduje karta. Budi tako dobar, te dostavi ovo sinu Mihajlu. Mili sine! Izvještaj g. Koste o tebi i čičama, da ste zdravi i da si u školi u Parizu mnogo nas je obradovalo. Javljaj se češće preko g. Koste sa čičama, gledaj te prati tvoju sliku, što bi nas jako obradovalo, pozdrav od sviju nas tebi i čičama. Grli te i ljubi tvoja majka Stamena. Vaši i Ristini zdravo su, za njih ne brinite. Mnogo te poštuje i blagodari. Tvoj Lazar Nikolić, ekonom, Valjevo. 22993-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneva. Kao nepoznata, uzimam slobodu zamoliti vas, ako vam je ikako moguće, da se izvestite za moga muža Bogdana Jugovića, pisara intendanture drinske divizije, jer sam čula da je umro na Krfu. Stoga se jedino obraćam vami s molbom u nadi, da ćete me izvestiti najtačnije o svemu, kad je i kakvoj je bolji podlegao. U napred vam mnogo blagodari Draga Bogdana Jugovića, Saborna 3. Beograd. 23062-8

Anti Mladenoviću, učitelju, Geneva. Novac dobih. Molim činite isto i u buduće, pošto nam je to jedino sredstvo za život. Učinite i za Milevu udovu Djordja Kukilića, učitelja. Pošaljite preko mene i za Savku Nikolajević, učiteljicu iz Lugavčine, stanuje Princa Evgenija 6, potrebuju najbržu pomoć. Nadamo se izvještaju o Dragomiru. Blagodari Vidosava Cvetkovićeva, Baba Višnjina 61. Beograd. 23058-8

Adamu Djermanu, Rue Thalberg, Genéva, Švajcarska. — Molim dostavite slijedeći tekst mome Iki: Dragi moj Iko! Ja ti se svakog mjeseca javljam preko „Beogradskih Novina". Djeca su nam zdrava. Mima je sa mnom, kod kuće. Ne ide u školu. Milče je u drugom razredu. Tuta uči za glumca. Sinovi ti čestitaju oceve i vezuju te, a ja ću te otkupiti. Čuvaj se za nas kao i mi za tebe. Djecu pozdravi. Sinovi te ljube. Naše mile i drage pozdravi. Ljubi te uvijek tvoja Pavlica. Slijedeće Miloradu: Sine, srećo moja, hristos se rodi! Budi mi zdrav. Mama moli Boga, da mi te čuva, daleko u tudjem svijetu. Dušo duše moje, braća su ti zdrava i dobro. Promisli, da li da polažeš za doktorat filozofije. Ti si pametan i ja to ostavljam tebi na volju. Čuvaj se. Tati piši često. Acu čuvaj, Andri piši. Znam, da tuguješ za nama. Nemoj sine — sve će proći. Piši mi ma kako. Ljubi te mnogo, mnogo tvoja mama Pavlica Petrović Kruševac, Etappenstrasse 3. 23065—8

RAŠI ĆUKOVIĆU, Geneve, Hotel Bellevue. Molim te Rašo uputi ovaj oglas mojoj djeci: Mila moja djeco! Čestitam vam slavu i želim, da vam Bog milostivi da sve ono, što vam mati želi. Zdravi smo, sve mnogo pozdravljamo svi. Ljubi vas sve vaša majka. Tebi Rašo, blagodarimo na dobroti. Ljubicu, Ljubu i tebe mnogo pozdravljamo. Aleksandra Zdravkovićka, Donja 49, Beograd. 22996-8

STERIJI BODI, Ženeva. Vaš oglas kao izvještaj za moga Iliju pročitala sam i jako me obradovalo. Molim vas izvjestite, da sam sa djecom zdravo, kao majka mi i svi ostali. Novac mi je veoma potreban što veća suma. Prihoda nemam nikakvih. Do sada sam primila svega jednu pošiljku novca preko Wiener Bank Vereina i to prije dva mjeseca. Iznenadjuje me, da mi Ilija do sada nije slao više novaca na toliko moje potraživanje. Radovala bi se, kad bi mogao Ilija češće, da mi se javi preko vas, jer sam ovako u velikoj brizi misleći neprestano za njim. Iliju, (Milana) mnogo i mnogo mi pozdravite. Vami blagodari Rosa Ilije Markovića, Beogradska 32, Valjevo. 22988-8

Žika Mitrović, Hotel Terminus, Ženeva. Molim javite mome sinu Ljubi Prokiću, medecinaru, da smo svi zdravo. Pisao sam vam i karte. Ne znam, da li ste ih dobili i da li je Ljuba o tome izvješten. Vučko Prokić, Jagodina. 23145-8

Stevanu Pujiću, Krf. — Dragi Stevo! Tvoju kartu preko kum Mike primih. To je druga za celo vreme, otkad ode. Novac nisam primila, a za novac, koji je tebi kum Mika poslao, ja sam se odužila kuma Zagi. Ako ti je novac potreban, uzmi od kum Mike, a mene izvjesti. Ja ću ovdje položiti. Što se ne javljaš? Jesi li primio moju kartu? Mama je bila ovde. Grosmama je kod nje. Ne vidi ništa i ne zna ništa kao dete. Ja imam u stanu jednu gospodju sa mužem. Rudolf je poginuo, Pavle zarobljen. Dragoljub ovde. Ja sam bila bolesna od zapalenja plućne maramice, sada mi je hvala Bogu dobro. Čula sam, da je Sava u Knjaževcu zdrav. Izvjesti se i javi za kuma Milovana Nedeljkovića i Zorinog brata Milorada Radivojevića, vojnog šofera Odgovori odmah oglasom preko novina opširnije. Mnogo te pozdravlja Milica. Kum Mihajlu Bokonjiću mnogo blagodarim na trudu i molim i u buduće, da održava vezu sa Stevom i po mogućstvu me izvještava. Dragoljubu Božinoviću svi zdravi kod kuće. Primite pozdrav, Milica St. Pujića, Vuk Karadžića 11, Beograd. 23097—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva, Hotel Terminus. Na osnovu vašeg oglasa u „Beogradskim Novinama" slobodna sam obratiti vam se sa učtivom molbom, da mi učinite novčanu pomoć pošto sam sa djetetom od pet godina u oskudici. Moj muž Velimir B. Stojadinović, narednik pri štabu sokolske brigade, otišao je sa srpskom vojskom i do danas mi nije poslao nikakvu pomoć. Unaprijed blagodarna Olga V. Stojadinović, Skender Begova 27, Beograd. 23169-8

MILUTINU KOVAČIĆU, Ženeva. Od Kose primih pisma od avgusta, septembra i oktobra. Na sva sam odgovorila. Tvoje tri karte od oktobra primila sam. Hvala ti na vjestima o mojima. Javi Kosi, da čestitam dan rodjenja mome milom Voji i slatkom Milančetu. Želim, da ih zdrave vidim. Tebi pozdrav. Tvoji su zdravi, izvještena sam. Danica Polarević, Kruševac. 23148-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim, da izvjestite g-dju Anu Paranos — Milić, koja se nalazi u Parizu, da sam novac primila i da smo svi dobro. Zoran je veliki i mnogo ljubi svoju tetku. Ako može, neka se izvjesti o majoru Aleksandru Talviću, šta je s njim. Blagodari vam na usluzi Ruža Aleksićeva, Kolarčeva 2, Beograd. 23144-8

Gospodinu JOSIFU JOVANOVIĆU, Rue Vieux Grenaudiers 17, Ženeva, za Svetolika Milosavljevića, učitelja. — Dragi Sveto! Srećna sam sa dječicom, jer danas preko g. Jovanovića prvi put dobih od tebe opširnije vjesti. Dobih novac u tri maha. Šalji svakog mjeseca na donju adresu. Dječica se svakodnevno mole Bogu zajedno sa mamom, da nam te zdravog povrati. Da li si čitao dva oglasa oktobra? Gospodinu Jovanoviću zahvaljuje, a tebe sa dječicom grli tvoja Andja Milosavljević. Sveto! Dostavi ovo Iliji: Dragi Ilija! Iz tvojih karata vidim, da si sa našima zdravo. Za mene ne brini. Ja sam sa svima zdravo. Pošalji novac odmah. Javljaj se češće. Jesi li čitao oglas u broju 274? Toplo te pozdravlja tvoja Draga. — Glavna 196, Kragujevac. 23129-8

Gospodinu MIHAILU NIĆOTI, podporučniku, Krf. Primili smo i primamo svako-dnevno mnogo tvojih karata i pisama, toliko isto pišemo i mi tebi, prijatelju i gospodinu Valoviću i pitali smo ih da li su novac, koji si poslao, primili. U oktobru javili smo ti se preko „Beogradskih Novina". Od tvojih još nismo dobili nikakva odgovora. Marta i Lala su došli iz Čačka i ovdje smo svi troje zdravi. Gospodina Vlajkovića i tebe najsrdačnije pozdravljamo svi. Sima Tutunović, ekonom duševne bolnice. Beograd. 23136-8

Gospodinu JOSIFU JOVANOVIĆU, Rue Vieuh Grenadiers 17, Ženeva. Vašu sam kartu dobila, na kojoj vam blagodarim i molim, da me i u buduće o mojima izvještavate. Dostavite Urošu sledeće: Dragi Uroše! Zdravo smo svi, što tebi i našima želimo. Dobila sam dve pošiljke novaca. Tvoje karte dobijam i na svaku ti odmah odgovaram. Javi Dragoljubu, da je Jela sa Verom zdrava i da Vera ide u školu. Zašto mi Predrag ne piše? Čika Kosta i Dara zdravo su takodje i Stana. Raspitaj za popovog zeta Dragoslava Protića, IV pk, mitraljesko odeljenje drinske divizije I poziva. Javi o njemu. Nemaju vjesti. Javljaj se preko gospodina Josifa. Vojinovi su svi zdravi. Blagodare na izvještaju i mole, da i u buduće za njega javljaš. Šta je sa Žikom i Djurom Brzaković. Mnogo i mnogo pozdravljamo tebe i sve naše. A vami gospodine Josife mnogo blagodarimo na trudu. S poštovanjem Kata U. Erića, Crkvena 30, Kragujevac. 23155-8

Gospodinu STOJANU MARINKOVIĆU, Hotel Metropole, Lausanne. Dragi moj Stojane! Tvoja nas je karta mnogo obradovala. Mnogo sam za tebe brinula, jer mi se dugo nisi javljao. Molim te javljaj se često ili preko „Beogr. Novina" ili kartom, da ne brinem. Za nas ne brinite ništa, zdravo smo svi. Miša i Bata su te mnogo poželeli, poslaće papi sliku za Božić. Dućan je oštećen, sa ostatkom rade Soca i Sreja. Tebi, Draganu, Pavlu i našem milomu Lalu želimo sretnu slavu. Neka Bog da, da ste nam zdravi svi i da drugog Sv. Nikolu zajedno provedemo. Pozdrav vam kao i Vladi šalju i sve vas mnogo vole vaši Miša, Bane, Sreja, Raja i Sonja Marinković, Gimnazijska 60, Beograd. 23168-8

Gosp. **Peri Arandjelovići**, Ženeva, Rue Bergalonne 7. Dragi kume! Ako ti je moguće, molim te poradi gdje treba, da mi se sada pošlje bar hiljada kruna od mojih primanja, a u buduće po 660 mjesečno. O rezultau molim, da me kumice što skorije izvjeste. Pozdrav svima vama od mene i mojih. Radovan Miletić, Beograd, Bitoljska 23. 23149-8

Jovan Premović, Ženeva, za Dr. Miloša Radosavljevića. Gospodine Miloše! Molim vas izvjestite me, da li je živ moj sin Živadin M. Vasiljević, kadrovac 11. puka, 3. bataljuna, 1. čete iz Kamenice. Nije se do danas javio, pa sam u očajanju. Troškove ću naknaditi. Odgovorite na Nikodije Tomić, Kragujevac, Glavna 196. Pozdrav Milan Vasiljević, Kamenica. 23128-8

Jovan Premović, Ženeva, Case 3545. M. B. I kao nepoznata, umoljavam vas, da izvjestite moga sina Miloša Krstića, maturanta u Ajačiju na Korzici, da su mu roditelji i sestre zdravi u Loznici. Mnogo ga pozdravljaju i mole, da se preko ovog lista javi, šta uči i kako je. Unaprijed blagodarna Danica Krstić, trgovac Loznica. 23137-8

Gospodinu **Velji Aćimoviću, Ženeva**, Rue Stand, 38. Primih vašu kartu. Mnogo hvala što me izvjestiste o Branislavu. Pišite mu, molim vas, da smo svi zdravi. Otac, Jovan i Radovan su kod kuće. Dušan u Austriji. Piše često. Dobio je Dušan sina Živomira. Pozdravi te mnogo moga Branislava, neka mi piše preko vas, a neka se i lično on javi. Vama blagodari Jelisaveta Sarić, selo Dučina, srez kosmajski, okrug beogradski. Veljo, molim vas, javite, jesu li živi: Aleksandar i Djordje Radovanovići i Božidar Živković, vojnici-redovi 7. puka, 3. bataljuna, 1. čete, 1. poziva iz Dučine, tako isto Živojin i Vojin Nikolić, mladići od 19 godina i Novica Milinković, regrut, svi iz Dučine. Otišli su sa vojskom. Njihove porodice do danas vijesti o njima nemaju. Radomir Živković, vojnik 7. puka, 1. bataljuna, 1. poziva takodjer se ne javlja. Izvjestite se o svima i javite što prije na moju adresu. Mi svi zdravi. Vas i tetku mnogo pozdravljamo. Ruža St. Burmazovića, Beograd, Resavska 47. 23130-8

Gosp. **Stevi Aćimoviću,** Milanu Marjanoviću, advokatu iz Požarevca i gospodji Kosari Cvetković, Hotel Terminus, Ženeva. Slobodna sam najučtivije zamoliti, da prijateljski poradite gdje treba, da mi se pošalje ma kakva novčana pomoć što skorije i što veća suma, pošto od 1. oktobra 1915. pa do danas nisam ništa primila od svoga primanja, koje mi slijeduje. U oskudici se nalazim sa svojom bolnom majkom, starom 70 godina. Uvjerena vašom dobrotom, da će te se što skorije mojoj molbi odazvati, ostajem unaprijed vječito zahvalna Angelina Živković, činovnik željezničke direkcije, Makedonska ul. 28., Beograd. 23138-8

Tihomiru Nikoliću, načelniku ministarstva finansija. Preko našeg prijatelja poslano primio sam. Na ovakom dragocjenom dokazu pravog prijateljstva naša najsrdačnija blagodarnost. U ovim vremenima prema mojim prilikama, mnogo ste mi učinili. Srdačan pozdrav Andra Milosavljević, Dobračina 23. Beograd. 23139-8

Radisavu Tomiću, Ženeva. Molim te saznaj i odmah me izvjesti za Milutina Janićijevića, Dimitrija Janićijevića i Slavka Milića, Milovana i Božu Milića iz Dražnja, i Mihajla L. Milića iz Dražnja i Djoku Mitrovića iz Grocke, gdje se nalaze i jesu li zdravi. Blagodari na izvješću Pera Mitrović, trgovac iz Grocke. 23140-8

DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Veoma sam blagodaran na izvješću o mojim sinovima i zetu i molim, da izvjestite Boška, da je njegova Danka pri odstupanju srpske vojske iz Kruševca 24 oktobra prošle god. ranjena, a 14 Novembra umrla od Thetanusa. Više mu ne mogu javiti. Novac, što ga je Vlada i Borko dao Dušanu nije primljen od Ruže, jer bez Dušanovog naloga Ruža ne može da izda a Soka iz Niša javlja, da je veoma oskudna. Svi smo zdravi. Pozdravlja vas Toma Stojadinović, sveštenik, Carigradska 1, Beograd. 23170-8

ACI ANDREJEVIĆU, Ženeva. Molim te izvjesti Belog i Boru, da sam ja, Milan i djeca u selo, a Dušan je u našoj kući. Vida se udala. Otac je u Karlovo, traži novac. Ako im je moguće, neka nam pošlju novac, jer smo u oskudici. Bata i Jelče mole se Bogu za Mitu i Boru. Bata nema ništa, traži platu. Novac neka pošlju preko gospodina Ribarca, Beograd. Neka se češće javljaju. Pozdravljaju ih sestre Katarina i Dana Atanacković, Požarevac. 23184-8

LJUBOMIR NOVČIĆ, trgovac iz Mionice, izvještava niže imenovane, da su njihove porodice žive i zdrave i da za njih ne brinu i to: Nikolu Kovačevića, Vlastimira Petrovića, Borisava Markovića, Milutina Ristića, Mihaila Vitezovića, Petra Boškovića, Milorada Popovića, Milorada Simića, Joviše Petrovića, Milana Todorovića, Previslava Grbića, Milutina Ružičića, Dragana Djurića, Milinka Milivojevića; Vladislava Tomića iz Osečenice, Nikolu Milovanovića iz Rakara, Miloša Božića, Ivana Prodanovića, Obrada i Milutina Petrovića iz Todorina — Dola; Milivoja Paunovića. Molim sve gore imenovane, da me opširnije izvjeste, šta je bilo sa Radom Žilovićem i je li on živ i zdrav? Molim gospodina Milana Matića, da ovaj oglas dostavi Miloradu Popoviću, drinska bolnička četa II poziva a on neka ostale izvjesti. 23178-8

Gospodinu PERI KUSAKOVIĆU, Ženeva. Gospodine Pero! Molim vas dostavite slijedeće mome mužu Dimitriju Marinkoviću, sinu čika Mladenovom: Dragi Mito! Ima već dva mjeseca, kako su mi djeca bolesna. Cveta, Vika i Jova po malo se oporavljaju, a Radmilo nam je umro na Vavedenje. Molim te Mito, ako ti je moguće, pošalji mi novaca što pre, jer sam u bijedi. Za kafanu sam ti već toliko puta pisala, da je predata još u decembru prošle godine. Stojan nam se često javlja iz Austrije, i traži novaca, a odakle da mu pošaljemo kad i mi nemamo. Zato gledajte ti i Manasije, da nam pošaljete što više možete. Mnogo pozdrava šalje ti tvoja žena Milica, a vama gospodine Pero unaprijed blagodari Milica D. Marinković, Donja ulica 93, Beograd. 23156-8

Gosp. **Velji Ž. Aćimoviću,** rue Stand 38, Ženeva. Molim vas imajte dobrotu javite Vojinu Puljeviću, štab kosovske div., slijedeće: Karte redovno dobijamo, penziju ne primamo ni jednu, već pomoć novčanu za najnužnije potrebe. Da pozdravi naše mile: Brana, Dušana i zet Mitu. Da se izvjesti je li živ i zdrav zet Mita, jer treći je mjesec od posljednje njegove pošilke a nikakvog glasa? Rara nie od to doba dobila. Prihod od kuće nema nikakav niti prima kakvu pomoć. Zdrave smo. Voju mnogo pozdravljamo. Vami blagodarimo na ljubaznosti. P. Nik. Mladenović, Beograd, Kapetan-Mišina 18. 23147-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću,** Case 3545. M. B. Ženeva. Molim vas lijepo, izvjestite Svetozara Mladenovića, tipografa državne štamparije, da sam novac od gospodje Draginje Madžarević dobila. Neka i u buduće šalje na istu adresu i neka javi o sebi i djetetu. Mi smo svi zdravi. Mileva Sv. Mladenovića, Zmaj od Noćaja 12., Beograd. 23150-8

Ćiri Vasiću, hotel Cristal, Solun. Molim vas izvjestite me, ako vam je moguće, gdje se nalazi moj brat Mladen Bugarski i zet Dragiša Panić, blagajnik artiljerijskog moravskog puka. Julka, ja i sva naša djeca, zdravi smo. Neka mi Mladen pošalje novaca, ako mu je moguće. Unaprijed blagodarim, Emilija Krstović, Saborna 54., Beograd. 23151-8

Gosp. **Djordju Radojloviću,** Ženeva. Molim vas dostavite ovaj oglas mom mužu Milanu N. Boškoviću, blagajniku, Krf. Dragi Milane! Tvoje pismo primih. Sretni smo, kad od tebe vijesti dobijemo. Novac mi je položen onoliko, koliko si u pismu označio. Svi ti slavu čestitamo sa željom, da se što skorije vidimo. Tvoju sliku nam pošalji. O Natinom imanju ja vodim računa, a na gradjevini stoji materijal. Svi te beskrajno volu i jube Mila, Lela, Vlada i tvoja Angelina M. Bošković, Cara Uroša 17., Beograd. 23152-8

Milivoju Jankoviću, vojnom marvenom ljekaru, dunavski artiljerijski puk, 2. poziva. Javljam ti, da sam sa djecom zdrava u Valjevu kod majke. Karte smo tvoje i očeve primili. Javi mi, kako si ti i dijete. Pošalji mi novac u oskudici sam. Takodjer javi ocu, da smo svi zdravi i dobro. Javi kako su on i Marko? Pozdravlja te tvoja Stana Janković, Knez Miloševa 62., Valjevo. 23153-8

Stevi Aćimoviću i Dimitriju Rošu, Ženeva. Moja kći Jelena, podarhitekta ministarstva gradjevina u Skoplju u novčanoj je oskudici. Radite, da joj se pošalje jedan dio plate za ovu godinu. Ja imam primanje kod Francusko-srpske banke akonto rada u Skoplju. Gledajte, da mi se pošalje bar 600 kruna. Molim vas, javite mome sinu Momčilu Tomiću, rez. inž. kapetanu, polubataljun pijonera, dunavske divizije, 1. poziv, da je njegova žena Ružica primila novac, potrebno je, da redovno šalje novac Jovanki Ćirić, Prote Mateje 11. Zdrava je sa djecom, Miroslavom i Branislavom. Neka odmah odgovori, kako su Strahinja i Toma. Svi smo u Beogradu. Vaš kolega Kosta Tomić, Kosmajska 41., Beograd. 23180-8

Gospodinu **Milanu Marjanoviću,** advokatu, Ženeva, Schweiz. Blagodarim na izvještaju o Milanu. Molim, da ga izvjestite, da smo svi zdravi i želimo, da nam se češće javlja. Zna li, kako su braća? Otac je u Bugarskoj. Kod majke je tetka Lena. Mnogo pozdrava od sviju, Zaja Dr. Milovanovića, Požarevac. 23185-8

Gospodinu **Djordju Radojloviću,** Ženeva. Učtivo molim, da me izvjestite za moga sina Tihomira M. Cvetića, redova 1. čete, 4. bataljuna, 7. pješadijskog puka, 1. poziva, rodom iz Pinosave u srezu vračarskom, okrug beogradski, a star je 33 godine. Otišao je van zemlje i o njemu do danas nemamo nikakvog izvještaja. Blagodarna mati i otac Mijailo i Milica Cvetić, Pinosava, kotar Beograd. 23181-8

Gospodinu **Aci Diniću,** Ženeva. Zahvaljujem vami kao i gospodji Bramer na izvještaju i molim vas, da izvjestite Acu, da smo svi dobro i da sam novac primila u maju na kojemu mu veliko hvala, a da bih voljela da znam, jeli još što slao. Neka dostavi gosp. Dr. Boži Jankoviću, da su njegovi dobro, pozdravljaju ga mnogo i mole da im pošalje novaca, ako mu je moguće. Acu, Gertu i Božu pozdravljamo, a vas molimo, da me i u buduće izvještavate o Acinom zdravlju. Pozdrav gospodji Bramer i vami. Milica Ćirković, Beograd, Resavska 19. 23160-8

Gosp. **Mihajlu Ristiću,** Ženeva. Mnogo vam zahvaljujem na dobroti, koju ste ukazali mojoj porodici. Novac je primljen. Molim nemojte zaboraviti i na mene, živim u oskudici. Milka Aleksić Grgurova, Miletina 16., Beograd. 23171-8

Draga Stefanović, villa Silvana, Ženeva. Oglas u novinama br. 270 i kartu pročitala sam, gospodinu Nikoliću položila sam još pola hiljade kruna. Kod kuće sam se bavila mjesec dana i zato vam se nisam javila. Javljajte se češće. Pozdravljaju vas i ljube otac i sestra Ljubičica Stefanović, Bitoljska 6., Beograd. 23183-8

Kosti P. Krstiću, Ženeva, rue Pierre Fatio 25. Dragi Kosta! Zdravo sam sa djecom na svom imanju. Veoma sam zadovoljna, šta sam u kući zatekla, a zato imam da blagodarim svojoj vjernoj Rozi. Spremila mi je svu zimnicu sačuvala je dvije krave i djeca imaju izobilja mlijeka. Za nas se nemoj ništa brinuti. Primila sam od gospodje Ljubice Stefanović i drugih pola hiljade kruna, koje si ti dao njenom bratu. Javljaj se češće preko „Beogradskih Novina". Jesi li što doznao za mog nastojnika? Njegovi su svi živi i zdravi. Pozdravi Djoku, Miku i Dušana. Volu te i pozdravljaju djeca i tvoja sestra Ana Dr. Nikolića, Požarevac. 23182-8

Gospodinu **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Vašu kartu dobila sam prije mjesec dana. Mnogo hvala. Novac nikako još nisam dobila. Vidite, šta je. U oskudici sam. Hitno je. Pozdrav od Voje i Jelene Mijatovićke, Miloša Velikog 40., Beograd. 23154-8

Gospodinu **Steriji Bodi,** Hotel Terminus, Ženeva, za Stojana Veljkovića, inžinjera. Dragi Stojane! Kartu primih, u kojoj mi javljaš, da si mi novac poslao, ali ja taj novac ni do danas nisam primila. Ako ti je moguće, ti mi pošalji i raspitaj se za taj novac. Evgeniji je bolje, nego ljetos. Preko novina je neugodno bilo tada javiti, radi nje same. Slavu ćemo provesti zajedno, inače smo svi ostali zdravi. Primi čestitanje o slavi od sviju nas, kao i pozdrav, a najviše od tvoje Lulice i Katice Veljković, Prištinska 25., Beograd. 23157-8

Dimitriju S. Rošu, Ženeva, Pierre Fatio 25. Dragi i mili Mito! Javljam ti, da smo svi zdravi. Karte sve primamo i odgovaramo. Sa najljepšim željama čestitam mome milom Mići slavu. Leposava primila novac. Molim Miću, da mi novac mjesečno šalje, jer svako zakašnjenje znatno osjetim. Grlimo i ljubimo tebe, Petra, Miću i sve mile naše. Gavra, Leposava, djeca i Kalina M. Bogdanović, Beograd, Stara-Crkvena 41. 23158-8

Gosp. **Stevi Aćimoviću,** advokatu, Ženeva. Molim vas lijepo javite mome bratu Vladi, da nam odmah pošalje novaca i da nas odmah izvjesti o sebi i Radmilu. U velikoj smo brizi. Vas molim, ako vam je moguće, da nam pošaljete naše primanje. Novac šaljite na moju adresu. Blagodari vam Anka Vujovićeva, Gimnazijska (Njeguševa) 50. Beograd. 23159-8

Gosp. **Mihajlu Ristiću,** Ženeva. Novac poslat za sestru primih. Velika hvala. Molim ne zaboravite na mene, jer sam u oskudici. Unaprijed hvala. Jelena Djurdjević, Miletina 16, Beograd. 23172-8

Gosp. **Todoru Krstiću,** kontroloru pošte, Krf. Pročitah u „Beogradskim Novinama", gdje javljate i za moga muža Žiku Milanovića, berberina, da je živ i zdrav. Mnogo vam hvala. Ujedno vam javljam, da vam je žena ozdravila, nemojte brinuti. Molim vas dostavite slijedeće mome mužu, na čemu vam blagodarim, Katarina Žike Milanovića. Dragi moj Žiko! Hvala Bogu, mi smo svi živi i zdravi: ja, majka, otac i Vera, samo za tebe mnogo brinemo. Vera svako veče moli Boga, da joj tata dodje kući živ i zdrav, a to isto i mi činimo. Jesi li dobio moje dvije karte, poslala sam preko kuma Save. Javjaj se češce, ako možeš. Zet, seja i mama i oni su u Beogradu i oni te mnogo pozdravljaju. Tetka Rakila, Dara i Radica živi su i zdravi. Javi i Ljubi, da ne brine i mnogo ga pozdravljamo svi. Za Žiku smo doznali, da je umro. Žalimo ga mnogo svi. Valjda je to njegova sudbina. Svi te mnogo pozdravljamo i volemo, a najviše tvoje milo dijete, tvoja Verica. Katarina Milanovića, Vršačka 12. Beograd. 23162-8

Vlastimiru Petroviću, kapetanu I. klase, V. puka, 3. poziva. Ja sam do sada dobila nekoliko tvojih karti. Mi smo svi živi i zdravi i molimo te, da nas izvjestiš, jesu li živi i zdravi Dragutin i Milan, jer za njih nisi nas izvjestio. Javljaj se često. Tebe i djecu pozdravljamo. Danica i Aleksija Petrović, Mionica. 23175-8

Gospodinu **Risti Puriću,** studentu, Ženeva. Molim vas izvijestite moga muža Jovišu Petrovića, drinska bolnička četa, 2. poziva i brata Nikolu Kovačevića, štab 5. puka, 1. poziva, da smo svi živi i zdravi, a oni neka izvjeste Jakova Mirkovića, da su njegovi svi živi i zdravi i da je njegov brat Nikola kod kuće. Unaprijed zahvalna Caka Petrović, Mionica. 23176-8

Gospodinu **Vladimiru Žujoviću,** narodnom poslaniku, Atena. Molim vas učtivo, da me izvijestite za moga sinovca Z. Vidoja Milivojevića, vojnika 3. čete, 4. bataljuna, 5. puka, 1. poziva drinske divizije i Sretena Djordjića, mitraljesko odjeljenje 2. poziva drinske divizije, 5. puka, da li su živi i zdravi. Tvoji su kod kuće svi zdravi. Mnogo pozdrava od Dragića Milivojevića, Mionica valjevska. 23177-8

Gospodinu **Dragutinu Stamenkoviću,** advokatu, Solun. Dragi Duta! Zdravi smo, ne brini. Prijatelj o nama vodi računa, a tako isto i Bora. Do sada sam primila novac prvi put iz Zaječara, drugi put od g. Najdanovića, treći put od Ninića i sad posljednji put. Hvala ti. Željno te očekujemo i ljubimo. Tvoja djeca i Kaja Stamenković, Jagodina. 23141-8

Gosp. **Jovanu Jovičiću,** Poste-Restante, Ženeva. Zahvaljujući vam na izvješću o Kosti Djuriću i mojima. Molim vas dostavite mu slijedeće: Vijest, da ste živi i zdravi, veoma me je obradovala. Ja sam sa sejom zdrava. Novac sam dobila; sa najvećom radošću primila sam vašu fotografiju, željela bih, da vas zajedno sa Acom vidim. Za mene ne brinite ništa. U Smederevu sam sve svršila, vino sam prodala, novac mi ne treba. U Smederevu svi su zdravi, samo je Stoiljko mnogo bolestan, kaži te Tasi. Primi pozdrav ti, Mica i Aca, Zaka Djurić, Stara-Crkvena 35., Beograd. 23179-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Casse 3545 MB., za Stanoja Dimitrijevića. Proko mene pošalji plate Marici i Stanici Kijametović telefoniste, i meni šalji. Pozdrav Mara, Kos. Mitrovica. A. 1506 8

Kosti Aleksiću, Hotel Terminus, Ženeva. Dobili smo vaš izvještaj o Stevi Jankoviću i ostalima. Hvala vam, a u isto vrijeme molim, da se dostavi Stevi, da su njegovi svi živi kod kuće. Sliku su dobili. Neka izvjesti i ove, da su im familije žive: Gojka i Leka Živanovića, Dušana, Bogoljuba, Žarka, Jevrema, Vitomira i Danila Vukoviće, Milutina i Milinka Budimiroviće, Marinka i ostale Birčane, Milorada Djurašinovića i Savu Jakovljevića, Dragoljuba, Veljka i Pantu Vasiljeviće, Svetislava i Vojislava Beljiće, Lazara Djurašinovića, Luku Burmaza, Božidara Kneževića, Uroša Gligorijevića. Stoja i Dušan zdravi. Toše Popovića su zdravi sem koste, žena je bila ovdje. Proke Pavlovića zdravo su i dobro. Novac primih, predaću.

Srećka Vasića žena nije još kući došla; novac primih, tražiću i predati. Molim pribavite izvještaj za ove što se da sada nisu javili: Živorad Djurašinović, artiljerijski puk drinski, 1. poziv; Božidar Djurašinović 14. kadrovski, Petar Vuković 5. puk, 2. poziv; Milan Jokić, 9. baterija brdskog artiljerijskog puka; Jezdimir Birčanin II.-I.-V. puk, 1. poziv; Srećko Birčanin, pješadijska podoficirska škola; Aleksandar Stojšić, provijant kolona drinska, 1. poziv; Lazar Djurašinović, regrut; Srećko Petrović, Nedeljko Jović, 17. puk; Blagoje Milosavljević, komora 17. puka; Bogdan Vasiljević, posljednji regrut. Šta je sa Petrom Milivojevićem? Toma Česarević, 4. bataljun, 5. puk, 1. poziv; Dušan Aleksić, bojna komora 17. puka i Svetozar Manojlović, posljednji regrut. Kosta, ja ti jesenas odgovorih na pitanje za Pantu Ćirića i ostale i u istom da vidiš za Ristu, Acu Dinića i Aćima i molim izvjestite me za moga zeta Milovana Jekića, kapetana majora 17. puka, a njega izvjestite, da je dijete zdravo i napredno i da smo mu sliku poslali. Od Ace i Aće dobijali smo izvještaj ranije. Odavno nemamo vijesti, pa se brinemo. Takodjer izvjestite se za Milinka Djukanovića, narednika 9. baterije i Nedeljka Avramovića, regruta bolničara i Milana Avramovića, 5. puk, drinska divizija. Vaši su svi zdravo i dobro. Vasa Avramović, Valjevo. 23173-8

Iliji Mihajloviću, poslaniku, Ženeva. Molimo, da nas izvjestite za: Velimira Filipovića, narednika I. poziva, 4. puka, III. baterije; Živojina Simića ,podnarednika XIX. puka, mitraljesko odjeljenje; Milutina Pavlovića, XIX. puk, 3. četa, I. poziv; Borisava, Milovana i Milinka Mijajlovića; Simu Simića, III. poziv, X. puk; Simu Todorovića, II. poziv, V. prekobrojni puk; Radisava i Dragoljuba Vujanovića, svi iz Brezovca. Vami blagodari na usluzi i moli, da nas izvjestite, jesu li živi i zdravi. Milutin Vujanović, Brezovac, — Arandjelovac. A. 1508-8

Gosp. **Iliji Mihajloviću,** poslaniku, Krf. Gosp. Ilija! Molim vas, da me izvjestite za moga unuka, je li živ i zdrav Živadin Šundić, 8. puk, 2. poz. dunav. div. I za ove imenovane: Živojina Joksimovića, komandira 2. odjeljenja, provijant kolone i Vučića Joksimovića, 1. četa, 4. batalj., 19. puk. Na tom ću vam veoma biti blagodarna. Mi smo svi kod kuće živi i zdravi. Sa poštovanjem Gjorgje Šundić, selo Stojnik, Arandjelovac. A. 1499-8

Mihajlu Čoliću, Ženeva. Hotel Terminus, Rue des Alpes 20. Tvoj oglas preko novina pročitali smo. Kako se osjećaš poslije banje? Miloša, Milovana i Milorada mnogo pozdravi. Dobili smo tvoje tri fotografije i mnogo smo se obradovali. Dobijaš li naše karte. Javi, kako ste. Djeca i mi zdravo smo. Ako znaš o Lazaru Iliću, regrutu 2 poziva, 1. puka, moli te njegov otac Mile Ilić iz Visibabe, da za njega raspitaš i da ga izvjestiš. Mnogo pozdrava od djece Kate i Jelisavete. A 1500

ILIJI MIHAJLOVIĆU, poslaniku, Geneve. Molim, da me izvjestite oglasom za mojeg brata Ljubomira Pavkovića iz Zagorice 1. četa 1. bataljon 11. puk II. poziv, je li živ i zdrav? Ako vam je moguće dodajte mu sto kruna, koju ću sumu ja ovdi dati vašoj familiji, na što ću vam biti blagodaran Miloš J. Pavlović, Arandjelovac. A. 1507-8

M. ZOTOVIĆU, Schwarztorstrasse 71, Bern, Schweiz. Dobio sam kartu od polovice oktobra, kojom me izvještavate o zdravlju Mihajla Madžarevića, kapetana. — Molim vas g. Zotoviću, da izvjestite Madžarevića, da smo svi zdravo i da nas izvjesti o Salozaru Boškoviću. Kartu, koju su poslali koncem avgusta dobili smo i odgovorili. Neka Madžarević pošalje oko dvesta kruna. Vami ostajemo blagodarni i pozdravljamo vas, Madžarevića i Svetozara Boškovića. Lenka, Leposava i Cale Djurdjević, Desanka i Spasoje Bošković, Živana, Kosta i mala Katarina, Valjevo, Opštinska 61. A. 1503-8

G-dji DESANKI ARANDJELOVIĆ, Ženeva. Najtoplije vam zahvaljujem na izvješću o mojim sinovima. Molim javite im, da sam sa Babetom i Božidarkom zdrava i dobro i da sam novac već deset puta primila. Svu trojicu mnogo pozdravite, vas takodje mnogo pozdravija Sofija Uskoković, Užice. A. 1509-8

GVOZDENU ZDRAVKOVIĆU, Ženeva. Izvjestite nas za Čedomira Stankovića iz Ćuprije, redova sanitetske kolone timoč. divizije I. poziva. Neka se javi svojim roditeljima, koji su svi zdravi preko njemačkih „Begrader Nachrichten", Milan Tasić, Paračin. A. 1496-8

SVETOMIRU STEVANOVIĆU, Geneve. Dragi Svetomire! Javila sam ti, da je naš tata umro. Znaš li? Ostali u Brusu svi zdravi, kao i ja sa djetetom. Nana je isplatila sve po tvome oglasu. Tako i ja g-dji Borinoj Golubovića i Ruži M. D. Jovanovića. O svemu ovome javi Tozi. Neki Cvetko Jovanović iz Lozane traži za tebe tri hiljade kruna. Ako ti je potrebno, javi mi, da ti pošaljem, ili nekom ovdje isplatim Tozu, tebe, Milojka i Milutina pozdravlja tvoja sestra Spasenija Vučić, Kruševac. A. 1485-8

Mih. Il. Ristić, - Čačak.

Gospod. [illegible] Učtivo vas molim za dejstvo, da mi se pošalje invalidska pomoć, koju sam primala za mog poč. oca, a nisam primila za god nu dana. Akta o ovome nalaze se kod državnog računovodstva. U oskudici sam i bez sredstava. S poštovanjem M. Bojanovićeva, učenica III. raz. gimnazije, Čačak, Andrašy 22. R. 474

G. TOMI ŽIVANIĆU, narodnom poslaniku. — Mileva Pečenković iz Prijeljine, moli za izvještaj o njenom sinu Petru Pečenkoviću, regrutu III. čete, II. bataljuna, X. puka.

Mikosava Urošević iz D. Trepče, moli vas, da izvjestite njenoga muža Vuketu Uroševića, komordžiju IV. čete, rezervnog inžinjerskog bataljuna, II. poziva, da je sina Milana oženila Slavkom, ćerkom Bogomira Miloševica iz Trepče, i da su kod kuće svi zdravo i dobro. R. 475

MILANU NOVAKOVIĆU, stolaru, Kragujevo. — Blagodarim na izvještaju o mome mužu Kosti Janjanu Konstantinoviću i molim vas, da ga izvjestite, da sam sa djecom zdravo i da za nas ne brine. Sa radnjom radim od prije tri mjeseca. Djeca: Nada, Dana, Mira, Bogoljub i Kosa ljube ruke svome tati, a ja ga mnogo pozdravljam. Vama blagodari Leposava [illegible] ović. R. 476

Gospod. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Blagodareći na vašoj dobroti, i po vas molim, poradite da mi se invalida pošalje. Rešenje nisam primila. Moj sin Radovan Aničić, redov VII. puka, poginuo je 26. avgusta 1914. na Krupnju. S poštovanjem Ljubica Aničić, Čačak, Trnava. R. 477

G-ci STANKI LAZOVIĆ, Vila Emilija, Ženeva. — Čitala sam vaš oglas, u kome javljate za moga muža Sredoja i molim vas, da ga izvjestite, da smo svi zdravi i neka se javlja češće i o svima našima. Mnogo ga pozdravljaju i ljube njegovi sinovi: Mile, Dragi, Božidar, kao i njegova Ljubica. I vas pozdravlja prija Ljubica. Prijo! Izjvestite moga muža Ljubinka, da sam novac dobila, i da češće šalje. Ja sam sa djecom zdravo. Mnogo ga ljube i pozdravljaju njegova djeca: Koja, Brana i Angelina. I vas pozdravlja prija Angelina. R. 478

H. VIDOJKOVIĆU, Paračin. — Molim, izvjestite vi ili Joca Kolarović kartom Irnu Santner u Negotinu, da smo svi zdravo i dobro. Neka vam piše, a vi mene izvjestite preko novina. Posljednje njeno pismo od 6. avgusta. Platiću koliko bude. Pozdravite mi Radosava Mihajlovića. Vlada Santner, Deak ulica 12, Čačak. R. 479

Gospod. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas nojponiznije, da pribavite izvještaj o mojim sinovima Radoju Iliću, obvezniku I. čete, II. bataljuna, X. puka, I. poziva; Radenku Iliću, služitelju čačanskog poreskog odjeljenja i Živojinu Iliću, obvezniku, IV. puka, I. poziva. Sva trojica iz Loznice, sreza trnavskog, okruga čačanskog. Unaprijed blagodari Jelisavka Ilićka iz Loznice, Čačak. R. 480

Gospod. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas lijepo, da izvjestite moga muža Dobrivoja K. Jovkovića, narednika, komesara I. čete, I. bataljuna, X. puka, II. poziva, da sam primila njegove karte, koje su me jako obradovale. Ja sam zdravo i samnom je i mali Obrad. Ljubi ruke ocu i ujki. Neka Dobrivoje izvjesti, ako što zna za Milana i Rada Micinog, jer se nisu javili. Pozdravlja ga njegova Celka. Grab—Guča. R. 481

Gospod. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Poštovani gospodine! Prema vašem oglasu slobodne smo zamoliti vas, da poradite na nadležnom mjestu, da nam se pošalje što na račun naše invalide, koju smo primale pri blagajni okruga čačanskog, a koju nismo primile još od oktobra 1915. g., a u novčanoj smo oskudici. S toga molimo za što bržu pomoć. Naše primanje poslati na: Milicu Kujundžić, Radetsky No. 59, Čačak: Kruna Petrović, Karl Franc Josefstr. 22, Čačak; Katarina Šumkarac, Čačak. Bićemo vječito zahvalne: Katarina Šumkarac, Kruna Petrović i Milica Kujundžić. R. 482

G. DIMITRIJU SREDOJEVIĆU, narodnom poslaniku. — Darinka Jeremić iz Loznice, srez trnavski, moli vas za izvještaj o: Obrenu Jeremiću, žandarmerijskom podnaredniku, bio je na službi u kvartu vračarskom; Radivoju Dragićeviću, obvezniku III. eskadrona, III. konjičkog puka i Velimiru Gavrilovići, obvezniku, vozaru X. puka, III. poziva. Njih izvjestite, da smo kod kuće svi zdravo.

BUDIMKA DRAGIĆEVIĆ iz Loznice, srez trnavski, moli za izvještaj o: svome mužu Vuku Dragićeviću, obvezniku, vozaru XIV. puka, I. poziva; Mladomiru Dragićeviću, obvezniku X. puka, I. poziva i Jovanu Nikoliću iz Trnave, obvezniku XI. puka, II. poziva.

Radojka Dragićević iz Loznice, srez trnavski, moli za izvještaj o svome mužu Miliji Dragićeviću, obvezniku I., I., X., III. i sinu Srećku Dragićeviću, mladiću, obućaru, koji je otišao sa VI. pukom, I. poziva. R. 483

DJOKI KOSTIĆU, Ženeva. — Za Božu Tucakovića podpukovnika. — Novac poslat preko Wiener-Banke dobila sam. Ja i djeca molimo te, da nam i u buduće redovno šalješ, da ne bi više svojim prijateljima dosadjivali. Djeca ljube ruku tati. Ja i svi moji pozdravljamo te. Vami g. Kostiću, zahvaljuje na prijateljstvu Naca B. Tucakovića. R. 484

G. DJOKI ST. KOSTIĆU, sudiji, Ženeva. — Za g. Srećka S. Tešića, delegata, Korzika. — Na dan našeg krsnog imena šaljemo vam svima najljepše misli i želje. Zdravi smo i srećni, što ste vi svi dobro. Radosna sam, što ste dječiju sliku primili. Toplo vam blagodarim na vašoj brizi i ljubavi za moje mališane. Javite Spasoju, da mu je Raško djak. 3. i 4. pošiljku novaca od vas primila sam skoro. Hvala vam. Novac poslat preko Kragujevca kao i novac za koga mi danas Spasoje javlja da je poslao, nisam primila. G. Tošićka mi je isplatila, a prija Draga vas moli da Stevi i Vladi više ne dajete, jer smatra da imaju dovoljno. Od vas sam primila samo 1 kartu. Djeca grle i ljube milog taticu, čiku, strinu i batu, i sve vas voli baka i vaša Zora Sp. Tešića Kövestrasse 50, Čačak R. 485

www.nb.rs

Jovan Premović

Ženeva, Case 3545 MB.

dostavlja:

2958. **Milevi Petra Bojovića,** Kragujevac. Boža mi često piše, Petar i on su zdravi a takodjer i Dobrica, koji je blizu mene sprema se za maturu. Ako je moguće, javi mi se kartom preko Ženeve. Petru se neizostavno odmah javi ovim putem, jer mnogo brine za vas. To treba da činiš češće. Tebe i djecu mnogo pozdravja. Mika Obradović.

2959. **G. St. Ribaricu,** Beograd. Voja mi se javlja često. Zdravi su i on i Dragiša takodjer. Mika i Milovuk. Mnogo vas pozdravljaju, da za njih ne brinete. Pozdravlja vas i poštuje mnogo vaš Mika Obradović.

2960. **Staniji Šondi,** Beograd. Svi smo u Nici i zdravi. Mika Aca, Slobodan i ja. Aca još ovdje. Rijetko dobijasmo vijesti od vas. Javite, kako ste sa zdravljem? Je li Jova tamo? Radi li familija? Traženo da dodjete da uzmete Slobodana. Neka se Skrljićka javi. Izvjesti me o mojoj kući i stvarima. Žika.

2961. **Leli Tešić,** Beograd, Makenzijeva. Poslali smo ti do sada 522 kr., slaćemo i dalje. Braća su zdrava. Javi Gatalovići, da su svi zdravi. Dr. Besarović je poslao iz Soluna preko Atinske banke 500 kruna. Da li su primili novac koji im je ranije slao? Mnogo pozdrava, vaša Ema Siber, Marselj.

2962. **Miki Avramoviću,** Šabac. Naš dobri djeda Jakob poslije neuspješne operacije umro u Solunu. Stalno se dopisujemo. Javi mi opširnije o vama i svima našima. Moji roditelji neka ne brinu za Natana i Ginu. Neka mi se jave ovim putem. Sve vas mnogo ljubi vaš Živko.

2963. **Mari M. Ilića,** sr. nač., Čačak. Pročitao sam sve tvoje oglase, kao i posljednji od 3. oktobra. Srećan sam, kad ste svi zdravi. Ja, Steva, Vlada, Mika zdravi ne brinite za nas. Novac poslao sam. Momčilo Vladisavljević 12. januara poginuo. Tvoju kartu primih. Piši češće preko Ženeve. Sve vas mnogo pozdravljamo, tebe i djecu ljubi tvoj Mihajlo, Marselj, rue Bretenil 29.

2964. **Dušan Bojić,** obućar, Beograd. Boško u Solunu, Vlada u Tulonu. Obojica zdravi. Javi se, kako ste. Vlada.

2965. **Gdji Natalijі Dr. Stanoja Paulovića,** Kraljevo. Dr. Stanoje je zdravo i dobro. Javite se o vašem zdravlju. Aleksandar Tasić.

2966. **Kosta Tasić,** Paraćin. Oče moji! Molim vas javite porodicama, da su živi i zdravi Sava Pavlović-dudin, Pera Koste abadžije, Boža Ranković, Joca Djurić, Dragi Mikić, poručnik, Dobrosav sin Svetozara Živanovića, Braća Djinići, Rista Todorović i Braća i sestrić Joca, Mika Urošević i zet Ljubisav, Boga u vojnoj stanici, sinovi Koste knjižara i Dr. Mihajlović, neka se njihove porodice jave meni o zdravlju, a Urošević i Ristina i o radnjama. Šta je sa djecom Boginom, koju je poveo poslanik. Naš Voja je vrlo dobro i zdravo na istom mjestu zajedno sa Mikom i Ristom ne brinite za njega ništa. Dušan i braća, stric Toza, pašenog Mila i Aca Persin, zdravi su. Vaš oglas pročitah, javljajte se češće; od Voje i Dušana dobijam karte često.. Strina Jovanka je u Nišu, Nemanjina br. 60, ako joj treba para, dajte joj pet stotina dinara ili leva. Javite mi o predaji i njenom zdravlju i djece, prija Stanije, Jelene, Živke, vaše i djece i ostalih naših. Ja sam vrlo dobro, za mene nemajte ni malo brige. Vas sve grli i ljubi vaš Aca.

2967. **Milisavu Veljkoviću,** Batočina. Mi smo svi zdravo, za nas ništa ne brinite. Brana je dobro, otišo je na dužnost, gdje je ranije bio. Istim putem preko neke banke pošaljite po mogućstvu u švajcarskom novcu 2000 frcs, (adresa Inst. Dr. Schmidt, St. Gallen), da bi u reservi imali. Javite kada pošaljete i opširno, kako ste. Novine primam. Sa Branom, Vladom i Milutinom se često dopisujem. Pisma od Ljube, Danice, Stane, Milinke i Voje primio sam a i ranije karte. Pišite češće. Pored ranijih zdravi su: Radomir Radisavljev, njegov zet, Borisav, Pop, Danilo, Dragić, Vasić, Milutin Dragin, Pera restaurant, Tisa Vesin, Živojin, kovač, Ilija, ekonom, Vladimir Marković, Bogdan Jovanović i naš Slavko. Mnogo vas sve pozdravljamo, vaš sin Sveta.

2968. **Svetozaru K. Popoviću,** Valjevo. Zdrav sam, o meni ne brinite. Tvoj oglas pročitao sam i Zorinu originalnu kartu preko Rade primio sam. Srećan sam, što ste zdravi; neka bi dao Bog, da i dalje tako bude. Pored ostalog novca Zora će u buduće redovno mjesečno dosadanjim načinom primati izvjesnu sumu u krunama. Ako je malo, neka javi. Zora, moja mila Belkica, mila i dobra Bebuškica neka mi pišu preko Rade. Naši su svi zdravi, Dragan Mišin i Dragan Milutinov zdravi; ovaj u Francuskoj da produži školu. Srba je zdrav sa svima se dopisujem. Sve pozdravlja. Moje mile Zoru, Belu i Bebušku mnogo, vrlo mnogo želi, vole i grli njihov Božidar. Odgovor poslati Raši Čukoviću.

2969. **Zorki Djoke Anastasijević,** Šabac. Nikola piše iz Nice, da o vama, Djoki i vašima još ništa pozitivno ne zna. Poslao vam je bio i novaca. Sporazumite se sa gdjom Jelom Manojlovićkom, da vam povremeno daje izvjesnu sumu novaca, a on će davati njenom Dušku, koji kroz neki dan dolazi u Nicu, gdje je stalno i Nikola, obojica su zdravi kao i Aca na staroj svojoj dužnosti, poslao mu je novaca. Odgovor poslati Raši Čukoviću.

2970. **Simi Pavloviću,** Kruševac. Javi se priko istim putem kako si sa tvojima na domu. Mirko je zdrav i pozdravlja vas sve kao i Raša Čuković.

Milan Stojčević puškar i Aleksandar Tasić-Zaneta traže, da Ruža i Ljubica odmah odgovore o prijemu novca po tri uputnice; o zdravlju i o kumu Miki Djordjeviću, blagajniku. Dragić i Bora zdravi. Sveta Popović, puškar, primio oglas žene Milice, Mostarska ul. 8. poslao uputnicom 120 kruna, da javi o prijemu i o zdravlju dječijem i brat Kostinom. Braca Josif i Sava zdravi. Vlada Ristić javlja Vukosavi, da je primio veliki oglas preko Toze i dvije karte sestara Nate i Vukosave. Mladen Paunović, puškar, izvještava ženu Savetu, da se poslije godinu dana obradovao njenom pismu, da odgovori o prijemu novca, koji će redovno slati. Radoje Nedić, Kneževa ul. 19, da se obradovao prvoj karti, da odgovori o prijemu novca. Stričevi Mihajlo i Vladimir i teča-čiča sedlar zdravo. Cvetko Ristić, bravar, javlja ženi Darinki, Beogradska ul. 29, da je primio oglas. Zdravo je sa bratom Vojom; da javi o zdravlju sviju. Radomir Nikolić, bravar iz Palilule, javlja ženi, da je zdravo i primio oglas. Milan Jakovljević pit. V. god. javlja roditeljima, Šumatovska ulica, da je sa ujacima zdravo; moli za odgovor o prijemu novca poslatog preko ujne Mice. Ljuba Miladinović izvještava brata Miodraga, Crkvena ul. 46, da je sa bracom zdravo, sa Božom poslao novac i slaće ako odgovori o prijemu. Strica Vecu izvještava, da je Dragan zdrav u Parizu. Ženu Micu i sve ostale mole, da se često javljaju kartama i ovim putem. Braća njena zdravo u Krezou. Sve pozdravlja Ljubomir.

2982. **Jovanki Joce Milosavljevića,** Valjevo. Mila Jovanka i dječice moja tatina! Sve troje izvještaje preko novina i tvoju kartu dobio sam. Dobio sam i jedan izvješaj iz Friburga. Vi ne brinite za mene, ali sam ja zbog vas u velikoj brizi. Javi, da li ti je novac potreban. Pera i Branko su dobro. Mica je u Marselju. Sveta Kosin je u školi. Tata u Nici. Aleksandar i Žika seja Jelenini su dobro. Ovo javi Obradu. Mnogo vas sve pozdravlja i ljubi tvoj Joca.

2983. **Milevi Janković,** Beograd. Tvoj oglas smo pročitali i radosni smo, da ste svi zdravi. Za Peru ne brini on je u Nici, gdje mu dobro čini. Kostu vidjamo dobro je. Pera mnogo brine za vas. Leposavi se javite ovim putem sa djecom je i mužem. Jova na Krfu, Draga i Milorad u Solunu, zdravi. Mi smo ovdje svi sem tate, Mile i zeta, koji su na Krfu. Zora je položila sve ispite. Olga uči. Sp. Djura putuje uskoro kod Momčila. Pošaljite nam Nadu i Daška, ili bar Nadu: potrebno bi bilo radi zdravlja. Pisala sam više puta; od svega jedna karta od Nade za kuma. Ljubimo vas kuma.

2985. **Danici Kopčalića,** Vrnjci, Vila Petka Popčića. Boža primio vaše dvije karte. Novac vam je poslao juna, septembra i oktobra i slaće vam i dalje, ne brinite ništa. Moli, da svaki prijem novaca potvrdite. On je zdrav u Marselju. Djurica zlatan. Pozdrav Spomena, Švajcarska, Lozana.

2986. **Marija Ciger,** Niš. Doznala sam od sestre iz Pešte, da ste u Nišu; javi se preko Pešte ili ovim putem. Gdje je gdja Jovanka, neka ostane u stanu sa stvarima, neka se javi, da joj novac pošalju ili neka traži kod poznatih. Ja sam zdrava sa gospodjom i Djurom u Lozani. Katarina.

2987. **Emi Obrenović,** Beograd, ul. Dragačevska 27. Aleksa na Krfu zdrav. Neka javi, treba li joj novaca. Švajcarska, Lozana, Milošević.

2988. **Ljubomir Blagojević,** Beograd, Ivankovačka ul. 4. Poslužitelj Uprave Monopola moli, da mu se javi šta je sa ćerkom Stevkom. On je zdrav na Krfu. Švajcarska, Lozana, Milošević.

2989. **Gdji Živki Milisava Nikolića,** penzionera, Niš, Gimnazijska ul. br. 2. Od g. Milisava dobih kartu zdrav je, kao i svi ostali vaši. Moli, da mu se javite kartom. Premović.

2990. **Milanu N. Jovanoviću,** Beograd, Sarajevska ulica 81. Vaš zet Jovan Pećanac, kondukter pošte živ je i zdrav. Izvijestite njegovu majku u Peč. Drag. Božinović, Hotel Terminus, Ženeva.

2991. **Ljubici Djoke Jovanovića,** vila Mostar 105 A., Vrnjačka Banja. Sem ranije poslate dvije pošiljke novca, koje si primila, poslao sam ti do sad još četiri u iznosu oko 1800 kruna. Odgovori, jesi li primila. Mjesečno jedan put javljaj se preko „Beogradskih Novina" a i preko Hotel Metropole, Lausanne, Suisse. Jesi li molila za dozvolu za Švajcarsku? Neka Mica učini sve, što može u tom smislu. Slikaj se sa djecom, pa sliku pošlji što prije preko gornjih adresa. Pozdravi gospodju Jelku i njene. Batu, seju, Kostu i Mila tata mnogo grli i ljubi i pozdravlja. Tebi i Mici mnogo pozdrava od Djoke M. Jovanovića.

2992. **Šanj Dr. Tome Milića,** Beograd, Bogojavljenska ul. 7. Sva tri tvoja oglasa sam dobio i čitao. Ja sam sada sa zdravljem sasvim dobro. Novac sam ti poslao, odgovori o prijemu. Za mene ne brini. Tebe i našu milu djecu grli i ljubi vaš Toma.

2993. **Jova Mijatović,** drvarski trgovac iz Beograda, a sada u Ženevi, moli svoju ženu Milicu, da ga izvijesti i to odmah, preko ovih novina: Kad je umrla Jela Vladić sa stanom u Šumatovačkoj ulici broj 17 na Savincu, je li bolovala i gdje su sada njena djeca? Za djecu može saznati u Mletačkoj ulici 12. Ako se o djeci niko ne stara, uzmi djecu k sebi i sa majkom vodi računa o njima, pošto oni sada nemaju majke. Izdržavanje za djecu slaću ti svakog mjeseca, koliko javiš da je potrebno.

2994. **Miki Miloševiću,** Loznica. Trbušnica. Mnogo ti hvala na izvještaju za moju porodicu. Obilazi ih i izvještavaj me. Za tvoje pitanje sad dobih odgovor. Živi su: Sreten Štoković, Stanko Vukoičić, Drago, Milan, Živojin, Milovan, Radoje, Vlajko i Radosav. Za Mihaila nisam dobio izvještaj. Cvetko živ. Milorad Milivoje, Radojica i Dragić Joksimov, Živan Čaić, Velizar, Živojin Radaljac svi su živi. Za Gvozdena Mukuća, Dušana Petkovića još nisam izvještaj poslao. Tebi, tvojima i mojima dragim i milim šaljem mnogo pozdrava, Ilija Josimović.

2995. **Sekuliću,** Šabac. Jesi novac odmah sam položio. Oni nemogu pisati, teško ide pošta. Molim ako što zatreba, podaj. Pozdrav Josimović.

2996. **Aleksi Terziću,** Čačak. Dragi i prijatelj Dragiša zdravi su. Dragi se, često javlja. Prota Ljuba, Djoka Protić i Milan Riznić takodjer su zdravi. Pišite. Sve vas pozdravlja Drag. Božinović.

2997. Gdja **Anče Ace Stojičevića,** podpukovnika, Kruševac. Izvijesti Daru, da je njen Miodrag u školi i zdrav. Ona se oglasom javila, ali ne kaže, gdje je. Odgovori na prošli oglas. S pozdravom Drag. Božinović.

2998. **Milošu Stanojeviću,** Beograd, Kralj. Natalije 9. i Milevi Stefanovići, Kragujevac. Za kum Rodoljuba zvanično je objavljeno da je poginuo. Primite moje saučešće. Ostali su zdravo. Drag. Božinović.

2999. **Sreten S. Jovanović,** načelnik sreza Zaječarskog, sa Vojom, Boškom, Draganom zdravi u Francuskoj. Molim svoju ženu Katarinu, da se javi kartom i preko novina, kako je ona i djeca sa zdravljem u koliko je puta i po koliku sumu novaca primila. Da mu se jave braća i ostala rodbina.

3000. Gdji **Čolak, Antić,** Beograd. Deligradska ul. 23. Nemajući nikako odgovora na naša dva posljednja oglasa, to ti ga ponavljamo, jer računamo da nisi primila. Vojin dolazio kod nas i otišao dalje kod Duška odakle nam se već javio. On vrlo dobro izgleda i mnogo vas sve pozdravio. Ostala familija sva dobro. Tebe ljube mama, Lepa i Olga.

3001. Gdji **Caji Protići,** Beograd. Mila naša mamo Primila je tetka tvoj oglas, čemu smo se svi obradovali. Sada smo svi u Nici, gdje ćemo produžiti maturu ja i Nikosava. Dušan je u Kanu sa Sašom u koležu. Tata je zdrav i brine o vama. Šalje nam redovno novac. Neka nam Mica piše, da ne brinemo. Zdravi smo što i vama želimo. Odgovorite preko g. Bajlona. Tebe i Micu mnogo vole tvoji sinovi Miša i Duško.

3002. Gdji **Stevki Milićević,** Smederevo. Kako sam jutros bila sretna, kad sam primila tvoju kartu. Mislila sam, da ne ću nikad doći s tobom u vezu. No dobar je Bog. Radujemo se, što ste zdravo, jer smo bili u velikoj brizi o vama svima. Sad smo svi u Nici, gdje je Nikosava na maturi i ne diže glavu od knjige. I tvoj je Žile ovdje sa nama. Zdrav je samo mnogo brine za tebe. Imate li para? Da li vam ujak šalje? Mića će ovdje duže ostati, ne brini Poslala sam ti dva pisma, javi mi se i ti, jer nas mnogo umiruje tvoje javljanje. Milena velika i mnogo te pominje i pita gdje si. Jeste li bili skoro sa tetka Cajom i Micom? Hvala joj, što je dala našim dragima parastos. Triša je na Krfu, a ja sam ovdje sa mamom. Kako tetka sa zdravljem? Odgovorite preko g Bajlona. Mnogo pozdrava srdačnih tetka Ljubici tetka Caji i Mici. Ostajte nam svi zdravo. Mnogo te voli zajedno sa tvojim Mićom, mamom, Dućom i Milenom, tvoja sestra Rosa.

3003. Gdji **Mariji Lj. Milić,** Beograd, Beogradska ul. 60. Primio sam poruku preko gdje Lujke. Poslao sam ti do sada pet puta novac ukupno oko 1800 kruna.. Sestri sam poslao oko 600 kruna. Svi, za koje si pitala, zdravi su. Milan u Parizu. Telemahova starija kći umrla. Helenini svi dobro. Danilovi svi u Solunu, zdravi su. Pozdravlja Ljub. J. Milić.

3004. **Mihajlu Dojčinoviću,** advokau, Kruševac i Bosiljki D. Milosavljević, Oststrasse Nr .9. Draga Boso, izvještavam te, da smo ja, Dragutin i svi naši zdravo. Dragutin javlja, da su Živkovi sinovi Čila i Marko zdravi, a isto tako i popovi. Traži, da se češće javljaš i da javiš za njegove i naše. Novac ti šaljem, za sada 100 kruna a docnije dobićeš još. Odgovori o prijemu. Javi njegovoj sestri Dragi Kolašinac, da je njen sin Ljuba, opančar umro u Crnoj Gori. Sahranu su izvršili Marko i Dragutin. Piši Živki i traži, da ona tebi piše za sebe i djecu pa me izvijesti. Pozdrav svima od Dragutina, mene i popovih. Brat Jova.

3005. **Milanu T. Jovanoviću,** trgovcu, Šabac. Molim vas izvjestite moju sestru Zorku K. Oljačić udovu u Vladimirci da sam živ i zdrav. Mita je takodjer živ i zdrav i nalazi se kao djak u Engleskoj. Neka me izvjeste jesu li živi i zdravi, koliko su do sad novaca primili i trebali još da pošaljem. Da ne brinu za nas ništa. Neka se javljaju preko ovih novina. Mihajlo Ivković.

3006. **Risti Boki, Beograd,** Makenzijeva ulica. Molim javite mojoj ženi Ristosiji, da sam zdrav i da o meni ne brine. Primio sam fotografiju djece i to mi je pričinilo mnogo radosti. U mjesecu oktobru poslao sam joj dvije sume novaca, preko fabrike šećera. Neka mi javi, kad primi. Vidio sam njene priznanice, da je ranije poslate sume primila. Javite mi ili neka mi Olga javi, kako su oni sa zdravljem i neka mi se češće javljaju, jer brinem. Zahvaljuje i pozdravlja M. Lazarević.

3007. **Katarini G. Milosavljevići,** Beograd, Zorina ulica 49. Nemam ništa dobro da ti javim. Dragoslav je kao avijatičar, nesrećnim slučajem, poginuo u Chartres-u u Francuskoj 28. avgusta. Ja sam poražen ovom nesrećom i nemam riječi, da te tješim. Sudbina je tako htjela. Trudi se da ovaj udar, radi druge djece, podneseš, onako isto kao što i sam podnosim moju nesreću, smrt moga jadnoga Bore. Sima je zdrav u školi u St. Eloi Aix en Provence u Francuskoj i o njemu ne brini. Javi mi, jesi li primila 240 kruna, poslatih ti prije petnaest dana. Tvoj brat M. Lazarević.

3008. **Leposavi K. Popovići,** Beograd, Deligradska ul. 23. Zdravi smo. Velizar se javlja i poslao vam je novac. Jeste li naše stvari raspakovali? Javite se. Šta je s Darinkom? Ljube vas sve, vaši Dušan i Mara.

3009. **Lujzi Jakšić.** Tvoja porodica sva zdrava osim Gastona. Eliza ti šalje sav novac od Branka. On je u velikoj brizi za Julkom.

3010. **Ljb. Ćurčić,** poručnik, izvještava svoju sestru, da su on i Radisav živi i zdravi i moli za izvještaj, šta je sa Radivojem, Čedom, Ilinkom, Jelom i Katom. Odgovoriti na Stevu Aćimovića, Ženeva.

3011. **Tani M. Stanojević,** Zaječar. Pročitao sam vaše oglase. Oba Milana zdravi kao i Stojan Jančić. Nikola boležljiv u Lezenu blizu nas. Od Ilije Dinića i Mihajla Milikovića dobijao sam pisma, zdravi su. Kod njih je otišao i Dobra Darin. Joca i Boško zajedno su i zdravi. Dobra Panić zdrav je kod Srdje. Bio sam kod Miše Ječinca, Koste Savića i Steve Milojkovića zdravi su kao i N. Peović. Dieca su zdravo i idu u školu. Svima pozdrav Milutin Stanojević, Rue Consell General 3. I. Et., Ženeva, Suisse.

3012. **Tomi Nikoliću,** preduzimaču, Knjaževac. Svi smo zdravi. Andra G. Nikolić, Milan Cvetković, Milutin Cvetković, Dimitrije Veloić, Randjel Ignjatović, Dragić Nikolić, Živko Jelenković, Živko Ilić svi iz Zrvenja i Žika Miletić iz Vasilja. Pozdravi naše. Sveta i Ljuba Tošić.

3013. **Svetozaru H. Saviću,** trgovcu, Beograd, Molerova 78. I ja sam ovdje dobio veoma nepovoljne vijesti o Djokinom zdravlju, ali ih još nemogu smatrati kao pouzdane, jer mi nisu došle neposredno iz Soluna. Pitaću depešom Vintrovića, ali moraš biti strpljiv, jer obavještavanje dugo traje. Pozdrav svima. Mih. G. Ristić.

3014. Gospodinu **Vladimiru Jovanoviću,** podpredsjedniku državnog savjeta u penziji Vrnjci. Danas sam poslao nešto novaca. Od Slobodana dobijamo s vremena na vrijeme pismo. Dobro je i zdravo. Mi smo svi zdravi i usrdno vas pozdravljamo. Pravda.

3015. **Mihajlu Gj. Čipriću,** penzioneru, Brankova ulica, Beograd. Danas sam ti poslao nešto novaca. Javi se ovim putem, kako ste sa zdravljem. Majka i ostali onomad došli ovdje. Svi smo zdavi i usrdno pozdravljamo. Mih. G. Ristić.

3016. **Jovanu Gjaji,** Beograd, Studenička ulica. Od Siniše sam dobio kartu. Javlja mi, da vam s vremena na vrijeme šilje novac. Molim javite ovim, da li ste i koliko primili? S mnogo usrdnih pozdrava vaš Mih. G. Ristić.

3017. Gdji **Leposavi M. Jurišić,** Beograd, Balkanska ul. 9. Raspitaćemo se preko Svete Stolice o Dragutinu i Milanu i odgovor saopštićemo vam. Pozdravite mnogo Žiku i njegove. S poštovanjem, Mih. G. Ristić.

3018. Gdji **Vukosavi Mitrović,** Beograd, Smiljanića ul. 28. Pročitao sam tvoj ogas. Ipak po Mirkovoj naredbi poslao sam ti hiljadu dve stotine francuskih franaka. Naši svi zdravi. Pozdrav, Mika.

3019. **Dušan Dj. Bogdanović,** blagajnik okruga prizrenskog, preporučuje svojoj porodici, da mu se javi preko Mih. Gavrilovića u Rimu i to preko ovog lista, i da javi, da li joj je potreban novac.

3020. **Stamenko Marić,** učitelj u Skoplja, sad na Krfu, javlja Jeleni Marići i Olgi Petkovići na njihove pitanje preko Svete Stolice: da je on zdrav, da se Kosara Rakovićeva i Sreten Marić nalaze u Lionu u Francuskoj, gdje Sreten uči školu. Dušan Petković je na Krfu zdrav

3021. **Zorki Dušana Jankovića,** Jagodina. Zdrav sam u Atini. Hotel Sanos. — Oton je zdrav. Nišlić zdrav kod mene. Javi se oglasom i pismom. Zasebno šaljem fotografiju. Ljubi vas i grli vaš Dušan Janković, industrijalac.

3022. **G. Dr. Miki Popoviću,** bivšem minist. finan., Beograd. Poštovani kume! Molim vas pritecite u pomoć novčano vašoj kumi, mojoj supruzi, pošto ja odavde nisam u stanju, nećete dozvoliti da moji propadnu, ja ću vam u svoje vrijeme s blagodarnošću vratiti. Ja sa mojim sinom Ristom živim sa 280 frs. mjesečno, vrlo skromno. Oboje smo zdravi, pozdravljamo vas kume i sve svoje.

Andra R. Petrović, blag. minis. finans., Cannes, France. G. Miko Svet. Stefanoviću, kž, iud., javite: Sva djeca zdravi, pišu. Dobijam i njine i vaše karte. Tasa zdrav. Pišite. Čiku st. Danicu i djecu sve toplo pozdravlja vaš Svetozar Bujošević, Genève, Bd. Carl Vogt 60.

3023. **Anki Gavrilović,** Saborna ul. 44, Beograd. Oglase tvoje pročitali smo; ja i Djordje radujemo se vašem zdavlju. Maja i ti za nas dvoje ne brinite; zdravi smo. Djecu da pazite, ali ona i vas slušaju, Melanija i i Savka još i da uče dobro. Ako možeš deo kuće za vaše stanovanje opravi i useli se. Javi Miloševim, da je on sa braćom zdravo i na dužnosti, pozdravlja sve svoje ukućane. Ljuba je takodje zdravo; oboje sve vas pozdravljaju, mole da tetku pozdraviš i javiš za radnju šta je. Bukusa pozdravi, da sam Raki javio i da svi njegovi ovdje, pozdavljaju sve svoje tamo, a svi su zdravi. Gospodji Kadoševoj javi, da je on zdravo na dužnosti, da sam dobio pismo prije 2 dana i da sam mu poslao oglas, na koji mi nije još odgovorio. Gospodar Nikolu i gospodju mnogo pozdravljam; za savete i pomoć obraćaj se njemu a takodje ako njemu treba što usluži ga. Radi Antiću, kafedžiji, da mu je sin Diole na službi u Solunu, a Stole u južnoj Argentini, oboje su zdravi, i pozdravljaju sve svoje. Javi gdji Robiček, da je Aleksa sa sinom zdrav. Dobio sam pismo i poslao sam mu oglas njin. Vasa Džanga moli te, da javiš starcu mu g. Zako-u, da je on sa gdjom i djecom zdrav u Canesu i pozdravlja sve svoje. Radmilu Andriju i Milojku pozdravljam mnogo, javi mi o njima. Mi oboje pišemo odavde, piši i ti nami. Za sve odgovori ovim putem. Maju, tebe i djecu sve pozdravljamo, grlimo i ljubimo. Djordje D. Jane i Djordje Gavrilović. Café Serbe, avenue du Mail 4. Genève.

3024. **Ljubici Stefanović,** Kragujevac. Sa sinovima i sestrama zdravo sam. Oglas Bosiljkin primih, izvijestih Pavloviće. Lužničani živi svi. Poginuo poručnik Miloš Cvetković, Mihailo Arunović, umrli: Dragoslav, Radojica Mijović, Radosav Bančević, Milan Djurdjević. Živi su Toza Hadjić, Vojin Andje'ko, Djurdje Ilija, Alempije, Milija, Bogdan Todorović. Dušan Ristić braća živ, Života umro. Jeremija Stojković, djak Trnava, živ. Javite preko „Beogradskih Novina", kako su moji, pozdrav svima, po prijemu novca odgovori. David Karić, narodni poslanik, Ženeva.

3025. **Ljubomir Manojlović,** poreznik iz Kraljeva, izvještava ženu Zorku u Kraljevu, da je zdravo. Novac poslat u četiri maha preko Mite Radovanovića, Ženeva, za Kneževića i Radovanovića. Kartu od juna dobio i oglas pročitao. Tako isto izvještava i oca Dimitrija Manojlovića, trg., iz Požarevca. Moli prijatelje i poznanike da im ovo dostavi i jave o sebi i o prijemu novca.

3026. **Dimitriju Peroviću,** Beograd. Po čijem nalogu si isplatio gdji Dr. Stajići 260 kruna? Miloš i ja smo ti naredili, da samo gdji Gavrilović isplatiš do 1000 kruna i nikom ništa više. Odgovori.

3027. Gdji **Garašanin.** Molim, javite mi, šta je sa starom majkom i Agnijom? Dva puta slala sam im pare, jesu li zdravi? Imate li mogućnosti doći sa Sojkom. Javite mi se molim vas. Vaša Milka Jov. M. Jovanović.

3028. **Angelini Ilići,** Prokuplje. Ovim putem javi jesi li primila novac od Milana Andrića i Dušana iz Niša i neposredno, svega 1500 leva. Isto tako javi, kako je Persa sa djecom i Nata Perina u Kuršumliji, Vlastimir je zdrav. Toša.

3029. **Petru Madžarcu,** učitelju, Mramorac, Palanka. Javi mi ovim putem znaš li šta o Nati i djeci: Jovanu, Bošku, Dušanu i Dobrili. Milan i ja zdravi smo i pozdravljamo vas sve. Petar Vuksanović.

3030. **Kosara Jovanović,** supruga profesora Alekse Jovanovića. Molim, da se javi Jovanu Veliću u Ženevi, gdje se nalazi i da li joj trebaju pare.

3031. **Gnu Sretenu Djordjeviću,** načel. okruž., u penziji, Kruševac, Rathausstrasse 7. Dragi roditelji! Ovaj novac, šaljem vam ja i Iva od naših para. Miša mi javlja, da mi je poslao oko 200 kruna. Kad budem primio poslaću vam odmah. Učinio sam potrebne korake za tatinu stvar. Iva, Miša i ja, zdravi smo. Ja vam se javljam u mjesto njih. Javio sam Petkovićima i Velji Jovanoviću. Čika Ljuba Milić je takodjer zdrav. Mnogo vas pozdravlja vaš sin Milan Djordjević, sud. pisar. Pozdrav Premović.

3032. **Danici Gojković,** učiteljici, D. Toplica, Valjevo. Vidjeh i oglas u 248.

Tražite za Baku od Mite Markovića, časov., Niš, Poštanska ul. 145, za Beku od Drage Sekulića, Hotel Valjevo 294, i za tebe od braće Popić, trg. Niš 441 krunu. Za tim od Stanimira, Cvejinih i Jeremića po 100, od Lj. Jankovića, bez obzira 200, i od Matičke, knjižarke 300. Nada pored vas neka uči, da ne dangubi. Vidite za njen put sa Dr. Klingerkom. Sve vas ljubi. Mitrov dan. J. Petrović.

3033. Miki Jovanovićki, Jevremova 61. Beograd. Mika došao iz Francuske, ozdravio. Poslao sam ti dvanaest puta novac. Slaću i dalje. U kom je mjestu u Madjarskoj Milovan? Pozdrav svima. Rade.

3034. Gdji Olgi Mil. Riznića, Čačak. Pročitao sam oglase u br. 228, i učinio po molbi. Primio sam tvoje dvije karte od 23.-VII. i od 11.-IX. i Kosinu od 17.-IX. Zdrav sam, želim to i vama. Javljaj se kartama. Novac šaljem. Pozdravi Radu i Danu i sve naše. Tebe voli tvoj Milan.

3035. Mari Stefanović, Makedonska ul. 35, Beograd. Draga Maro, pročitala sam tvoj oglas. Poslali smo ti 150 dinara. Ako bude moguće, poslaću ti dodnije još. J sam zdrav. Mali je zdrav. Javljaj se češće kartama. Kako su moji? Gospodju pozdravlja, tebe voli tvoja Dara Ilić.

3036. Milici I. Ilića, Sarajevska ul. 7, Aca je sa mnom. Tata, čika, Aca i Bosa u Marselju. Svi smo zdravi. Kako su Desa i Dragica, kao i djeda i baba. Dali je tetka Katarina primila novac? Treba li vam novaca. Kako su Kaća, Branko i Vera? Javite Kaći, da je Miša zdrav. Šta je sa ujka Djokom? Javljajte se češće kartama na moje ime. G. Tasa Kuzmanović je ovdje. Kako je nana. Sve vas grli vaša Dara.

3037. Vojislav Kovačević, moler iz Beograda, pita za svoju familiju kao i za brata Peru Kovača, jesu li živi i zdravi i moli, da mu se isti jave preko „Kurira". On je živ i zdrav.

3038. Etelki Artiko, Sindjelićeva ul. 19, Valjevo. Tvoju potvrdu Wiener Banci na 250 kruna od 9.-X. sa izvješćem moje mile Tone, da vam je g. Roljević isplatio, primio sam od o d. banke. Bogu neka je velika hvala, vaša pisma i karte redovno, kao i vi primam, pismo gdje Göéz od 25, poslao sam Miti. Živoradu Andriću mjesečno isplaćujem ovdje, redovno po 300 (tristotin) kruna, tako ću i u buduće, zato da i vama gdja Stana, svakog mjeseca redovno isplati, nadam se da ste do sada onje i za oktobar i novembar primili. Zdravi smo kao i Rada i sve pozdravljamo. Moje mile: Tonu, Miru, Peru, Jovu, Jordana, Perošku i tebe, moja mila Etelka, mnogo ljubi i grli vaš Melkior.

3039. Gospodji Ruči Talvi, Niš. Draga mamo, vrativši se u Ženevu saznala sam, da si zdrava zajedno sa našim milim. I mi smo ovdje svi dobro i zdravo, djeca ti ljube ruke, a mi te svi pozdravljamo. Paula.

3040. Gospodji Solči Gabaj, Dušanova ul. 27. Pročitala sam Rebekin oglas, molim vas, da joj ustupite u našoj kući u Fanikinom stanu jednu sobu sa kujnom. Pozdrav Paula.

3041. Gdji Danici D. Guteša. Zdrav sam. Javi opširno imaš li od čega da živiš i da li ti je potrebno mjesečno izdržavanje, koliko i preko koga da ti se šalje. Pozdrav D. Guteša.

3042. Gdji Jeleni Vasić, Beograd, Nemanjina ulica 24. Ja sam sa ostalima zdrav. Javi mi, jesi li primila od prošlog mjeseca poslati novac. Tvoj sin Periša.

3043. Gdji Kristini Stojičević, Beograd, Kraljice Natalije ulica 78. Ja sam zdravo i pozdravlja te tvoj sin Aca.

3044. Sotir Ilić, 1. rue Abouzit Genéve, javlja:

1. Luki Lazarević, Kosančićev venac 15, Beograd. Oglas u 212. broju „Beogradskih Novina" od 14. septembra pročitao sam. Za čudo mi je, da moje izvještaje niste dobili. Ociki poslao 500 dinara. Uskoro poslaću opet. Sada njom malom šaljem mali poklon za rodjendan. Živi mi budite i ne brinite za mene. Braća Janko je ovdje sa mnom. Ne zna o svojima. Neka mu se jave na adresu istu kao što je moja. Miša.

2. Persidi D. Stamenković, Trnska ulica broj 17, Beograd. Tvoj oglas u 211. broju „Beogradskih Novina" od 13. septembra pročitao sam. Do danas poslao sam ti šest puta novac. Sad ti šaljem po sedmi put, a slaću i u buduće. Javi mi koliko si ukupno dobila? Zdrav sam sa ujakom, tetkom i tečom. Pozdrav Dragi.

3. Milji Paraćinkić, Beograd — mahala (Carice Mare 2) Niš. Zdravo sam. Izvjestite moje i kažite, da se jave ovim putem. Ja sam u Nici (Francuska), a braća u Solunu zdravi. Kapetan Hrista Živković.

4. Sanitetski kapetan Dr. Živojin Petrović, izvještava oca Milića Petrovića, Dragu Stojanovićku i Dacu Popovićku, da je živ i zdrav i moli, da mu se jave. Ocu je poslao novac preko gospodje Rafajlovića, pošto ne zna, gdje je, a Dragi u Kruševac. Njen je oglas dobio.

3045. Sava T. Rančić, advokat iz Pirota javlja:

1. Dr. Nadi Stanojević: Vlada zdrav. Haralam i Velja zdravi.

2. Gdji Mari Dr. Mil. Petrovića. Dr. Milan sa svima svojima kao i do sada zdrav. Javljajte se.

3. Milisavu Veljiću, trgovcu, Niš. Dr. Milan Petrović-Popče, javlja vam slijedeće: Novac, koji sam ti poslao dostavi porodici popa Djoke Z. Jovanovića u Aleksincu i javi, da su Pera i Mika zdravi. Mojima, ako je novac potreban, daj koliko treba i ocu i sestrama. Javi mi preko novina na adresu g. Rančića, kako je otac, Tasa, Jula, Kata, Draga, Danica i Zeja sa djecom, Mile i Milan jesu li zdravi. Za Peru znam, da je u Slivenu. O njemu imam često izvještaj. Sterić, Ljuba, Milivoj, Vlajko, Sara, Duško, Dragi i Ljuba pisar — zdravi su. Pozdrav svima Dr. Milan.

4. Gdji Ljube Jovanovića, advokata. Po izvješću moga Zaze vaš sin g. Mita ostao je u kočanskoj bolnici. Više se odande nije u četu vraćao. To je bilo u vremenu evakuacije.

5. Gdji Anki D. Sretenović. Dušan zdrav. Za rodjaka mi još nije javio ništa.

6. Gdji Mileni Rančić. Mila Lolo i slatka djeco. Javljam vam da sam potpuno zdrav. Karte vaše dobijam. Pišite često. Novac sam vam poslao. Ljubi vas sve mnogo vaš Sava.

3046. Branki Sevdić — Beograd. Što se ne javljate? Jeste li zdravi? Ja sam sa batom zdravo. Javite mi koliko ste primili novaca, slaću vam još. Jova.

3047. Gazibarić i Lazar Marković, mišan. inžinjer izvještava porodice dolje imenovanih lica, da su svi zdravi a njihove porodice da se preko njih jave.

1. Milisav Ristić iz Tečice okr. moravskog je zdrav. Otac ostao živ i zdrav.

2. Vukadin Arandjelović iz Topolnice okruga pirotskog zdravo je sa Spasom.

3. Damjan Rajić iz Bistrice okruga sjeničkog zdrav je sa bratom Arsenijem.

4. Djura Bratić iz Bresnice — Hercegovina, kotar bilećki sa bratom Petrom i sestrićima Blagojem, Obrenom i Todorom živ.

5. Aleksa Savić iz Lešja okruga moravskog javlja porodici da je zdrav.

6. Ljubisav Miljković iz Tešice okruga niškog javlja svojima da je živ sa oba sina.

7. Danilo Stanković iz Moravca okruga niškog javlja porodici, da je zdrav.

8. Života Cokić iz Ratara okruga smederevskog, zdrav je sa oba sina Miletom i Milenkom.

9. Vladimir Mikailović iz Ratara okruga smederevskog, zdrav je sa sinovcem Milisavom i Markom.

10. Blagoje Joksić iz Vrbave, okruga rudničkog zdrav je sa sinom Stevom, sinovcima Dušanom, Radosavom, Milinkom, Aksentijem i Radomirom.

11. Milivoje Obradović iz Tamnika, okruga rudničkog zdrav je sa bratom Obradom.

12. Jovan S. Lazić iz Saračkovca, okruga rudničkog zdrav je sa bratom Žikom.

13. Nikodije Urošević iz Kuklina, okrug kruševački, javlja porodici da je živ.

14. Mijat Milutinović iz Golubovca, okrug kruševački, javlja porodici da je živ.

15. Radojica Nikolić iz Lazarevca, okruga kruševačkog, živ je sa bratom Živanom.

16. Živko Andjelković iz Zdravinja, okrug kruševački, živ je sa bratom Spasojem.

17. Jelesije Djaković iz Resnika, okrug kragujevački, javlja porodici da je živ sa sinom Ljubomirom.

(Nastavit će se.)

Jov. Stojanović. --- Kragujevac

ALEKSI ROBICEKU, Solun. Za Milana Milutinovića, poručnika, adjutanta železničke inspekcije. — Dragi Milane! Zašto se ne javljaš? Mnogo karata i oglasa sam poslala. Odgovora nisam dobila. Molim što pre pošal lie novaca, izdatci su veliki. Ovde pozajmice ne mogu dobiti. Dva meseca bila sam bolesna i sva sredstva iscrpela. Mama i ja pozdravljamo. Tebe voli tvoja Živka. Vama gosp. Robiček blagodari Živka Milutinović, Ljubičina 7. Kragujevac. J. 177-8

ACI DINIĆA, Hotel Terminus, Ženeva. — Molim vas, g. Aco, izvjeshtite moga muža Stevana Jakovljevića, majora, da sam sa djecom zdrava, da sam novac primila tek prvi put 27. novembra. Molim ga, da mi i u buduće šalje, pošto mi je novac potreban za zimnicu. Neka me izvjesti, šta je sa Duškom i Vojislavom. Novac za odgovor priznaće vam Steva. Pozdravite sve, vas pozdravlja Ljubica Jakovljević, Obilićeva 2, Kragujevac. J. 200—8

ACI DINIĆU, Ženeva. — Učtivo vas molim, da dostavite slijedeći oglas sinu Stevana Jakovljevića, Dušanu Jakovljeviću, poštaru, Solun, kapet. Patriki 16: Dragi Duško! Izvještavam te, da su tvoji kod kuće svi zdravi i živi. Ja ih često obilazim. Ako što znaš o Voji, izvjesti preko Ace Dinića, na moju adresu, kao i o tebi. Svi te mnogo pozdravljamo. Tvoj Relja Gavrilović, glumac, Glavna 120, Kragujevac. J. 201—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Na vaš oglas u broju 275. „Beogradskih Novina" dostavljam vam imena porodica fabričnih radenika, koji su odsutni, a koje se sada nalaze u materijalnoj oskudici:

Draga Vasilija Nešića, bravara, Gružanska 22; Branka Vukašina Zaharijevića, dreera, Gružanska 23; Milica Stevana Rajića, kovača, Sretenska 14; Mileva Milutina Jovanovića, bravara, Kraljevska 123; Vidosava Dim. Grozdanovića, kolara, Stanična 52; Savka Jezdimira Djordjevića, bravara, Kraljevska 13; Bisa Djure Damnjanovića, ložača, Katićeva 11; Kruna Živ. Grozdanovića, bravara, Stanična 27; Darinka Rade Radivojevića, kovača, Dečanska 7; Jelisaveta Mladena Paunovića, puškara, Crkvena 69; Leposava Milana Parezanovića, radenika fabričkog, Kraljevska 144; Ljubica Todore Milovanovića, trakslera, Kraljevska 125; Lena Živka Radovanovića, radenika fabričnog, Moravska 7; Julijana Živ. Stefanovića, sedlara, Dušanova 85; Manja Ljubiše Andjelkovića, dreera, Rudnička 5; Persida Save Djurića, puškara, Sindjelićeva 2; Konstandina Miloša Djurdjevića, radenika fabričkog, Boračka 6; Vukosava Dragoslava Simića, puškara, Nenadovića 14; Mileva Dragoslava Radovića, bravara, Studenička 2; Darinka Cvetka Pavlovića, tesača, Jovanova 85; Kosara Stevana Čolovića, puškara, Glavna 8; Mileva, mati Svetozara Kara-Jovanovića, šlosera, Turska 29; Leposava, sestra Vlade Nikolića, puškara, Kraljevska 105; Saveta Milana Petrovića, bravara, Knez Danilova 14; Stana Tanasija Gavrilovića, bravara, Kraljevska 32; Velika, mati Velimira Antonijevića, dreera, Kraljevska 121; Ljubica Aleksandra Tasića, bravara, Blagoveštenska 4; Milka, mati Živojina Rudolfa, dreera, Beogradska 1; Milosava Sime Milenkovića, radenika fabrike, Moravska 4; Leposava, mati Svetozara Jovanovića, užara, Stanična 16; Polka, mati Milana Radovića, puškara, Danilova 6; Mila Aleksandra Felbe, instrumentara, Železnička 39; Kata, mati Jeremije Novakovića, puškara, Lunjevička 5; Zorka Antonija Šalca, bravara, Pešićeva 11; Darinka Živadina Tanasijevića, stolara, Učiteljska 29; Mihailo, otac Živojina Naumovića, tesača, Železnička 21; Kocana, mati Todora Petrovića, radenika fabričnog, Kraljevića Marka 19; Gospava Tanasija Vukovića, radenika fabričnog, Kraljevska 126; Leposava Dušana Damnjanovića, radenika fabričnog, Kraljevska 126; Jelica Jovana Božovića, radenika fabričnog, Železnička 2; Zorka Krste Jovanovića, kovača, Erdoglija 2; Živka Mijaila Jovanovića, radenika fabričnog, Erdoglija 2; Jovanka, mati Milutina Ilića, dreera, Erdoglija 53; Tereza Filipa Savića, livca, Lunjevička 7; Dara Mladena Filipovića, dreera, Stanična 21; Marija Ognjana Milenkovića, radenika fabričnog, Daničićeva 52; Jelena Petra Vučetića, sitara, Glavna 10; Anka Danila Stefanovića, dreera, Kraljevska 15; Darinka Milisava Nedovića, stolara, Erdoglija 51; Stamena Milenka Vranića, ložača, Erdoglija 51; Natalija Pavla Liškovića, livca, Kraljevska 90; Dobrila Nikole Radovanovića, modelara, Kraljevska 83; Vasilija Vukašina Januševića, radenika fabričnog, Kraljevska 126; Danica Petra Cvetića, radenika fabričnog, Kraljevića Marka 17; Vukosava Svetozara Kara-Jankovića, bravara, Kraljevska 85; Milka Ivana Nikolića, radenika fabričnog, Javorska 3 i Draginja Dragoljuba Jankovića, bravara, Zorina 1.

S poštovanjem Živojin Marković, Kragujevac. J. 202—8

TIHOMIRU MARJANOVIĆU, Hotel Angleter, Krf. — Dragi ujka! Primila sam poslati novac. Mnogo vam blagodarim na zauzimanju, jer smo inače bile u novčanoj oskudici. Molim vas ujka, izvjestite me o Primislavu, jer 13 mjeseci kako smo u neizvjesnosti i najvećem očajanju. Primislav je u XIX. puku, I. poziva. Milica nam je umrla maja mjeseca. Svi smo zdravi. Otac mnogo pozdravlja, a samnom i Dobrilom vas ljubi vaša Emilija Milovanović, Daničićeva 12. J. 203—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. — Nalazimo se u oskudici u Kragujevcu i molimo da nam izradite novčanu pomoć:

Emilija Milovanović, učiteljica u Tamniću. Nije primila platu od oktobra 1915.; Danica Dragičević, učiteljica iz Prahova. Nije primila od oktobra 1915.; Danica Vasikićeva, učiteljica iz Saranova. Platu nije primila od oktobra 1915.; Darinka Živkovićka, učiteljica iz Tamnića. Platu nije primila od oktobra 1915. i Radmila Mil. Kasapićka, učiteljica iz Moravca. Platu nije primila od oktobra 1915. Unaprijed blagodari Radmila M. Kasapićka, Jovanova ul. Kragujevac. J. 201—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Na vaš oglas u broju 275. „Beogradskih Novina" dostavljam vam imena porodica fabričnih radenika, koji su odsutni, a koje se sada nalaze u materijalnoj oskudici:

Dužica Milana Stojčevića, puškara, Blagoveštenska 2; Draga Radosava Bulića, sedlara, Karlovačka 35; Leposava Radojka Lukića, bravara, Vardarska 3; Mitra, mati Čedomira Petrovića, bravara, Beogradska 36; Smiljka, sestra Vojislava Petrovića, dreera, Beogradska 36; Mila, mati Milana Djordjevića, sedlara, Stanična 50; Stana Velje Vukosavljevića, puškara, Turska 58; Marija, mati Živadina Petrovića, puškara, Kraljevska 143; Dušanka Dušana Milanića, kovača, Dunavska 9; Sara, mati Velimira Antonijevića, kovača, Kraljevska 130; Lenka Radosava Lazića, kovača, Mihailovac 43; Draga Antona Ostojadala, šlosera, Crkvena 28; Milica, mati Jovana Jovanovića, bravara, Turska 13; Milka Aleksandra Obradovića, kovača, Košutnjačka 8; Stoja Dušana Stefanovića, livca, Učiteljska 32; Ana Djoke Markovića, pintera, Železnička 35; Kata Dragutina Miloradovića, bravara, Banatska 9; Soja, sestra Radosava Trmčića, kovača, Blagoveštenska 4; Živka, sestra Milutina Jovančića, dreera, Turska 13; Ikonija, mati Svetislava Damnjanovića, radenika, Studenička 7; Mitra Vukašina Petrovića, radenika, Mihailovac 3; Zorka Milana Petrovića, radenika, Mihailovac 45; Zorka Blagoja Miloševića, užara, Kraljevska 3; Darinka Sretena Petrovića, četkara, Madžarska 8; Angelina Radovana Stojanovića, livca, Stanična 21; Ružica, mati Borislava Šukovića, radenika, Glavna 12; Leposava Danila Pešića, radenika, Vardarska 16; Branko, sin Radula Kneževića, radenika, Čarapića 1; Stanija, mati Radomira Kneževića, Čarapića 1; Jovana, mati Andrije Vukomanovića, kolara, Vardarska 12; Milica, mati Jovana Jeremića, stolara, Stanična 83; Jelisaveta, sestra Dragutina Jeremića, puškara, Stanična 83; Zorka Radete Miladinovića, radenika, Vardarska 1; Milica Koste Miloševića, kovača, Trščeva 10; Stamena, mati Ivana Živaljevića, kovača, Čarapića 5; Persida Miloša Arsića, dreera, Vardarska 4; Mileva Milenka Živkovića, farbara, Vašarište 35; Julka, mati Adama Markovića, stolara, Kraljevska 43; Ljubica Milivoja Pavićevića, trakslera, Erdoglija 29; Jerka Božidara Radenkovića, ložača, Daničićeva 25; Miljsija Todora Milosavljevića, puškara, Železnička 33; Savka Mijaila Nešića, kolara, Turska 16; Danica Mijaila Ivkovića, radenika, Stanična 19; Milica Čedomira Mijkovića, radenika, Brdjanska 1; Živana Milisava Radojevića, radenika, Sarajevska 30; Stanisava Mladena Aleksića, radenika, Kneževa 15; Ljubica Stevana Milosavljevića, puškara, Majnolička 6; Danica, sestra Živote Radosavljevića, bravara, Kraljevska 147; Jelena, mati Djordja Radosavljevića, radenika, Kraljevska 147; Draga Ilije Miloševića, radenika, Rudnička 19; Bosiljka Milana Stankovića, radenika, Djakonova Ruža, mati Milorada Milivojevića, užara, Sarajevska 26; Jelica, mati Živote Nešića, radenika, Toplička 1; Savka Riste Ivanovića, radenika Daničićeva 7; Danica, mati Milivoja Živkovića, dreera, Sušica 101; Ljubica, mati Miodraga Novakovića, dreera, Drinčićeva 32; Sretenija Jovana Dragojlovića, šlosera, Balkanska 25; Stamena, mati Dobrivoja Živkovića, radenika, Sušica 103; Bosiljka, sestra Nedeljka Živkovića, dreera, Sušica 103; Miroslava, sestra Vasilija Filipovića, radenika, Sušica 103; Smiljka, mati Miograda Jeremića, radenika, Vasina 5; Mileva Petra Stefanovića, radenika, Zorina 7; Katarina Jefte Vojinovića, radenika, Madžarska 47; Andja Vladislava Kovanovića, ložača, Rudnička 17; Zlata, mati Damnjana Srećkovića, livca, Rudnička 17; Stana, sestra Andreje Novakovića, puškara, Jovanova 54. S poštovanjem Živojin Marković, Kragujevac. J. 205—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — U vezi vašega oglasa 275. „Beogradskih Novina", šaljem vam spisak radenika, koji su danas u materijalnoj oskudici:

Aćim Adžić, radenik, Moravska 8; Vojislav Todorović, kovač, Kraljevska 10; Kosta Novaković, kovač, Dušanova 2; Jovan Jovanović, radenik, Gružanska 41; Spasoje Djuknić, radenik Turska 27; Sava Banović, puškar, Stanična 45; Vlada Barlov, bravar, Kraljevska 75; Milan Stanković, radenik, Katićeva 5; Rista Ninčić, radenik, Katićeva 1; Stojan Jovanović, radenik, Turska 27; Branko Barlov, pisar, Kraljevska 87; Dimitrije Stanković, užar, Turska 37; Svetolik Žekavica, radenik, Beogradska 8; Rade Radosavljević, radenik, Javorska 13; Sima Todorović, radenik Sretenska 12; Sima Simić, stolar, Daničićeva 22; Vladimir Vasiljević, dreer, Sretenska 23; Tanasije Djurić, pisar, Lunjevička 2; Svetozar Prodanović, radenik, Drinčićeva 2; Milosav Miljković, sedlar, Crkvena 50; Mijailo Janaćković, puškar, Kraljevska 44; Djordje Djurdjević, radenik, Učiteljska 2; Miodrag Stojanović, radenik, Stanična 79; Arsenije Tomić, pisar, Jovanova 92; Milan Urvić, radenik, Učiteljska 49; Vladislav Petrić, pisar, Gružanska 24; Aleksa Simović, stolar, Drinčićeva 24; Arandjel Stojanović, zidar, Glavna 166; Aleksandar Glišić, radenik, Starine Novaka 26; Stevan Jovanović, radenik, Boračka 25; Miloš Stamenković, kolar Vitešta 28; Dimitrije Jovanović, radenik, Stanična 48; Dina Živković, radenik, Železnička 5; Milivoje Tošić, bravar, Lunjevička 2; Žarko Rihterović, bravar, Sarajlina 7; Dimitrije Smiljković, radenik, Glavna 30; Kosta Nikolajević, kolar, Učiteljska 3; Nikola Milošević, livac, Gružanska 25 i Momir Milanović, puškar, Kraljevska 3.

S poštovanjem Živojin Marković, Kragujevac. J. 206—8

Dr. MILOŠU RADOSAVLJEVIĆU, Ženeva. — Vaš otac Sima umro je koncem oktobra, a Nasta deset dana prije njega. Imanjem rukuje brat Srećko, javio Aleksa Pjakić. Pisao sam. Milutin Simić. J. 207—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. U vezi Vašega oglasa broj 275 „Beogradskih Novina", šaljem Vam spisak fabričnih radenika, koji su danas u materijalnoj oskudici:

DUŠAN STEFANOVIĆ, bravar, Boračka 8;
MILOŠ MARKOVIĆ, bravar, Balkanska 16;
NIKOLA DIMITRIJEVIĆ, radenik, Erdoglija br. 49.
ANTON ZAHER, dreer, Gružanska 23;
JOVAN PETROVIĆ, radenik, Vasina 4;
BORISAV STEFANOVIĆ, radenik, Kraljevska br. 137;
MILAN DIMITRIJEVIĆ, četkar, Sušica 6;
BLAGOJE MARINKOVIĆ, dreer, Kraljevska br. 119;
MARKO FILIPOVIĆ, radenik, Kursulina 1;
DRAGOSLAV ANTONIJEVIĆ, bravar, Zorina 4;
NENAD SIMIĆ, radenik, Glavna 198;
MILOSAV ANDREJEVIĆ, radenik, Starine Novaka 27;
DIMITRIJE JOVANOVIĆ, radenik, Madžarska 61;
AVRAM DJURIĆ, puškar, Lepenička 38;
PAVLE LUKIĆ, radenik, Stanična 105;
MILUTIN SAVIĆ, četkar, Kraljevska 15;
DANILO PETROVIĆ, radenik, Stara Varoš br. 11;
MILUTIN LAZAREVIĆ, radenik, Crkvena 60;
VASA STOJANOVIĆ, radenik, Drinčićeva 7;
DJORDJE BLAGOJEVIĆ, radenik, Balkanska br. 14;
VASILIJE STANKOVIĆ, radenik, Zorina 1;
MILENKO NOVAKOVIĆ, radenik, Stara Varoš 12;
MILAN RAKONJAC, radenik, Vasina 5;
SIMA OSTOJIĆ, bravar, Moravska 4;
DIMITRIJE DIMITRIJEVIĆ, radenik, Kosovska 48;
LAZAR KINKOVIĆ, radenik, Stara Varoš 17;
MIHAILO IVANIĆ, radenik, Stanična 27;
MILENKO NINČIĆ, radenik, Katićeva 1;
VASA KNEŽEVIĆ, radenik, Čarapića 1;
LJUBA PETROVIĆ, Katićeva 3;
ŽIVOJIN SAVIĆ, električar, Rudnička 43;
STANIMIR NEŠIĆ, puškar, Kraljevska 107;
MIHAILO ANTONIJEVIĆ, radenik, Kraljevska 107;
ČEDOMIR STOJANOVIĆ, stolar, Gružanska br. 41;
RADENKO VULETIĆ, radenik, Učiteljska 40;
VLAJKO MILOVANOVIĆ, kolar, Balkanska br. 7;
MILOSAV JANOŠEVIĆ, radenik, Južna 4;
SRETEN ŽIVANOVIĆ, radenik, Starina Novaka 30;
MILOVAN VUKIĆ, radenik, Kraljevska 15;
STEVAN SIMONOVIĆ, radenik, Glavna 22;
MIODRAG ŠNEBLIĆ, strugar, Kraljevska ul. br. 44;
LAJOŠ ŠNEBLIĆ, bravar, Kraljevska 44;
ALEKSANDAR ŠNEBLIĆ, bravar, Kraljevska br. 44;
MARKO RANKOVIĆ, radenik, Turska 39;
ILIJA ZDRAVKOVIĆ, kovač, Kraljevska 62;
ARSA PORUBOVIĆ, radenik, Kraljevska 27;
BRANISLAV ŠULZ, Pešićeva 11;
ALEKSA PEROVIĆ, radenik, Starina Novaka br. 6;
METODIJE NAUMOVIĆ, radenik, Kraljevska br. 11;
MIJAILO RIZNIĆ, sabljar, Opštinska 3;
MILAN IVEZIĆ, radenik, Starina Novaka br. 7;
JOVAN STOŠIĆ, sabljar, Ljubičina 23;
STOJAN TASIĆ, radenik, Kraljevska 145;
ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ, četkar, Dušanova 45;
DRAGOMIR MILOJEVIĆ, bravar, Crkvena br. 28;
VLADIMIR SAVIĆ, bravar, Lunjevičina 7;
NIKOLA DJURIĆ, radenik, Gružanska 34;
STANOJE DICIĆ, radenik, Homoljska 1;
LJUBOMIR ĆIRIĆ, traxler, Rudnička 37;
MILOJKO BOGIĆ, mazač, Kopaonička 2;
RISTA MIHAILOVIĆ, Turska 19;
MILOŠ RADOJKOVIĆ, pisar, Balkanska 17;
DANILO PAVIĆEVIĆ, radenik, Kraljevska br. 19;
DUŠAN STOJADINOVIĆ, bravar, Nenadića br. 42;
MIHAILO RISTIĆ, bravar, Kraljevska 113;
TIMOTIJE MARKOVIĆ, radenik, Stara Varoš br. 18;
MOMČILO FILIPOVIĆ, zidar, Kursulina 1;
GLIŠA DIMITRIJEVIĆ, Drinčićeva 32;
ISIDOR LAZAREVIĆ, sedlar, Učiteljska 48;
STEVA STANKOVIĆ, radenik, Katićeva 5;
VASILIJE JOVANČIĆ, radenik, Turska 13;
JOSIF HONJICKI, turporezac, Turska 14;
ADAM PUZ, radenik, Železnička 32;
SAVA STANOJLOVIĆ, strugar, Turska 46;
JEVTA TRIPKOVIĆ, radenik, Boračka 32;
DOBROSAV ILIĆ, radenik, Rudnička 36;
ŽIVKO ŽIVKOVIĆ, farbar, Taušanovićeva br. 2;
ILIJA ANDJELKOVIĆ, radenik, Nemačka 39;
DIMITRIJE KOSTIĆ, radenik, Blagoveštenska br. 9;
DRAGOSLAV VUČIĆEVIĆ, radenik, Danilova br. 23;
MARJAN MLADENOVIĆ, radenik, Sindjelićeva 6;
MARKO VUKOMANOVIĆ, kovač, Vardarska br. 12;
ZDRAVKO JOVANOVIĆ, zidar, Kneževa 10;
MILOVAN BOGDANOVIĆ, radenik, Tršićeva br. 4;
DIMITRIJE NIKOLIĆ, radenik, Sarajlina 32;
DRAGOLJUB MILIVOJEVIĆ, radenik, Sarajlina 26;
JOVAN STOJANOVIĆ, zidar, Stanična 94;
NIKOLA BRDJANIN, sedlar, Kraljevska 46;
MIJAILO VRANIĆ, radenik, Starina Novaka br. 15.

S poštovanjem Živojin Marković, Kragujevac. J. 208—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. U vezi vašeg oglasa broj 275 „Beogradskih Novina", šaljem vam spisak radenica vojno-tehničkog zavoda, koje su danas u materijalnoj oskudici:

PERSA MILENKOVIĆ, Železnička 18;
MARA DELOVIĆ, Učiteljska 30;
DANICA TEOFILOVIĆ, Starina Novaka 30;
ROSA SPASIĆ, Knićanska 16;
DANICA SPASIĆ, Knićanska 16;
MARIJA JOVANOVIĆ, Studenička 8;
NATALIJA BABIĆ, Kraljevska 29;
MILEVA ĆAKIĆ, Turska 43;
ANA STAMENKOVIĆ, Turska 48;
CANA STOŠIĆ, Rudnička 40;
ALEKSANDRA JANJIĆ, Stanična 10;
JELENA JANIĆIJEVIĆ, Kraljevića Marka 11;
MILEVA RADOSAVLJEVIĆ, Lunjevička 3;
MARIJA SIMOVIĆ, Kraljevića Marka 6;
MITRA LAZAREVIĆ, Starina Novaka 24;
DARINKA GLIŠIĆ, Starina Novaka 24;
STANA GLIŠIĆ, Starina Novaka 24;
JELENA JAKŠIĆ, Turska 36;
STANKA MILIČEVIĆ, Gružanska 30;
MILKA NAČIĆ, Drinčićeva 17;
NASTASIJA DJORDJEVIĆ, Kraljevska 123;
ŽIVANA NIKOLIĆ, Erdoglija 51;
HRISTINA MILOŠEVIĆ, Moravska 6;
PERSA MIHAILOVIĆ, Moravska 4;
LEPOSAVA MILOVANOVIĆ, pisar dnevničar, Balkanska 7;
DARINKA DIMITRIJEVIĆ, Kraljevića Marka br. 18;
ZORKA BOGOSAVLJEVIĆ, Dunavska 7;
MARIJA JOVANOVIĆ, Kraljevska 124;
RADOJKA JOVANOVIĆ, Topalovićeva 2;
KATARINA PAVIĆEVIĆ, Kraljevska 19;
ANA RADOVANOVIĆ, Kraljevska 31;
BOSILJKA MILOVANOVIĆ, Balkanska 7;
STANIJA RADOMIROVIĆ, Madžarska 11;
MARIJA RADOMIROVIĆ, Madžarska 11;
NIKOLIJA MIRKOVIĆ, Stara Varoš 22;
CVETA DJORDJEVIĆ, Mihailovac 14;
SAVETA DJORDJEVIĆ, Mihailovac 14;
MILKA PAVLOVIĆ, Beogradska 40;
ŽIVKA FILIPOVIĆ, Knićanska 19;
MILJA MILANOVIĆ, Moravska 1;
SAVKA MILANOVIĆ, Moravska 1;
STANICA VUKAŠINOVIĆ, Vardarska 12;
ILINKA PEŠIĆ, Vardarska 16;
RADMILA PEŠIĆ, Vardarska 16;
LENKA RISTIĆ, Kraljevska 54;
NATALIJA PEROVIĆ, Erdoglija 29;
LJUBICA RISTIĆ, Kraljevska 54;
MARICA PAVIĆEVIĆ, Erdoglija 29;
DRAGA VUKOTIĆ, Vašarište 25;
LJUBICA MILADINOVIĆ, Stanična 22;
MILJA PANTELIĆ, Tršićeva 6;
STOJANA ILIĆ, Sušica 23;
DANICA KATIĆ, Lička 15;
MALINA MILENKOVIĆ, Drinčićeva 33;
STANA ILIĆ, Tršićeva 14.
S poštovanjem Živojin Marković, Kragujevac. J. 209—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. U vezi Vašega oglasa broj 275, „Beogradskih Novina", šaljem Vam spisak radenica vojno-tehničkih zavoda, koje su danas u materijalnoj oskudici:

PERSA RADOVANOVIĆ, Crkvena 19;
ZORKA NIKOLIĆ, Nenadovića 85;
RUŽICA VOLDRIH, Gružanska;
JULA JOVANOVIĆ, Stanična 59;
MARIJA KOVAČEVIĆ, Madžarska 8;
MARIJA PIHLER, Madžarska 8;
DANICA ILIĆ, Učiteljska 68;
MILOJKA MILUTINOVIĆ, Kraljevska 37;
ZORKA VOJINOVIĆ, Gružanska 9;
LENKA ILIĆ, Starina Novaka 9;
DRAGA ILIĆ, Starina Novaka 9;
NASTA STOJANOVIĆ, Turska 2;
PERSIDA ŽIVANOVIĆ, Dečanska 6;
DARINKA SENIĆ, Knićanska 3;
KATA STEFANOVIĆ, Gružanska 27;
KATA BULIĆ, Dušanova 17;
STANIJA PAJEVIĆ, Glavna 72;
SOFIJA ANDREJEVIĆ, Stara Varoš 10;
DANICA DAMNJANOVIĆ, Knićanska 22;
ZORKA TODOROVIĆ, pisar dnevničar, Stanična 29;
SIMKA MILOVANOVIĆ, Karlovačka 6;
DANICA BLAGOJEVIĆ, Sretenska 6;
EVICA ROGLIĆ, Kraljevića Marka 18;
PERSA TRAJKOVIĆ, Kraljevska 3;
MILEVA SEGER, Kraljevića Marka 20;
RUŽICA SMILJKOVIĆ, Sarajlina 2;
DRAGA BUNARDŽIĆ, Sarajlina 2;
PERUNIKA PEROVIĆ, Blagoveštenska 7;
STANA POPADIĆ, Kraljevska 120;
SAVKA RADOSAVLJEVIĆ, Moravska 31;
DANICA DJORDJEVIĆ, Turska 19;
MARA PREMOVIĆ, Starine Novaka 35;
SMILJANA JANOŠEVIĆ, Daničićeva 27;
LENA STAMENKOVIĆ, Studenička 8;
NOVKA MILOŠEVIĆ, Starine Novaka 25;
JELICA VUKAŠINOVIĆ, Katićeva 7;
OLGA VUKAŠINOVIĆ, Katićeva 7;
MARA DUMIĆ, Blagoveštenska 5;
STANIJA NINČIĆ, Katićeva 1;
JOVANKA JOVANOVIĆ, Kraljevska 48;
JOVANKA VRANIĆ, Starine Novaka 15;
STANIJA DJORDJEVIĆ, Kraljevska 15;
MILEVA ŽIVANOVIĆ, Starine Novaka 20;
DANICA ĆIRIĆEVA, Stara Varoš 9;
NERANDŽA ILIĆ, Starine Novaka 11;
JELENA MIROSAVLJEVIĆ, Stanična 58;
DARINKA ALEKSIĆ, Rudnička 42;
MARA ZDRAVKOVIĆ, Gružanska 20;
ILINKA JOVANOVIĆ, Kraljevska 18;
SEVDA MARKOVIĆ, Kraljevića Marka 14;
VASILIJA LAUŠEVIĆ, Kraljevska 126;
PERSA NIKOLIĆ, Knjaževa 17;
STANA DRAGIĆEVIĆ, Čarapića 17;
STANISA ANDRIJEVIĆ, Starine Novaka 22;
LENA MARINKOVIĆ, Starine Novaka 6;
CAJA SIMIĆ, Nenadovića 14;
S poštovanjem Živojin Marković, Kragujevac. J. 210—8

MILUTINU UROŠEVIĆU, Case 4794, M. Bl., Ženeva. — Primio sam tvoju kartu i na istu sam ti odgovorio kartom. Molim te, da stavi Milovanu, da su njegovi u Gornjem Milanovcu zdravo i dobro. Kada im šta treba, ja im šaljem od novaca. Takodje i familija g. Dušana Maksimovića zdravo su i dobro, i neka izvjesti g. Velju Radoševića, kapetana, da je njegova žena sa djecom zdravo i dobro u Kragujevcu i neka joj pošalje novaca i pitaj Milovana, da li je zdravo i dobro Čeda sarač, pa me izvjesti o svemu. Tebe i Milovana pozdravlja mnogo tvoj Milosav Boranijašević. J. 211—8

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Na vaš oglas u broju 275. „Beogradskih Novina" dostavljam vam imena porodica fabričnih majstora, koji su bili sa stalnom mjesečnom platom, a sada su u materijalnoj oskudici:

Milorad Drobnjaković, sa mjesečnom platom od 180 dinara, primio do decembra. Čarapića 17; Dragoljub Djurić, nadzornik čaurnice, plata 200 din. sa 4 člana, Kosmajska 29; Radojka Aleksandra Čupića, bravara IV. artiljerijskog puka, imao mjesečno 150 dinara, Gružanska 32; Ljubica Milorada Isailovića, nadzornika pirotehnike, sa tri člana porodice, platu imao 160 din., Erdoglija 39; Katarina Miloradović, pisar lafetnice, sa 5 člana porodice, plata 90, Banatska 9; Milan Šneblić, majstor, prof. slagališta šumadijskog, plata 150 din., 6 člana porodice, Kraljevska 34; Rista, otac Tanasija Miškovića, drž. puškara, sa platom 180, tri člana porodice, Moravska 82; Leposava Mladina Sofijanca, nadzornika pirotehnike, sa platom 180 dinara, Kraljeva 86; Draga Veselina Dragićevića, majstora, plata 150 dinara, Gružanska 6; Jovica Jevtović, plata 100 dinara, Knjaževa 17; Kosara Živojina Milenkovića, državnog puškara, plata 130 dinara, Moravska 8; Svetolik Nikolić, mašinista, plata 125 Gružanska 17; Milka Aleksandra Petrovića, nadzornika, plata dinara Lepenička 3; Leposava Ljubisava Dodića, pukovskog bravara, plata, 120, Kosovska 27; Stojka Miloša Stefanovića, nadzornika, plata dinara, Topličina 5; Milica Sretena Radosavljevića, plata 200 dinara, Vardarska 2. S poštovanjem Milorad Drobnjaković, Kragujevac. J. 212—8

www.nb.rs

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

Drvene papuče prodaju se jeftino. Upitati u tapetarskoj radnji Saborna ul. 13 preko puta biv. narodne banke. 22489-2

Životne namirnice kao i ostale artikle kupujem. **Papuče drvene** prodajem jeft no. K. Feldmana, Vuka Karadžica ul. br. 8 u blizini „Beogradskih Novina". 22868-2

Firme i štitove izradjuje uz povoljne cijene brzo i solidno David Frank, dekorativni slikar. Liferant c. i kr. Uprave Monopola. Brod na Savi. Telefon 75. 20120-2

Kupujem ženske ručne radove, vezove naročito stare vezene peškire Obratite se prije podne do 9 ili poslije podne do 3 sata, Topličin Venac br. 17. 23686-2

Namještenja.

Radnja saidžisko-juvelirska **Vlad. Đenčića u Kragujevcu** potrebuje jednog radnika koji je vičan sajdžiskom poslu. Plata prema sposobnosti. Javite se na gornju firmu. Glavna ulica 56. 23729-3

Služavku samostalnu mladju, žensku bez djece iz dobre kuće za ceo kućevni posao i kuvanje traži K. Feldman, Vuka Karadžića ulica 8 u blizini „Beogradskih Novina". 23282-3

Stanovi.

Traže se 2 meblirane sobe sa podvorbom u blizini poštanskog ureda za 2 časnika. Ponude predati u administraciji pod „Stan 236". 23685-4

Razno.

Novo otvorena elektro-tehnička **Radnja Lazara Stojanovića,** Kralj Aleksandra No 1. Terazije. Ovlašćen instalater za električno osvetlenje, motora, zvona i t. d. Prima se za instaliranje i opravku istog, po propisima c. i kr. električne tvornice. 23538-5

Hotel Kremić, predje Karageorg, Donja ul. 45, Savaj rasprodaje svoje staro vino, po 2 i 3 krune litar. Isto se nalazi Sumatovačka 124 **Vila Kremić, Čubura.** 23709-5

Izgubljeno.

Izgubio sam novčanik sa pasošom i priznanicom od jednog zlatnika. Molim plemenitog nalazača da mi vrati pasoš a novac ne tražim; čak ću dati i drugu nagradu. Predati Jovanu Vučkoviću, Balkanska 18. 23684-5

KORESPONDENCIJA.

Milutinu Uroševiću, Geneve, za Manoja Golubovića, učitelja. Dragi Manojlo! Poslati novac preko gospodina Ljubisava Popovića i Boška Mitrovića primila sam. Takodje i seja Kaja dobila je novac od braca Janačka. Gradomir nam se često javlja i poslao nam novaca. Rukoljub šalju ti sva deca, a pozdravlje od tvoje Ruže Golubovićke, Kruševac. 23174-8

Umoljavam svakog, ko bude znao štogod za moga brata Ilju Milosavljevića, činovnika iz Beograda, da izvesti njegovu sestru Leposavu Pešić, Balkanska ul. No 24. Beograd. 23167-8

G. Jovanu Premoviću, Geneva. Molim za izveštaj o niže imenovanim licima, da li su živi i zdravi: Milorad Matejić, pisar moravske divizijske oblasti iz Jagodine, i Milentije Simić II. puk ', bataljon I. četa, puk kneza Mihaila, iz gornjeg Račnika. Unapred blagodarim Radisav Matejić, trgovac, Jagodina. 23054-8

Dušanu Šijačkom inžinjeru, Geneve. Lepo vas molim, dostavite Dimitriju J. Petkoviću, inžinjeru, da sam zdrava i da sam i drugu pošiljku novaca primila, i da mi redovno šalje. Neka mi se češće javlja. Vama gospodine Šijački veoma blagodarim na učinjenoj dobroti. Poštuje vas i pozdravlja Ljubica Arandjelović, Ratarska 12. Beograd. 23053-8

M-sieur Jova R. Jovitschitsch, Poste Restante, Geneve, za Andru Milovanovića. Zdravo sam, što i tebi želim. Tvoje fotografije dobih; mnogo me obradovaše, a naročito što dobro izgledaš. Majka, Stanija i deca su živi i zdravi, moji tako isto. Za moga Čedu ništa ne znam; javi mi za njega. Žika je otišla 15. oktobra. Za mene ne brini. Novaca imam. Sa mnom je u kući Ljuba Cedina sa decom. Javi za Cedu, Vitu, Milana Ljubinog i Acu Zdravkovića. Pisala sam ti i pisaću ti kartom. Piši često, da ne brinem. Željno te očekuje i vole, tvoja Angelina Milovanović, Natalinci. 23052-8

G-dji Kaji Dr. N. Ivanovića, Pension Bern, site 3. Place du Cirque, Geneva. Veliko vam blagodarim na pažnji, koje ste mi javili za moga Andru, da je zdrav. Javite Andri, da smo i mi svi zdravi i živi i neka se javlja češće i za Radosava Ž. Radosavljevića neka javi kartom. Večito vam ostajem blagodarna Draga A. Milanovića, Natalinci. 23051-8

Pukovniku Lazi Matijeviću. Clanovi tih porodica, koje ti pomažeš, odma da narede njinim ovamo, direktno, da Mici šalju poštom u Vrnjce. Ja sam išla kod Mile baš o svadbi Slavkinoj, i istrošila se. Radnja prazna. Lazo i Milivoje, vodite brigu o Ljupčetu, bila je letos bolesna. Pozdravlja vas mama. Jelena Lazarević, Vrnjci. 23048-8

Gospodi Radovanoviću, Bogavcu i Aleksiću, Geneve. — Molim izvestite me za moga muža Filipa Cvetića i sinove, šta je sa njima. pošto se odavno ne javljaju. Spoštovanjem Darinka Cvetić, Kaiser Wilhelmstrasse 1. Kraljevo. 23046-8

Dragoljubu Radojloviću, — Geneva. Pošiljke sam primio. Pozdrav i gospodinu zetu prote Božića. Živi su i zdravi ovde: prota Mihajlo Marković i sveštenik Milan Stojanović, parosi beogradski. Moj brat Jovan Popović sveštenik, sada je u Bugarskoj. Mihajlo Popović, sveštenik, Avakumova (Kursulina) 37. Beograd. 23002-8

Dimitriju S. Hadži-Pavloviću, Geneve. Dragi ujka Mito! Kartu sa fotografijom primila sam. Radujemo se da tako dobro izgledate. Sveta mi je poslao preko Pester Ungarische Commerzial Banke novaca. Izvestite ga da mi odmah pošalje što veću sumu novaca, da imam rezerve i svakog meseca neka redovno šalje. Anta neka Pinki šalje. Na zajmove neka nas ne upućuju, već neka oni otuda šalju, jer smo u oskudici. Vas i sve naše srdačno pozdravljamo. Jela Dr. Sv. Sohajevića, Jagodina. 23164-8

G. Jovanu Premoviću, Geneva. Najučtivije vas molim, dostavite ovaj oglas gosp. Miloradu M. Pavloviću, ili gosp. Mihailu Djuriću, članu firme Mesarović—Pavlović u Beogradu, da narede, da mi se iz njihove radnje Mesarović—Pavlović izdaje jedna izvesna suma novaca, koju ja imam primati iz Opšte Privredne Banke. Ja se nalazim u oskudici Dimitrije Dimitrijević, bivši štampar, Ivan-Begova 7., Beograd. 22998-8

Dragiću Soldatoviću, Geneve. Poštovani gospodine! Molim vas dostavite ovaj oglas mome mužu Milenku Milivojeviću, sajdžiji iz Mionice: Dragi Milenko! Sa Milom sam zdravo. Za nas se ne brini ništa, samo o sebi vodi računa. Poslati novac primila sam. Molim te po mogućstvu šalji češće. Poslala sam ti Milovu sliku, Mile jednako pogleda, kad će od svog tatice dobiti pismo. Mi smo svi zdravo ovamo; kumovi su roditelji u Mionici zdravo. G. Soldatoviću blagodarnost, a tebe, kuma i braču mnogo pozdravlja Dana i Mile Milivojević, Valjevo. 22992-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Najlepše vas molim da izvestite moga muža Dušana Stojanovića, šofera štaba dunav. divizije 1 poziva, da sam sa decom zdrava i da sam novac u tri maha primila. O nama neka ne brine, već neka nas češće izveštava o svome zdravlju preko „Beograd. Novina". Dušana pozdravljamo, a vama najdublje zahvaljuje: Ružica Stojanović, Sumatovačka 50. Beograd. 23098-8

Simi Janjuševiću, učitelju iz Užica, Krf. Mili moj brato! Dobili smo tvoje karte, a čitali smo i sve tvoje oglase u „B. Novinama." Srećni smo, što si nam ti zdrav. O nama ne brini ništa, — mi smo svi zdravi. Zimnicu smo spremili, drva takodje. Novac smo primili u osam rata. Sve karte o prijemu novaca čuvamo. Javljaj se često preko „B. Novina", jer ih redovno čitamo, a i mi ćemo odgovarati. Pisala sam ti masu karata, ali vidim, da si dobio samo jednu, koju sam ti poslala preko Danila. Mnogo te vole i žele majka, Julka, Dara i Zora Janjušević, Užice. 23063-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim dostavite Milanu Najdanoviću, poručniku, adjutantu konjičkog puka dunavske divizije I. poziva, da sam novac preko Wiener-Banke primila sa zahvalnošću. Kuća je za sada dobro, neka ne brine. Marija Zavadjil, Beograd, Jevremova 52. 23029-8

G. Jovanu Premoviću, — Genf. Molim da me izvestite za moga sina Miloja Petrovića, obveznika pionirske čete 7 puka 2 poz. iz Vinče. On mi se nikako nije javljao. Kod kuće smo zdravo. Blagodari Damnjanka Petrović, Vinča. 22866-8

G. Raši Čukoviću, Geneve. Primila sam novac preko Ungarische Commerzial — Banke. Hvala ti na sećanju. Molim te raspitaj se za moga Dragoslava—Gigu, gde je. Mnogo brinem. On je u timočkoj diviziji inžinjer. kapetan pionerskog polubataljona. Odmah me izvesti. Kako je Ljubica? Ja sam sa Milom i Micom u Beogradu. Soka na Ubu. Blagodarim ti unapred mnogo i pozdravljam kao i Ljubicu. Mileva M. Petrović, Mišarska 10. Beograd. 23146-8

G. Miti Radovanoviću, Geneve. Molim da izvestite moga muža Vasilija Matića, dopunski puk II poziv šumadijske divizije u štabu, da sam sa decom zdrava. Položila sam Milji stotinu kruna. Primila sam preko pošte novac, što ga je on meni poslao. Brana je kod mene stalno. Sa radnjom ide obično. Pozdravljamo ga svi, a vama g. Mito dugujem večitu zahvalnost. Vaše me je izvešće prvo obradovalo. S poštovanjem Martićka, Franz Josephs Ring 6. Kraljevo. 23045-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim za izveštaj, da li je živ moj muž Ilija Jovanović, III. četa I. bataljon VII. puk I. poziv kao i dever mi Života Jovanović, IV. četa II. bataljon I. poziv VII. puk. Ni jedan se do danas nije javio. Za tu dobrotu večito ću vam blagodarna biti. Stevana Jovanović iz Barajeva, Umka. 23027-8

G. Jovanu Premoviću, Geneva. Moj muž do danas nije se javio, pa s toga vas molim učtivo, da me izvestite da li je živ: po imenu Svetozar Pavlović redov 3 eskadron dunavski divizijski konjički puk 1 poziv kao i dever mi Živko Pavlović, koji je bio u profijant koloni komori. Za tu dobrotu večito ću vam blagodarna biti. Stamenija Pavlović, iz Barajeva — Umka. 23056-5

G. Jovanu Premoviću, Geneve, za Dr. Djoku Jovanovića, Krf. Dragi brate Djoko! Molim te, budi dobar pa se zauzmi da dobijem Josifovu platu. Josip je u Ugarskoj. Ja sa malom Danicom dosta bolešljiva. Osim toga sam bez novaca ostala i u teškom sam položaju. Babo je u Bugarskoj. Javi mi, da li znaš što o Voji i Miodragu, koji mi se nikako nisu javili. Tebi ljubi ruku Dana, a ja te mnogo pozdravljam, tvoja sestra Caja Tirić, Mitrovica Kosovo. 22936-8

G. majoru Drago jubu Blagojeviću, komandiru I. baterije I. diviziona dunavskog artiljeriskog puka I. poziva. Molim vas, da me ovim putem izvestite, da li je u životu moj sin Panta Marinković iz Velika Sela, koji je kao vojnik u vašoj bateriji. Ako je živ, da se javi kao i da izvesti za stričeve. Branko Marinković, iz Velika Sela 19. Beograd. 23033-8

Mihajlu Tadiću, predsedniku suda, Geneve. Obraćam se vama kao prijatelju i molim vas, da stupite u vezu sa mojim dužnicima Pavlom i Milovanom Matićima, trgovcima iz Beograda, i da im dostavite, da narede da mi se daje dužni interes, pošto za svo vreme rata prema ogromno dužnoga interesa. Firma Matić veoma mi je malo dala za život. Blagodari i moli za što skoriji odgovor. Angelina M. Spasojevića, Beograd, Jugovića gasse 14. 23041-8

Milošu Terziću, Ministarstvo Pravde, Krf. Mili moj Terziću! Moli te tvoj Helene najlepše, da odmah kada pročitaš ovaj oglas pošalješ do hiljadu kruna. Nužno mi je radi moga zdravlja, samo da ne bude dockan. Pisah ti pismom opširno. Kum Voja je ovde, nisam u njihovoj kući. Strahinja je kmet. Cestitamo Rodoljubu slavu i želimo mu svako dobro. Danica te mnogo spominje i kaže, da ćeš doći. Mama deca tvoja đerdivica vole tebe i Rodoljuba kao i tvoj Helene Terzić, Palanka. 23135-8

Albertu Konforti, Lausanne. — Mi smo ovde svi zdravi, o nama ne brini. Javi se češće na dole označenoj adresi. Mama je ovde. Javi nam da li što o našem Morenu znate, i Leon neka pošalje novac za opravku kuće. Javi o svima kako se nalaze. Od mene, dece i od mame mnogo pozdrava i nebrojeno poljubaca. Tvoja žena Bojanka. Adresa: Buća alom, Princ Evgenija 1. Beograd. 23108-8

G. Dragoljubu Radojloviću, Geneve. Dragi Dragoljube! Molim te poradi, ako možeš, da mi se preko Kruševca pošlje koliko je moguće više u krunama od moje plate, koju za godinu dana nisam primio. Ako ti treba saradnja moga brata Save, on je u Volos-u (Grčka). Savu izvesti, da sam sa mojima i majkom u Varvarinu. Tebi blagodarnost i pozdrav. Laza Urošević, sudija Velikog Suda, Varvarin. 23131-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneve. Molim vas, ako možete, da mi podejstvujete, da mi se pošalje moja plata odnosno pomoć akonto plate. Obraćao sam se po toj stvari ranije g. Milošu Terziću, pisaru sreskog suda. Jovan Tasovac, bivši poreski pomoćnik I klase, Palanka (smederevska) Teretna ul. 1. 23134-8

G. Djordju Radojloviću, Geneva. Najučtivije vas molim, da izvestite gospodina Branka Paštrovića, da javi mome sinu Bogoljubu M. Markoviću, načelniku sreskom, da je otac umro 10 aprila ove godine. I da sam ja bez ikakve pomoći, i u teškim materijalnim prilikama. Molim ga za izdržavanje. Da mi se javi preko novina, jer on mi je jedina nada. Novac mi šaljite na adresu g-dja Rosa Kandićka, Kragujevačka ulica 9. Jagodina. Uz večitu blagodarnost primite srdačan pozdrav. Ljubica M. Markovićka, Varvarin. 23132-8

G. Dragoljubu Radojloviću Geneve. Gospodine Radojloviću! Lepo vas molim, da me preko ovog lista izvestite za moju braću: Živka Životića, obveznika pete brzometne haubičke baterije; Manojla Radosavljevića, obveznika pri štabu četvrtog konjičkog puka, i Branislava Radosavljevića, obveznika devetog puka, četvrta četa treći bataljon prvi poziv, svi iz Bara, okrug požarevački, i za Milana Pašanjskog žandarma pri upravi grada Beograda. U napred vam blagodari Sofija Milovanović, Pančićeva 9. Beograd. 22523-8

G. Stevi Aćimoviću, Geneve. Molim vas izvestite me za ova lica; Milutina Milojevića, XX. puk, II. četa, III. bataljon. Ivana Andrejića, XV. puk, IV. četa, II. bataljon. II. poziv. Živojina Stefanovića, XV. puk trupna komora; da li su živi, jer se nikako ne javljaju. Unaprijed blagodari Milica Rajčićeva, Unter Belica 6. Jagodina. 23165-8

G. Mika Andrejević, Geneva, Bd du pont arve. Molim te Miko uputi ovaj oglas Peri u London: Dragi Pero! Tvoje ćutanje me ubija. Nadji načina da mi se često javljaš, ako želiš da budem mirna. Pošalji što više novaca, da bih mogla i majci stalno slati. Ljube te uvek tvoji Mara, Jela i Vlada Zević, Jagodina. 23142-8

G. Stevi Aćimoviću, Geneve. Molim vas javite mome mužu Živanu J. Rankoviću, pešadijskom podpukovniku, da sam juče 16/29-XI. primila novac. Ranije sam primila jednu sumu, za koju sam mu javila preko novina. Javite mu, da smo mi zdravi i da želimo, da se češće javlja, jer smo u velikoj brizi. Vas molimo, da nam oglase dostavljate i da u njima datum stavljate. Pozdravite mlogo Živana od dece i mene, a vami i velika blagodarnost od Caje Živ. Rankovića, Paračin, Fabrika stakla 19. 23166-8

G. Djordju Radojloviću, — Geneva. Molim vas lepo budite dobri i poradite da dobijem novčanu pomoć, jer sam ostao bez sredstava, a posla nikakvog nemam. Pozdravlja vas čika Kosta Sokolović, preduzimač, Vidinska 92. Beograd. 23057-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneva. Potpisati učtivo vas molimo, da poradite, da nam se od našeg primanja pošalje ma kolika pomoć, jer smo u oskudici. Ponizni: Jovan Paler, mašinovodja Topčidersko brdo IV ulica broj 1., Božidar Djurić, mašinovodja i Milan Koturović, magacionar oboje stanuju Topčidersko brdo IV. ulica broj 3. Beograd. 23143-8

Djoki Radojloviću, Geneva. Molim te saznaj i odmah mi izvesti gde se nalaze i jesu li živi: Blagoje i Marko Rašić, Steva i Toma Rašić iz Višnjice; isto tako izvesti me za moju braću Dimitrija i Radovana Petrovića iz Mirijeva, gde su i jesu li živi i zdravi. Javi mi, gde je Nikola Petrović iz Mirijeva, i je li živ i zdrav. Blagodari na izvešću Savka Rašić, iz Višnjice. 23161-8

Arandjelovačka Kisela Voda
Najbolji domaći kiseljak
dobija se u svima bakalnicama i kod glavnog zastupnika
DAVIDA BEZAHLERA
Mladenovac.
23561

Obuća, (Bakanče) sa drvenim djonovima, dobrog kvaliteta, svaki kvantum, po paru 22 krune, porto šalje: **Szabó B.,** Budimpešta, felső erdősor 16/18 III 21.

Likvidaciona prodaja.
Iz ostavštine SIMONA LANDAU-A, Beograd, Knez Mihajlova ul. br. 27, prodaje se 16. o. mj. po podne u 2 sata putem dobrovoljne jeftimbe:
1 podrum staklene robe, najniža ponuda K 15.000·—
1 magaza sa cilindrima vazama, plehanim sudjem, željeznom robom, kompletnim uredjajem za limarsku radionicu sa materijalom, najniža ponuda . . . . . K 2.800·—
1 magaza perculanskim sudjem, najniža ponuda . . . . . K 8.000·—
1 tavan sa raznim stakiom, lampa, kućnim i kuhinskim sudjem, najniža ponuda . . K 26.000·—
1 tavan staklenom robom i cilindrima uz najniže . . . . . K 20.000·—
23570

Ožalošćena porodica poč.
† Tase Barjaktarovića
23533 biv. sres. načelnika u penziji
izvještava svoje srodnike i prijatelje da je preminuo 24 oktobra po nov. 6. novembra ov. god. u Negotinu u 75. god. starosti.

Izvještavam sve poznanike i prijatelje, da ću mom dobrom i neprežaljenom suprugu
† Marinku Maši Djordjeviću,
opančaru
davati godišnji parastos u subotu 16.-XII u crkvi Sv. Nikole na novom grobilju u 10 časova prije podne. Molim sve prijatelje i poznanike da prisustvuju ovom pomenu.
Beograd, Dušanovac. Ožalošćena supruga: Zorka Djordjević, sa ostalom rodbinom.
23471

Sa najvećim bolom u duši izvještavamo srodnike, prijatelje i poznanike, da ćemo našem dobrom i neprežaljenom
† Grujici Vukimiroviću
trgovcu
davati godišnji pomen u nedjelju na Sveti Oci 8. decembra u Aleksandrovačkoj crkvi u 10 časova prije podne pa ih molimo za prisustvo.
Aleksandrovac, Župa.
Do veka ožalošćeni:
supruga: **Anka**; kćeri: **Ranka, Ljubica i Nadežda**; sin: **Ranko**; sestra: **Stojna**; tast: **Milan Ilić.**
B. 1066

Heinrich Krenn - Kragujevac.

G. ZAFIRU STANKOVIĆU, Geneve. Za Aleksandra Mijovića, poslanika. Molim Vas uradite, gdje treba, da dobijem veću sumu novaca na račun moje plate. Novac mi je hitno potreban. Vama i gosp. Stankoviću blagodari Angelina V. Radosavljević, učiteljica, Kragujevac, Madjarska ul. br. 13. K. 459

JOSIFU JOVANOVIĆU i SVETOZARU MILOJKOVIĆU, Gradištancu iz Kragujevca, Geneva. Molim Vas, učinite sve, da me izvjestite odmah preko novina, za moga brata Nikolu Blagojevića, obveznika pirotehničke čete. Maja mjeseca javio se sa Vuletićima, odatle ništa. Njemu dostavite ovo: Mi smo svi zdravi u našoj kući, Žika je ovdje. Javi, šta je sa Dragim Sofijinim. Mili tata, uvijek mislimo na tebe i molimo Boga da se ti i naši vratite. Colence uči školu, brine za tatu i ujka Boška, nema da je mazi. Javljaj se često, to nam je sada radost. Svi te naši pozdravljaju. Vole te Colence, Desa, tvoj brat Spasoje. Vama blagodarim, Spasoje Blagojević. Kragujevac, Sv. Savska 7. K. 460

G. Budimović, - Kruševac.

G. MORICU A. TAJTACU, Zürich. Hosengasse St. 2—64. Najljepše molim posredujte, da mi blagajna poštanska-telegrafskog odelenja ispošlje platu, koju nisam primila od oktobra mjeseca prošle godine. Sa djetetom, koje boluje pet mjeseci, u bijedi sam i oskudici. Karta od gospodje Reboke sleduje Vam. Veoma Vam zahvalna Milica Matićka, poštarkinja iz Vrnjaca, sada stalno u Kruševcu. B. 1015

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Geneva. Usudjujem Vas i kao nepoznatog umoliti, da posredujete, da mi blagajna poštansko-telegrafskog odelenja pošalje platu, koju nisam primila ni za novembar i decembar prošle godine. Sa djetetom, koje je bolesno već pet mjeseci, u bijedi sam i oskudici. Unaprijed veoma Vam zahvalna Milica Matićeva, poštarka iz Vrnjaca, sada stalno u Kruševcu. B. 1017

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Geneva. Molim te poradi, da mi se što prije pošalje na ime pomoći što veća suma novaca, jer mi je vrlo potrebno. Milan Dr. Petrović, sudija pirot. suda, Kruševac, Bagdalastrasse Nr. 12. B. 1016

G. VUKA RADULOVIĆ, Geneva. Primljeno od Vas preko Wiener Bank Vereina kruna 294.25. To je do sada prva i jedina novčana pomoć. Ovdje takodje ne primam ništa. Blagodari i poštuje Žanka Stokićka, članica narodnog pozorišta. Kruševac, Denkmalstrasse Nr. 3. B. 1015

LAZI LJOTIĆU, Ženeva. Najučtivije molim za izvještaj o mome mužu Milanu Filipoviću, obavezniku artiljerijskog puka šum. divizije, koji mi se nije javio više od osam mjeseci. Unaprijed blagodarna žena Milka Filipović. Kruševac, Gaglovogasse Nr. 35. B. 1019

Gdja MARIJA M. PIPERIN, penzionerka, Takovska broj 23. Braca Laza je umro u Kruševcu 4. oktobra. Pozdravljam, Milica Aleksić. B. 1020

G. DIMITRIJE HADJI PAVLOVIĆ, Geneva. Molim Vas izvjestite me gdje se nalazi moj sin Dušan Marković, regrut 1896 godine, pri 14. puku, rodom iz Soko-Banje. Unaprijed Vam blagodarim, Stana Marković. Soko-Banja. B. 1021

G. GJORDJU RADOJLOVIĆU, Geneva. Molim da izvolite dostaviti mome šuraku Dragiši R. Panteljiću, pisaru i blagajniku požarevačkog sreza na Krfu, da nas je sve neopisano obradovao a naročito njegovu sestru Božu, mene i majku, samo kad se javio, da je živ i zdrav, hvala Bogu. Ako mu je ikako moguće, neka mi pošalje hiljadu, (1000) dinara, jer sam se sasvim istrošio izdržavajući cijelu porodicu, i opravljajući češće kuću u Kruševcu. Ja sa familijom živim samo od gotovine, koja je već pri kraju. Ako toliko nemože poslati, neka pošalje koliko može poglavito što nastupa zima. Molim najpokornije, da me izvjestite kartom ili preko „Beogradskih Novina", što bude Dragiša odgovorio, zašto ću pored večite blagodarnosti i primjerno naknaditi troškove. Ponizni, Stanimir Pavlović. Vrnjci. B. 1022

G. LJUBO RAIĆ, profesor, Geneva. Vaš izvještaj o mome sinu Miodragu Rašiću, eleve Serbe-Stix en Provenze dobio sam prije dva mjeseca i odmah odgovorio. Ni do danas nemam više nikakvog odgovora. Molim, odmah me izvjestite, što je s njim, jer smo u velikom očajanju. Neka se on lično javi pošto se svi njegovi drugovi javljaju. Ujna plače svaki dan za njim. Vami blagodari, Miju pozdravlja, Sima Rašić. Veliki Šiljegovac. Kruševac. B. 1023

G. ACI B. DINIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Majka i sestra Vojislava I. Stevanovića, blagajnika šum. div. konjič. puka I. poziva, pol. činovnika iz Beograda, uz blagodarnost, najljepše Vas mole, da mu dostavite, da su sretne, što čuju, da je živ i zdrav, da su one još u Aleksincu kod sestre, ali u oskudici. Zato neka što prije pošalje novac. B. 1024

G. MIHAJLU ŽIVKOVIĆU, Ženeva. Za Vojislava Pavlovića. Dragi Vojo! Sa poslednjom pošiljkom za mjesec novembar dobila sam do sada 682 krune i to u pet puta. Za mjesec juli nisam dobila. Mama je primila od Coleta 313 kruna. Milana je mila i napredna, dobit ćeš naskoro fotografiju. Bata Ankin zdrav. Detalnije javi o svima našim i da li Boža u školi. Javi se što prije preko „Beogradskih Novina". Vole te i grle Radmila i Milana. B. 1025

MOMČILU PASTROVIĆU, sudiji, Geneva. Molim Vas izvjestite me preko „Beogradskih Novina" ili kartom, jesu li živi i zdravi: Vojislav Šljivić, V bat., II. div. haubički puk; Svetislav Šljivić, tim. bolnička četa, I. poziv; Gjordje Šljivić, podnarednik, I. krup. brzometne baterije, II. poziva. Svi iz timočke divizije, seljaci iz Donjeg Vidova kod Paraćina. Moli Veljko I. Mutavdjić. Kruševac. B. 1026

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za gospodina Miloša Sekulića, inžinira. Dragi Zete! Ruža sa djecom i ostalima otišla je u Boljevac još novembra mjeseca prošle godine. Oni su još uvjek tamo i svi su zdravo. Javi mi, ako znaš štogod o Miodragu i Dragomiru, i to preko „Beogradskih Novina" na adresu Proka Ljotić, Kruševac. Mi svi smo zdravo. Svi te srdačno pozdravljamo, tetka Danica. B. 1027

G. ILIJI PETROVIĆU, peš. podpuk. na Krfu. Za nas ne brini, svi smo zdravi, svi te mnogo pozdravljaju. Tvoja Marija, Aleksinac. B. 1028

DRAGOLJUBA MILJKOVIĆA, knjigovodju senjskog rudnika, traži njegova majka, Mara Barudžika. Aleksinac. B. 1029

DRAGIŠU MILOVANOVIĆA traži žena Ljubica Milovanovićka. Aleksinac. B. 1030

G. KOČI LJOTIĆU, Geneve. Molim dostavite mome mužu Antoniju Majereviću, Bastia, Corsiz, Franze, slijedeće: Primila sam naknadno još dvared novac. Ja sam dobro i želim ti svako dobro. Kako si? Što se ne javljaš češće? Od jula nikakvog glasa ne dobih. Pozdrav, Jelena Majerović. Kruševac. B. 1031

G. DRAGOLJUBU PAVLOVIĆU-BOJADŽIĆU, Ženeva. Molim te, Dragi, dostavi slijedeće mome mužu Dušanu Dimitrijeviću, blagajniku barutane Obilićevo i mome zetu Janku Pajeviću, pješad. podpukovniku: Primili smo poslati nam novac i to: Dara od Janka četvrtu pošiljku, i ja od Dušana četvrtu. Ovdje smo svi zdravi, kao i naši u Beogradu. Molimo, da nam se novac u buduće šalje na naše adrese preko Obilićeva. Djeca se svakodnevno s nama svima mole Bogu, da nam se sa našima živi i zdravi vratite. Sa našim Stanimirom, Acom, Svetom, Savom, Živanom i Životom primite mnogo pozdrava od sviju naših, a najviše od Dare i Lepše. Dragog pozdravlja i blagodari na usluzi Leposava Dimitrijević iz Obilićeva kod Kruševca. B. 1032

Dr. VOJ. RAŠIĆU. Dragi Vojo! Primila sam ranije dva puta i sada jedanputa novac preko gosp. D. G. Nikolića, advokata. Hvala. Otac je prodao salaš, kupac me zove za prijem novca i skidanje intabulacije. Ako si saglasan pošalji mi uredno ovlašćenje, da mogu intabulaciju u Ujvidekskom gruntovnom uložku 867. Nr. 1—13, i 1. skinuti, i 24000 kruna od kupca Mirosavljevića naplatiti i kvitirati. Svi smo zdravi i pozdravljamo te Julka. B. 1033

G. STEVI AĆIMOVIĆU, advokatu, Ženeva. Za gosp. Grola. Najučtivije molim g. Grola, da mi pošalje novčanu pomoć, jer sam ostala bez sredstava za život. Unaprijed zahvalna Zorka Čurčićka, glumica, Kruševac, Südplatz 30. B. 1034

G. RISTI PURIĆU, studentu medicine, Ženeva. Risto! Javi Dušanu, da smo djeca i ja zdravi, kao i svi naši, i da sam prije neki dan dobila od njega dvije pošiljke novaca, i od gosp. Mirosavljevića jednu. Neka mi Dušan javi, da li su živi: Nedeljko Dodić, Luka Dodić, Veličko Stosić i Uroš Stanković, svi iz Milutovca. Dušana i tebe pozdravljaju: Vlada, Rata i Dana D. Dodića. B. 1036

G. VOJVODIĆU von KUGLER. U velikoj brizi za mojim Dragim obraćam Vam se i ovim putem s molbom, dame izvjestite, u koliko vam je moguće prije, da li vas se Dragi skoro javio, javite, da mi novac odmah pošalje. Unaprijed Vam blagodari Ruška D. Martinović, Kruševac, Hohenzollernstrasse 12. B. 1037

G. TIĆI MARJANOVIĆU, Hotel Angleterre, Krf. Mili tatice! Pročitali smo tvoj oglas. Mi smo dobro; ne brini ništa. Mama je dobila novac i to: početkom jula dvije sume, početkom augusta jednu, polovicom septembra tri sume. Javi, koliko si Seji poslao? Veliko ti hvala tatice, kad se toliko brineš o nama. Mnogo smo te poželili i molimo Boga, da se što skorije vidimo. Svi te pozdravljaju, ljubi te tvoj sin Nackoš, Nada Marjanović, Kaonik, Kruševac. B. 1038

G. DRAGIĆU N. SOLDATOVIĆU, Geneva. Dragi Dragiću! oNvac primila. Stigla u poslednjem času. I u buduće šalji mjesečno dvije do tri stotine kruna. Pera se javlja svakog dana. Zdrav. Tvoji tako isto. Veljku naredi, da mi sliku pošalje kao i šta studira? Neka samo pazi na svoje zdravlje i u ničemu nek ne preteriva. Veljka ljubi, a tebi srdačan pozdrav sa zahvalnošću šalje Dara i Dana. B. 1040

G. STEVI AĆIMOVIĆU, advokatu, Geneva. Molimo vas zauzmite se, da se i nami pošalje prvome penziju od novembra prošle godine, a drugome plata od januara ove godine, pošto smo sa porodicama u oskudici. Miloš Milošević, načelnik ministarstva privrede u penziji, Kruševac, Langestrasse 64, i Dragoljub Milenković, načelnik sreza Rasinskog, Kruševac, Dekma'strasse 23. B. 1043

DUŠAN POPOVIĆ, Genf. Dušane! Molim te izvjesti me, da li je živ Koja pop Aleksin, i šta je sa njime? Ovo odma javi preko mene. Pozdravlja te i voli tvoja Savka. B. 1042

Štampom car. i kralj. guberniljske štamparije u Beogradu

www.nb.rs

:: „BEOGRADSKE NOVINE“ I ::
C. I K. GUBERNIJSKA ŠTAMPARIJA

SVEČANI PRILOG

:: POVODOM ::
NJIHOVE GODIŠNJICE

1915. BEOGRAD, 15. DECEMBRA 1916.
IZDALA CAR. I KRALJ. GUBERNIJSKA ŠTAMPARIJA

Poslije godinu dana.

Bilo je to 15. decembra, devet sedmica, pošto su savezničke čete osvojile Beograd i u zaposjednutim krajevima osnovana car. i kralj. glavna gubernija, kada je mala gomila mališana jurila ulicama Beograda i svojom vikom, koja se davna i davna nije bila čula, nudila na prodaju novine. Slobodno se smije reći, jedan uzvik bez koga se davna nije bilo, jer, što je po sebi razumljivo, sa bivšom je vladom nestalo iz grada i srpskih dnevnih listova u onoj mjeri, kako su prije rata bili izlazili. Vijesti su sporo stizale i sa odocnjavanjem u listovima od prošlog ili pretprošlog dana, pa stanovnicima grada osim saopštenja i posmatranja o opštem svjetskom stanju nijesu ništa pružale od onoga, što bi ih malo više zanimalo. C. i k. časnici, koji su dobijali listove na njemačkom i magjarskom jeziku, morali su na bliža objašnjenja dogadjaja, o kojima su po svojoj važnosti bili već službeno izvješteni, čekati po nekoliko dana; i tako je osnivanje „Belgrader Nachrichten“ u njemačkom i „Beogradskih Novina“ u srpskohrvatskom izdanju odgovaralo potpuno svojoj potrebi. I tako se opet kroz ulice Beograda orio uzvik prodavača novina. Sirotinji je pružena zarada, saobraćaj izmedju upravnih vlasti i svijeta bio je utrven. Što je on tokom vremena nestankom prvobitnog prirodnog odstojanja mogao postati življi i bez ikakvih trvenja, koja su inače uobičajeni pratioci društvenih okolnosti u jednoj zaposjednutoj zemlji, ima se možda dobrim dijelom blagodariti upravnom organu „Beogradskih Novina“. On se pokazao sasvim po smjeru, kao srestvo iskazivanja upravnih želja.

Prvi primjerci, koje su brzonogi mališani rasturili po gradu, ustupljeni su sirotoj djeci besplatno, cio je prinos bio njima ostavljen. Tim načinom stečenom glavnicom mališani su bili u stanju, da docnije sebi za prodaju osiguraju izvjestan broj lista, koji se prema njihovoj sposobnosti uvećavao. Ustanova se, dakle, u samom njenom početku pokazala kao dobrotvorna.

Taj je prvi broj, danas već za skupljače i povjesničare jedan predmet strasti, imao četiri strane maloga oblika. On je izgledao vrlo skroman i u redovnim okolnostima ne bi mogao davati opravdano mišljenje o obilnosti svoje izrade. Ali koliki je bio to uspjeh, stvoriti i ovakog novinarskog mališana, pod okolnostima i u jednoj zemlji, koju je rat najoštrijim i najrazornijim načinom tek malo prije bio ostavio!

Pod glavnom upravom majora glavnog stožera Vilima Stipetića i glavnim urednikom nadporučnika Ernsta Kleina, list je, zapovješću vrhovnog vojnog zapovjedništva, na današnji dan,

koji mi kao godišnjicu proslavljamo, bio spremljen i prvi mu se broj pojavio, odštampan dosta zametno u nekadanjoj, skoro porušenoj štampariji „Simeona Mirotočivog" na tri stroja za brzu štampu; zametnost je razumljiva kad se kaže, da su ga slagali malen broj slagača ručnim radom. Zajedno sa srpskim slagačima upotrebljena su za tehničke radove i vojna lica i poslije četrnaest dana je bilo na radu 22 lica prema 200 današnjim. Taj broj ne obuhvata i osoblje car. i kr. gubernijske štamparije, koje je postalo iz začetaka privremeno uredjene novinarske štamparije, a danas je

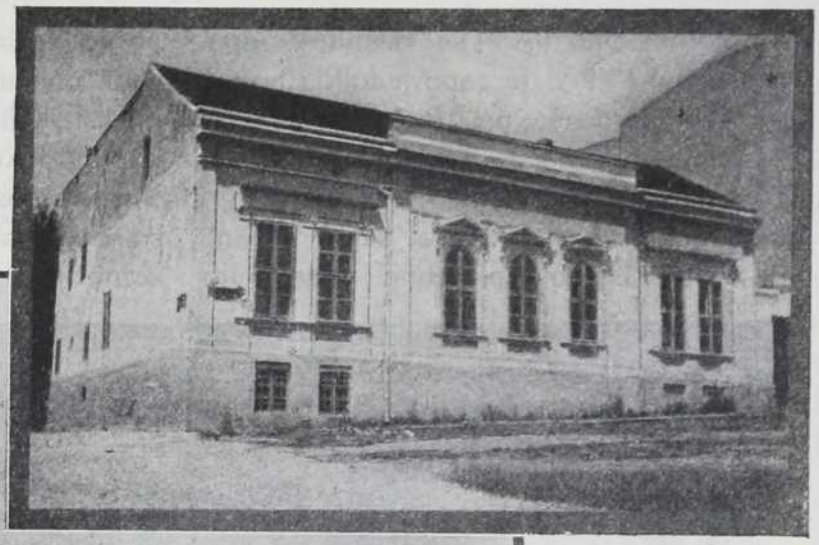

Stara i nova zgrada štamparije.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ БЕОГРАД www.nbs.rs

ono samostalno tijelo sa vlastitim zapovjedništvom. Prvi je zapovjednik štamparije bio poručnik dr. Richard Stein. Nastojanjem majora grofa Bele Nadasdy-a, štamparija je, koja car. i kralj. guberniji nije imala samo novine da štampa, nego i potrebne vrste spisa

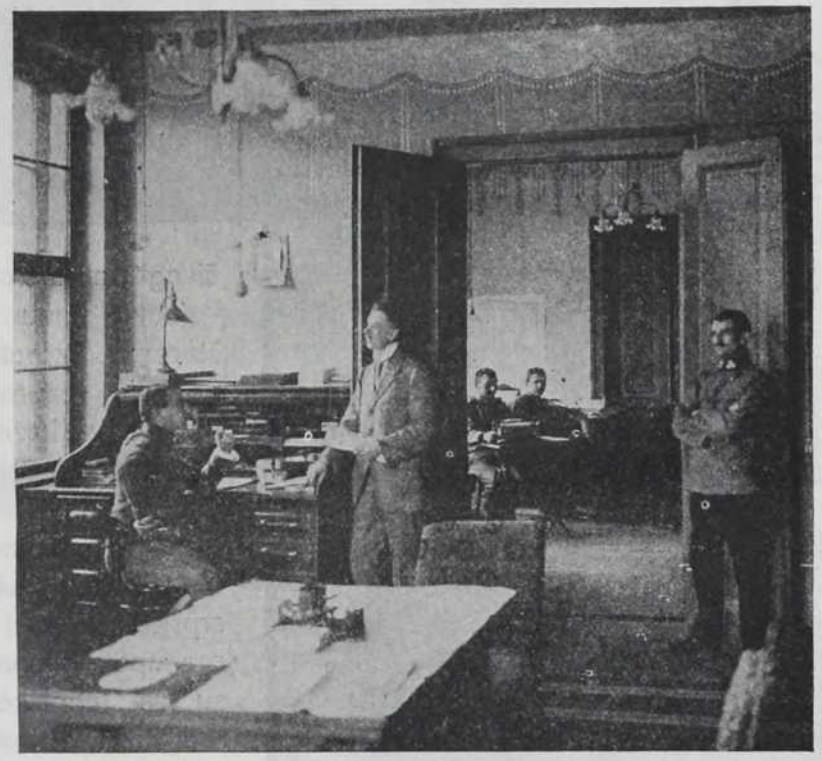

Zapovjedništvo štamparije.

u najvećem obimu, premještena i smještena u odgovarajuću veliku i naročitim uredjenjem pogodnu zgradu. I tako se štamparija, a s njome i uredništvo „Belgrader Nachrichten" i „Beogradskih Novina", preseli u zgradu „Beogradske trgovačke Banke" na uglu knez Mihajlove ulice. Selidba je bila 15. marta 1916.

Medjutim je pukovnik glavnog stožera Oto Gellinek, kome je bilo povjereno uredjenje uprave u zaposjednutim oblastima, obratio osobitu pažnju na „Beogradske Novine". Od 16. marta list je počeo da izlazi dnevno u udvojeno većem obliku. On je tada bio pravi jutarnji list, koji je saopštavao vijesti iz prvog izvora, pokušavao je da svojim uvodnicima uspostavi vezu izmedju domaćeg stanovništva i vlasti, jedan zadatak, u kome je i uspjeo, saopštavao je sve što je važno obilnim objašnjavanjem o oblastima, kojima se upravlja, tako da se iz njega javnost srednje Evrope mogla obavijestiti o važnim društvenim, političkim, a naročito privrednim pitanjima. Časnici i časnički pripravnici, koji su po pozivu u gradjanstvu novinari, stavljeni su naredbom vrhovnog zapovjedništva vojske uredništvu na raspoloženje. Osim nadporučnika Ernsta Klein a, upravljao je tada listom i poručnik dr. Erik Krüne s. Današnje uredništvo sastavljaju nadporučnik dr. Franjo grof Dubsky, poručnik Robert Müller i zastavnik Hugo Greinz.

Za srpsku javnost su „Beogradske Novine" povećale svoj značaj čovječnom ustanovom onih oglasa, kojima se porodicama omogućilo, da stupe u prepisku sa svojim članovima u Švajcarskoj i u drugome inostranstvu, da time sebi osiguraju novčanu potporu i obratno.

Od naročitog je interesovanja srpsko-hrvatsko izdanje lista, kojim upravlja grof Juraj Oršić-Slavetićki, a na kome saradjuju mnogi i čuveni hrvatski i srpski književnici. Ovo izdanje ima najve-

ći broj primjeraka, ono je u samoj stvari pravi nosilac novinarske ideje, posrednički organ. Obzirući se na narodno pjesništvo u podlisku, objašnjavanjem prošlih političkih zabluda ranije uprave, upućivanjem opština na poredak i poboljšanje privrednog stanja, uzdigao se ovaj hrvatski i srpski dio do važnoga dnevnog štiva cjelokupnog domaćeg stanovništva.

Poslije prethodne konferencije sa mjerodavnim magjarskim autoritetima, koji su se za smjer živo interesovali, list je 1. juna izašao i u magjarskom izdanju pod imenom „Belgrádi Hirek". Uredništvo se nalazi sada u rukama poručnika Ferdinanda pl. Radvanyia.

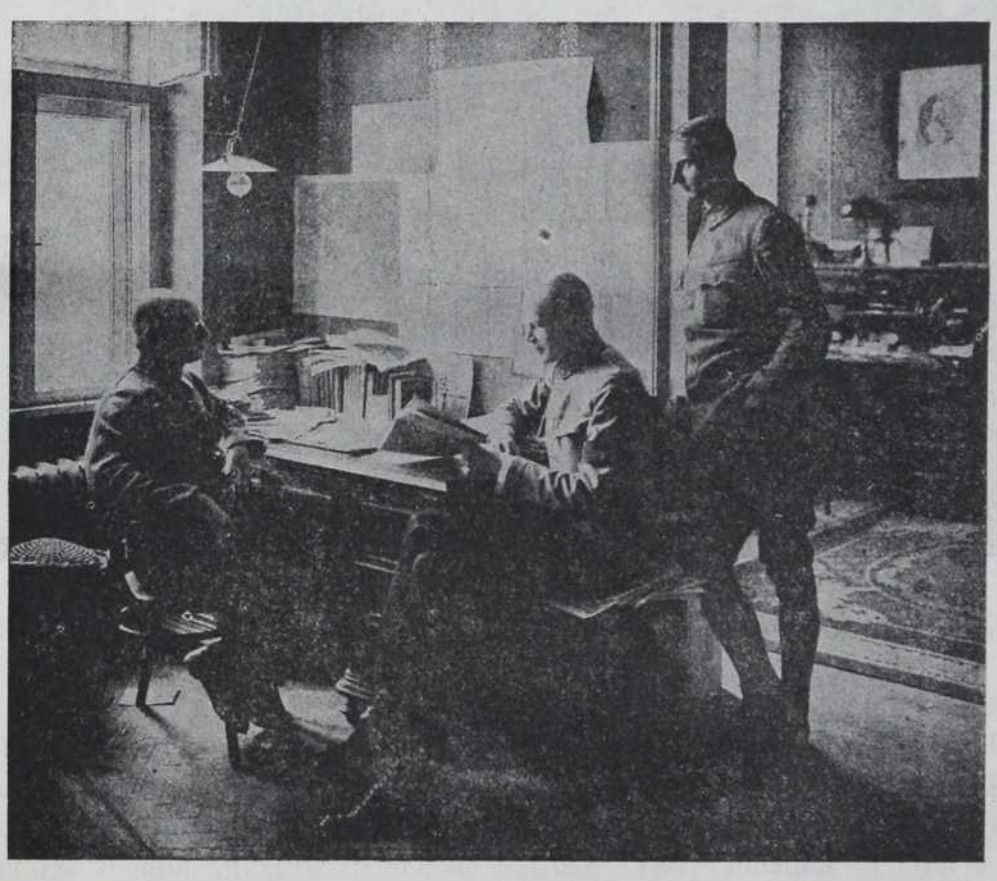

Iz uredništva.

www.nb.rs

Pod nasljednikom pukovnika Gellineka, načelnikom glavnog stožera gospodinom pukovnikom Kerchnawom, list je dobio nova podstreka i ideje, novim motivima se ispoljio kao jedan informacijoni list, koji prihvaća sve što je vrijedno znati o sjevernim kulturnim oblastima, a tako isto izvještava tamošnji svijet o Srbiji i o Balkanu.

Naročito staranje za list pokazuju još presvijetli gospodin bosansko-hercegovački odjelni predstojnik u miru, kapetan van službe i zaslužni naučnik Konstantin Hörmann i kapetan van službe Dušan Lončarević, dugogodišnji beogradski predstavnik c. i k. bečkog dopisnog ureda i jedan od najboljih poznavalaca prilika na Balkanu, kojima se ovim izražava zahvalnost.

Jednovremeno sa širenjem uredništva naravno da je poraslo i savremeno tehničko uredjenje, nad kojim je primio zapovjedništvo poslije osnivača poručnika dr. Steina, nadporučnik Seewald, a poslije njega današnji zapovjednik nadporučnik Ladislav Samuel. Sa jednim stanjem od 200 tehničkih radnika, dalje devet novih slagačkih strojeva i dvanaest štamparskih strojeva, mnogobrojnih pomoćnih strojeva, jednom moderno uredjenom livnicom i znatnom knjigoveznicom, jednim osmostranim rotacijonim strojem, koji u jednom satu štampa 8000 primjeraka, zaradnom svotom od 2000 kruna sedmično, dnevnog novinarskog izdanja od 25.000 primjeraka i opšteg štamparskog obrta od 40.000 kruna mjesečno, štamparija se prikazuje

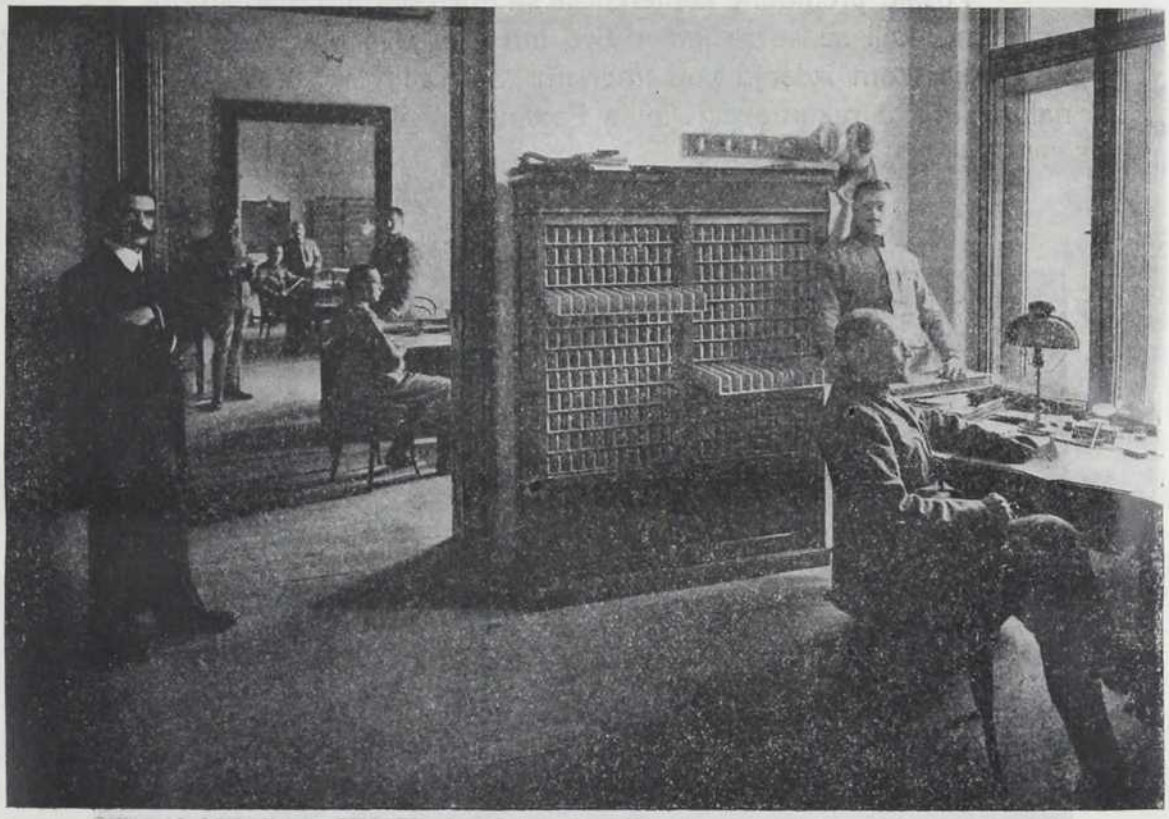

Administracija.

Народна библиотека Србије
www.nb.rs

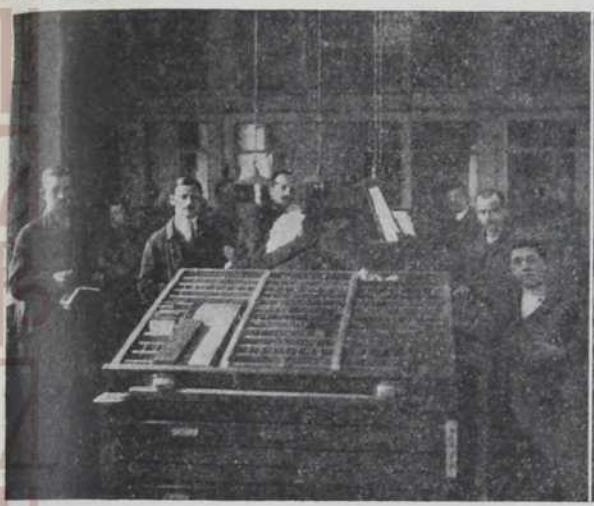

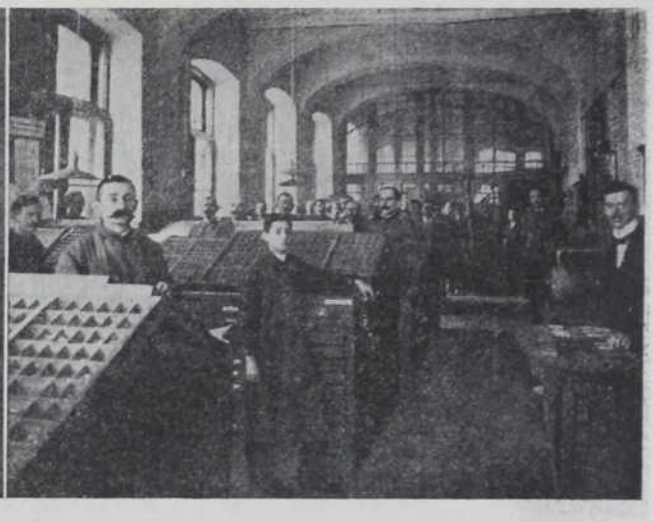

Slagačnica

kao jedno poduzeće, odgovarajući prilikama gubernije, od velikog značaja. Za rasprostranjenje novina, čiji primjerci dopiru do Švajcarske i do Parisa, a nalaze se u kavanama svih glavnih gradova u Austro-Ugarskoj i Njemačkoj, brine se vrijedna administracija pod upravom administratora Seligmanna, kojemu je stavljen u dužnost teški zadatak, da otpravlja administrativnu službu i da je dalje razvije pod okolnostima, kojima teško da ima ravnih.

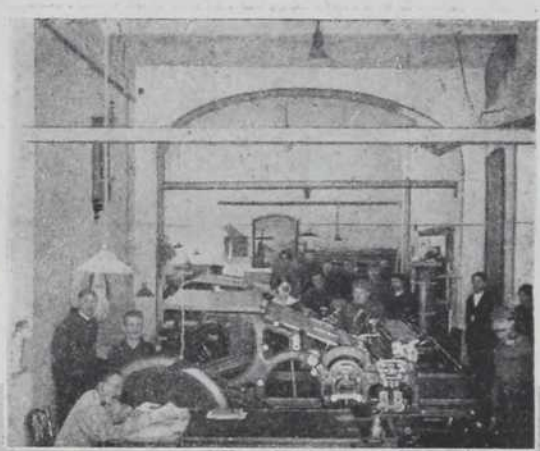

Danas administracija, koja je bila otpočela rad sa dva čovjeka, radi sa brojnim stanjem od preko 30 lica tačno i uredno.

Priložene slike pružaju pogled na ovaj rad, koji je u cvjetanju.

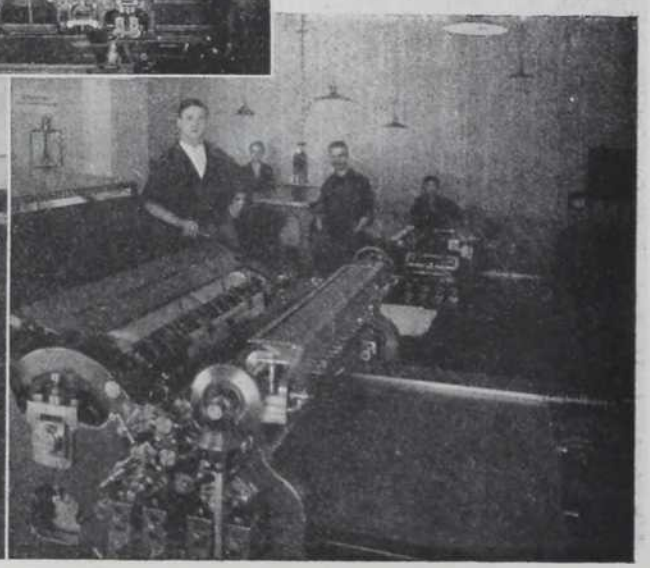

Strojarna dvorana

www.nb.rs
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ

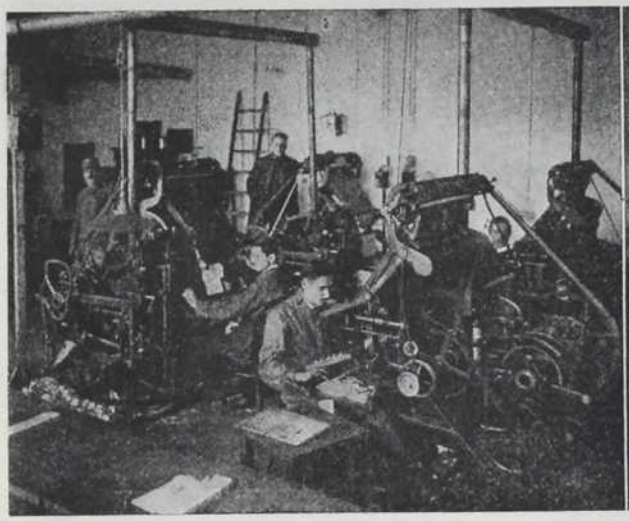

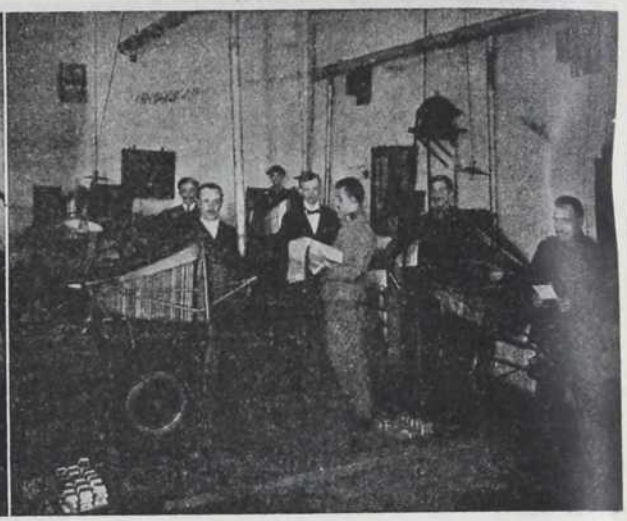

Strojoslagačnica.

Rotacijoni stroj.

Štampano u sopstvenoj štampariji.